

TUYỂN TẬP 50 ĐỀ VĂN NGHỊ LUẬN VÀO 10

PHẦN I: NGHỊ LUẬN VỀ MỘT TƯ TƯỞNG ĐẠO LÝ

HƯỚNG DẪN CÁCH LÀM

1. Mở bài

- Dẫn dắt vào vấn đề cần nghị luận
- Nêu vấn đề cần nghị luận ra (trích dẫn)
- Phải làm gì về vấn đề đưa ra nghị luận (có tính chuyển ý)

2. Thân bài

* Bước 1: Giải thích tư tưởng, đạo lí cần bàn luận (...).

Tùy theo yêu cầu đề bài có thể có những cách giải thích khác nhau:

- Giải thích khái niệm, trên cơ sở đó giải thích ý nghĩa, nội dung vấn đề.

Giải thích nghĩa đen của từ ngữ, rồi suy luận ra nghĩa bóng, trên cơ sở đó giải thích ý nghĩa, nội dung vấn đề.

- Giải thích mệnh đề, hình ảnh trong câu nói, trên cơ sở đó xác định nội dung, ý nghĩa của vấn đề mà câu nói đề cập.

** Lưu ý: Tránh sa vào cắt nghĩa từ ngữ (theo nghĩa từ vựng).*

* Bước 2: Phân tích và chứng minh những mặt đúng của tư tưởng, đạo lí cần bàn luận (...)

Bản chất của thao tác này là giảng giải nghĩa lí của vấn đề được đặt ra để làm sáng tỏ tới cùng bản chất của vấn đề. Phần này thực chất là trả lời câu hỏi: Tại sao? (Vì sao?) Vấn đề được biểu hiện như thế nào? Có thể lấy những dẫn chứng nào làm sáng tỏ?

* Bước 3: Bình luận, đánh giá (bàn bạc, mở rộng, đề xuất ý kiến...):

- Đánh giá vấn đề: Nêu ý nghĩa của vấn đề, mức độ đúng – sai, đóng góp – hạn chế của vấn đề.
- Phê phán, bác bỏ những biểu hiện sai lệch có liên quan đến vấn đề đang bàn luận (...)
- Mở rộng vấn đề

*** Bước 4: Rút bài học nhận thức và hành động**

– Từ sự đánh giá trên, rút ra bài học kinh nghiệm trong cuộc sống cũng như trong học tập, trong nhận thức cũng như trong tư tưởng, tình cảm, ...(Thực chất trả lời câu hỏi: từ vấn đề bàn luận, hiểu ra điều gì? Nhận ra vấn đề gì có ý nghĩa đối với tâm hồn, lối sống bản thân?...)

– Bài học hành động – Đề xuất phương châm đúng đắn, phương hướng hành động cụ thể

(Thực chất trả lời câu hỏi: Phải làm gì? ...)

Kết bài

– Khẳng định chung về tư tưởng, đạo lí đã bàn luận ở thân bài (...)

– Lời nhắn gửi đến mọi người (...)

ĐỀ 1: LÒNG TỰ TRỌNG

I. Mở bài

MB1: Từ xưa đến nay, trên khắp đất nước Việt Nam ta bất kể thời đại nào thì nhân dân ta vẫn luôn đặt đạo đức là chuẩn mực hàng đầu đối với con người. Điều đó lại càng đặc biệt cần thiết trong xã hội hiện đại ngày nay. Chính vì thế mà đạo đức luôn là thước đo để đánh giá một con người một trong những đức tính được quan tâm và đánh giá nhất là lòng tự trọng, lòng tự trọng là đức tính đầu tiên con người cần phải có.

MB2: Người ta thường nói, đối với mỗi người bản thân mình là quan trọng nhất. Nhưng để hiểu về bản thân một cách rõ ràng, cụ thể và đặc biệt biết cách khẳng định giá trị bản thân trong cuộc sống thì đó lại là vấn đề khiến chúng ta phải suy nghĩ. Những người làm được điều đó là những người nhận thức rất rõ “lòng tự trọng”

II. Thân bài

1. Giải thích về lòng tự trọng

- Lòng tự trọng là ý thức của chính bản thân, có nghĩa là biết coi trọng và giữ gìn phẩm cách, danh dự của chính mình.

- Tự trọng là lòng tự quý mình, tự coi mình có giá trị không bao giờ thất vọng về bản thân.

=> *Phân biệt được giá trị của bản thân: thiện ác và quan niệm về lí tưởng sâu sắc*

2. Phân tích chứng minh biểu hiện của lòng tự trọng

a. Tự trọng là sống trung thực

- Hết lòng vì công việc, trung thực trong công việc và học tập là tự trọng
- Dám nhận ra lỗi sai của mình, sống có trách nhiệm và sống trong sang, thẳng thắn.

***DẪN CHỨNG CỤ THỂ TÍCH CỰC**

- Trong thực tế có rất nhiều người sống một cách trung thực, dám nhận lỗi sai khi làm sai.
- Trong văn học có nhân vật Lão Hạc một người có lòng tự trọng cao cả, vì không muốn phiền hà tới hàng xóm ông đã tự dành dụm một số tiền để tự lo ma chay cho bản thân mình, dù quá nghèo đói ăn củ sung, rau má nhưng ông vẫn không hề đụng vào số tiền lo ma chay cũng như mảnh vườn mà ông để lại cho con trai của mình.

b. Tự trọng là biết giữ gìn nhân cách, phẩm giá của mình.

- Lòng tự trọng thể hiện ở dám bên vực kẻ yếu dù cho nó có ảnh hưởng đến quyền lợi của mình
- Lòng tự trọng có nhiều mức độ: tự trọng bản thân, tự trọng quốc thể, tự trọng dân tộc....

Ví dụ: Hoàng không học bài, Hoàng chấp nhận điểm kém chứ nhất quyết không nhìn bài bạn.

2.Vai trò lòng tự trọng

- Lòng tự trọng là một thước đo nhân cách của con người trong xã hội
- Xã hội ngày càng văn minh và hiện đại nếu con người biết sống tự trọng
- So sánh giữa tự trọng với tự ái, tự cao,....

4. Phản đề

Tuy nhiên bên cạnh đó có 1 số bộ phận sống không tự trọng như nhiều bạn không dám thừa nhận lỗi sai của mình khi làm sai hoặc có nhiều người sống không trung thực trong học tập và trong thi cử.

5. Bài học nhận thức về lòng tự trọng

Giá trị bản thân mỗi con người được làm nên từ lòng tự trọng, hướng con người tới những chuẩn mực chung của xã hội, giúp cho cuộc sống ngày càng tươi đẹp hơn.

III. Kết bài

Nêu cảm nghĩ của em về lòng tự trọng và rút ra kinh nghiệm cho bản thân.

ĐỀ 2: LÒNG VỊ THA

A.Mở bài

Để xây dựng một cuộc sống tốt đẹp, hạnh phúc và thành công, mỗi người cần có nhiều đức tính. Một trong những đức tính cần có đó là lòng vị tha. (Cái này có thể áp dụng cho rất nhiều đề như: đức tính giản dị, trung thực, cần cù, ...)

B.Thân bài

1.Vị tha là gì?

Vị tha có nghĩa là sống vì người khác (vị = vì; tha = người khác), không ích kỷ, không vì riêng mình, không mưu lợi cá nhân. Lòng vị tha là sự hy sinh một điều gì cho ai đó không phải là bản thân mình (ví dụ hy sinh thời gian, tiền bạc, của cải) mà không kỳ vọng sẽ được ghi nhận hay sự đền đáp hoặc lợi ích dù là trực tiếp, hay gián tiếp từ phía người nhận hoặc cộng đồng.

Lòng vị tha chính là biểu hiện cao đẹp nhất phẩm chất nhân hậu của con người. Nó không đòi hỏi gì nhiều ngoài một trái tim biết chia sẻ vui buồn, biết yêu thương đồng loại.

2.Những biểu hiện của lòng vị tha:

2.1.Trong công việc

– Người có lòng vị tha là người luôn đặt mục đích của mọi việc làm là vì người khác, vì xã hội. Nếu có vì mình cũng luôn cố gắng với lợi ích chung của mọi người.

– Khi làm việc luôn giành phần khó khăn về mình, không lười biếng, tránh né, dùng đẩy công việc cho người khác. Khi gặp khó khăn biết đứng ra gánh vác trọng trách.

– Khi gặp thất bại không đổ lỗi cho người khác. Phải nghiêm túc nhìn nhận những sai trái của bản thân. Khi thành công không khoe khoang, kể lể công trạng. **(Dựa vào biểu hiện để nêu ví dụ, hoặc có thể nêu biểu hiện)**

2.2.Trong quan hệ với mọi người

– Người có lòng vị tha luôn sống hòa nhã, vui vẻ, thân thiện với mọi người. Họ dễ đồng cảm, chia sẻ và sẵn sàng giúp đỡ người khác. Họ cũng biết kìm nén cảm xúc của riêng mình để làm vui lòng người khác.

– Luôn nghĩ về người khác trước khi nghĩ đến mình (lo trước cái lo của thiên hạ, vui sau cái vui của thiên hạ).

Ví dụ: Kiêu trong Truyện Kiều....*(Ví dụ: Kiêu khi ở lầu Ngưng Bích vẫn không quan tâm đến mình mà vẫn lo lắng cho cha mẹ, người yêu đây chính là biểu hiện của vị tha, vì người khác*

– Người có lòng vị tha dễ thông cảm và tha thứ lỗi lầm của người khác. Họ ít khi bắt bẻ hay gây khó dễ cho người khác khi họ mắc lỗi lầm.

– Người có lòng vị tha luôn trăn trở, day dứt về những hành động và lời nói. Không bao giờ họ làm phương hại đến người khác.

3.Ý nghĩa của lòng vị tha trong cuộc sống:

3.1.Đối với bản thân

– Có lòng vị tha mới được đức hi sinh, tinh thần xả thân, mới chiến thắng được lòng vị kỉ, chủ nghĩa cá nhân. Đó là cơ sở để hoàn thiện nhân cách. Cuộc sống luôn có những xung đột xảy ra. Hãy tha thứ cho những người đã làm bạn tổn thương. Vì đó là cách tốt nhất để kết nối tình cảm và tìm lấy sự an bình cho tâm hồn.

– Lòng vị tha giúp ta sống bình an và thanh thản tâm hồn. Sống bằng lòng vị tha giúp môi trường sống thân thiện, cuộc sống chung có chất lượng hơn.

– Người có lòng vị tha được mọi người yêu mến, nể trọng. Bởi vậy, họ thường được giúp đỡ và dễ thành công trong cuộc sống.

3.2. Đối với xã hội

– Lòng vị tha có thể cảm hóa được người tha hóa, giúp họ tìm lại được niềm tin vào chính mình và trở lại cuộc sống lương thiện. Lòng vị tha cũng có thể chuyển hóa những hoàn cảnh xấu trở nên tốt đẹp hơn.

– Lòng vị tha là động lực xây nên những giá trị khoa học và nghệ thuật đích thực đóng góp cho con người. Nhà thơ Đỗ Phủ khi xưa ước mơ về ngôi nhà chung che bão tố khắp văn sĩ trên đời. Nam Cao coi tình thương đồng loại là nguyên tắc sống, là lẽ sống của con người. Trong khi tổ chức đời sống chưa hợp lí, chưa bình đẳng giữa con người thì tình yêu thương vị tha là phương cách duy nhất hữu ích để cân bằng. Yêu thương sẽ dành cho người thiệt thòi một cơ hội được học tập, vươn lên và bình đẳng nhau trong những giá trị chung tốt lành của xã hội.

CỘNG ĐỒNG ÔN THI - TUYỂN SINH VÀO 10 - TÀI LIỆU ÔN THI TUYỂN SINH

- Lối sống vị tha phù hợp với xu thế của thời đại mới, thời đại toàn cầu hóa, trên cơ sở hợp tác và chia sẻ.

2. Phê phán:

– Sống vị tha không có nghĩa là nuông chiều những thói hư tật xấu, bao biện dung túng những khuyết điểm. Sống vị tha phải có bản lĩnh cá nhân, luôn có chủ kiến cá nhân, không lệ thuộc vào người khác.

– Phê phán lối sống vị kỉ, chỉ biết sống cho bản thân mình, lạnh lùng, dửng dưng trước nỗi đau của đồng loại. Lối sống ích kỉ sẽ gây ra sự mất đoàn kết, làm suy giảm sức mạnh tập thể, của cộng đồng.

- Phê phán những làm từ thiện nhưng không phải xuất phát từ tâm mà để nổi tiếng.

3. Bài học nhận thức:

- Rèn luyện đức tính vị tha bằng cách luôn tự hỏi bản thân đã gì cho người khác trước khi cho bản thân mình.
- Biết tha thứ cho người khác và cũng tha thứ cho bản thân mình.
- Biết lắng nghe cũng như biết chia sẻ với người khác những điều không vừa ý.

C. Kết bài:

Vị tha không có nghĩa là sẽ tha thứ mọi lỗi lầm. Có những việc làm không thể tha thứ được. Cũng có những người ta không thể tha thứ được. Sống có lòng vị tha là phải biết đấu tranh chống lại cái xấu, kẻ xấu, bảo vệ công lí.

ĐỀ 3: LÒNG YÊU NƯỚC

A. Mở bài

-Dẫn dắt từ truyền thống yêu nước của dân tộc ta được gìn giữ và phát triển qua nhiều thế hệ.

-Đặt ra câu hỏi: Liệu tinh thần yêu nước xưa và nay có thay đổi, có khác biệt hay không.

B. Thân bài

1. Giải thích về lòng yêu nước

-Lòng yêu nước là tình yêu đối với quê hương, đất nước, là hành động, là không ngừng nỗ lực để xây dựng và phát triển đất nước.

-Lòng yêu nước là một tình cảm thiêng liêng, cao quý của mỗi người dành cho đất nước mình.

2. Biểu hiện của lòng yêu nước

• Thời kì chiến tranh

– Đứng lên, cầm súng ra chiến trường để chiến đấu chống lại kẻ thù. Không ngại khó khăn, gian khổ mà xông lên giành độc lập cho dân tộc.

– Ở hậu phương thì không ngừng tăng gia sản xuất, chắt chiu lương thực, thực phẩm để chi viện cho chiến trường

– Lòng yêu nước ở giai đoạn này là một tình cảm quyết liệt mà mạnh mẽ

– Lấy ví dụ, lòng yêu nước thể hiện qua một số câu nói nổi tiếng như: “Giặc đến nhà thì đàn bà cũng đánh” hay “quyết tử cho tổ quốc quyết sinh”.

– Các tấm gương hi sinh anh dũng cho độc lập dân tộc: Võ Thị Sáu, Kim Đồng, Nguyễn Văn Thạc...

– Sức mạnh của lòng yêu nước vô cùng lớn, như Bác Hồ đã nói: “Lòng yêu nước có thể nhấn chìm bè lũ bán nước và cướp nước”

• Thời kỳ hòa bình

-Thể hiện ở những hoạt động nhằm hướng tới con đường xã hội chủ nghĩa. Với mong muốn mang lại cuộc sống no đủ, đầm ấm cho nhân dân và sự phát triển bền vững.

- Thể hiện trong công việc và trong cuộc sống. Là không ngừng nỗ lực để góp phần đưa đất nước sánh vai với các cường quốc trên thế giới.

-Ngoài ra, lòng yêu nước còn thể hiện qua những tình cảm giản dị, gần gũi: tình yêu gia đình, tình yêu thiên nhiên, tình yêu thương giữa con người với con người...

-Lòng yêu nước còn là niềm trăn trở trước những vấn đề của đất nước, dùng hành động thực tế để giải quyết những vấn đề đó.

-Lòng yêu nước còn được thể hiện ở lòng tự hào dân tộc: biểu hiện cụ thể qua các áng thơ văn ngợi ca tinh thần ngoan cường của dân tộc; các bảo tàng lưu giữ những kỷ vật khắc ghi chiến công của các anh hùng liệt sĩ đã hi sinh vì độc lập, tự do cho dân tộc.

3. Vai trò của lòng yêu nước

-Là bệ đỡ tinh thần cho con người: là nguồn cảm hứng bất tận cho các nghệ sĩ; giúp đồng bào luôn vững tâm tiến bước (Kiều bào luôn hướng về tổ quốc; Con người khi về già đều muốn trở về nơi chôn rau cắt rốn). Chính lòng yêu nước đã bồi dưỡng tâm hồn những con người nước Việt trở nên vững vàng, mạnh mẽ trong hành trình sống khắc nghiệt.

-Là động lực giúp con người sống có trách nhiệm hơn với gia đình, quê hương, đất nước, cộng đồng hay đơn giản nhất là đối với chính bản thân mình.

4. Trách nhiệm của thế hệ trẻ Việt Nam đối với Đất nước

Lòng yêu nước không phải là lời nói suông mà phải được thể hiện bằng hành động cụ thể:

-Không ngừng nỗ lực học tập, rèn luyện, trau dồi đạo đức để trở thành con người đủ sức, đủ tài.

-Nghiêm túc, tự giác thực hiện các chính sách pháp luật của nhà nước, các nội quy, quy định của nhà trường, cơ quan công tác...

-Lao động tích cực, hăng hái, làm giàu một cách chính đáng

-Bảo vệ môi trường, bảo vệ động vật...

-Dũng cảm đấu tranh chống lại cái ác, cái xấu.

C. Kết bài

- Khẳng định lòng yêu nước của mỗi công dân Việt Nam

-Kêu gọi mọi người hãy quên đi sự ích kỷ bản thân, “cái tôi” cá nhân để cùng hướng về tổ quốc

“Đừng hỏi tổ quốc đã làm gì cho ta mà phải hỏi ta đã làm gì cho tổ quốc hôm nay”

ĐỀ 4: LÒNG HIẾU THẢO

A.Mở bài: Nêu vấn đề cần nói đến trong đề

“ Công cha như núi Thái Sơn

Nghĩa mẹ như nước trong nguồn chảy ra”

-Đây là những câu tục ngữ nói về lòng hiếu thảo của con người, không chỉ chúng ta có lòng biết ơn đối với cha mẹ mà lòng biết ơn còn được thể hiện với ông bà và đất nước. Hiếu thảo là một truyền thống tốt đẹp của dân tộc ta từ xưa đến nay. Lòng hiếu thảo còn là một phẩm chất tốt đẹp của con người Việt Nam ta. Chúng

ta cùng đi tìm hiểu lòng hiếu thảo của con người Việt Nam.

B.Thân bài

1.Hiếu thảo là gì?

-Hiếu thảo là hành động đối xử tốt với ông bà cha mẹ, luôn yêu thương họ

-Lòng hiếu thảo là phụng dưỡng ông bà cha mẹ khi ốm yếu và già cả.

2. Biểu hiện của lòng hiếu thảo như thế nào?

-Những người có lòng hiếu thảo là người luôn biết cung kính và tôn trọng ông bà, cha mẹ

-Biết vâng lời và làm cho cha mẹ được vui vẻ, tinh thần được yên tâm.

-Luôn biết sống đúng chuẩn mực với đạo đức xã hội, thực hiện lễ nghi hiếu nghĩa đối với các bậc sinh thành.

-Lòng hiếu thảo là hành vi vô cùng ý nghĩa mang lại danh tiếng tốt cho ông bà cha mẹ và tốt tiên

3. Vì sao cần phải có lòng hiếu thảo với ông bà cha mẹ? (Vai trò)

-Ông bà cha mẹ là người đã sinh ra ta, đã mang lại cuộc sống này cho chúng ta

-Hiếu thảo là một chuẩn mực đạo đức của xã hội

-Sống hiếu thảo với ông bà cha mẹ là thể hiện sống có trách nhiệm của mỗi người

- Người có lòng hiếu thảo luôn được mọi người yêu mến và quý trọng
- Khi bạn hiếu thảo thì con cái của bạn sau này sẽ hiếu thảo với bạn
- Giá trị của bạn sẽ được nâng cao nếu sống có hiếu thảo
- Lòng hiếu thảo gắn kết các thành viên trong gia đình với nhau, thể hiện tình yêu thương gia đình

4. Phê phán những người không hiếu thảo

-Trong xã hội hiện nay có nhiều người sống bất hiếu, vô lễ, thậm chí còn đánh đập đối xử tàn nhẫn, bỏ rơi cha mẹ già. Đó là một lối sống vô ơn, một nhân cách kém cỏi. Những người như thế thật đáng chê trách.

5. Cần làm gì để có được lòng hiếu thảo?

- Bạn cần phải biết kính trọng và yêu thương ông bà cha mẹ
- Bạn cần chăm sóc, phụng cha mẹ ông bà khi về già
- Cư xử tốt với ông bà cha mẹ, không cãi lại
- Yêu thương anh em trong nhà cũng là thể hiện lòng hiếu thảo

C. Kết bài

- Phải sống hiếu thảo với ông bà cha mẹ
- Cần thể hiện lòng hiếu thảo đối với ông bà cha mẹ ngay từ hôm nay.

ĐỀ 5: LÒNG BIẾT ƠN

A. Mở bài: giới thiệu vấn đề cần bàn luận

-Từ xa xưa, ông bà ta có câu “uống nước nhớ nguồn”, một câu nói dạy bao thế hệ về Lòng biết ơn. Lòng biết ơn là một đức tính cao quý và đẹp của con người. truyền thống về lòng biết ơn đã được bao đời thế hệ cha ông gìn giữ và phát huy.

-Để tiếp nối ông cha thì thế hệ trẻ cũng đã gìn giữ nét đẹp. để hiểu thêm về lòng biết ơn, chúng ta cùng đi tìm hiểu về “Lòng biết ơn”.

B. Thân bài

1. Giải thích thế nào là “Lòng biết ơn”?

-Lòng biết ơn là sự ghi nhớ công ơn, tình cảm mà người khác mang lại cho mình. Những hành động, việc làm mà họ hi sinh để mang lại niềm hay hạnh phúc hay niềm vui cho mình.

2. Biểu hiện của Lòng biết ơn

- Luôn ghi nhớ công ơn của họ trong lòng
- Có những hành động thể hiện sự biết ơn
- Luôn mong muốn đền đáp công ơn của những người đã giúp đỡ mình

3. Tại sao phải có lòng biết ơn? (VAI TRÒ)

- Vì đó là nghĩa cử, truyền thống tốt đẹp của ông cha ta từ bao đời xưa.
- Lòng biết ơn là một tình cảm cao đẹp và thiêng liêng của mỗi con người.
- Mỗi công việc chúng ta thành công không phải tự nhiên mà có, dù lớn hay nhỏ cũng có sự giúp đỡ của ai đó, vậy nên ta cần phải có lòng biết ơn.

4. Phản đề

-Có một số người hiện nay không có lòng biết ơn.

Vd: Ăn cháo đá bát, qua cầu rút ván

5. Bài học nhận thức: Vậy chúng ta cần làm gì?

C. Kết bài

- Nêu cảm nghĩ về “lòng biết ơn”
- Nêu những công việc và thể hiện “lòng biết ơn”

ĐỀ 6: TINH THẦN LẠC QUAN YÊU ĐỜI

A. Mở bài: giới thiệu về tinh thần lạc quan

“Người lạc quan là người nhìn đâu cũng thấy đèn xanh còn người bi quan thấy khắp nơi chỉ toàn đèn đỏ... kẻ thực sự khôn ngoan thì mù màu” đây là câu nói của Albert Schweitzer. Câu nói thể hiện lên tinh thần lạc quan, lạc quan để cuộc sống tươi đẹp hơn. Chúng ta có lạc quan thì tinh thần mới sảng khoái, mới vui tươi làm việc. đây là một yếu tố thúc đẩy là bước đà cho cuộc sống chúng ta tươi đẹp hơn.

B. Thân bài: bình luận về tinh thần lạc quan

1. Lạc quan là gì?

- Lạc quan là thái độ sống
- Lạc quan là luôn vui tươi, vui cười dù có bất kì chuyện gì xảy ra
- Lạc quan như là một liều thuốc bổ cho cuộc sống tươi đẹp hơn.

2. Biểu hiện về tinh thần lạc quan:

- Luôn tươi cười dù có chuyện gì xảy ra
- Luôn yêu đời
- Luôn bình tĩnh xử lí mọi tình huống dù có chuyện gì xảy ra

Ví dụ cụ thể:

- +Bác Hồ ở trong tù vẫn có thể sáng tác thơ, ngắm trăng
- +Các bệnh nhân ung thư vẫn lạc quan để chiến đấu bệnh tật để giành giật sự sống
- + Các em bé mồ côi vẫn lạc quan sống để mong ngày gặp lại cha mẹ của mình

3. Ý nghĩa của tinh thần lạc quan:

- Lạc quan sẽ tạo nên cuộc sống tươi đẹp cho tất cả mọi người
- Giúp chúng ta biết sống một cách có ý nghĩa hơn
- Giúp con người tránh khỏi những hiểm họa trong cuộc sống
- Những người lạc quan thường thành công trong cuộc sống và công việc

=> Rút ra một số tiêu cực: bi quan, tự ti

C. Kết bài: nêu cảm nghĩ của em về tinh thần lạc quan

- Đây là một tinh thần rất tốt, giúp con người vượt qua số phận
- Bên cạnh đó nó còn có những tác động xấu khi con người có tinh thần lạc quan thoái quá.

ĐỀ 7: LÍ TƯỞNG SỐNG CỦA THANH NIÊN HIỆN NAY

A. Mở bài

Con người cần sống có lí tưởng, đặc biệt là thanh niên.

B. Thân bài

1. Khái niệm

- Vậy lí tưởng sống là gì?

+ Lí tưởng là mục đích sống cao đẹp.

+ Lí tưởng sống cao đẹp là lí tưởng sống vì mọi người.

+ Lí tưởng của thanh niên Việt Nam trong những giai đoạn cách mạng vừa qua là sống chiến đấu để bảo vệ Tổ Quốc và xây dựng chủ nghĩa xã hội.

2. Biểu hiện: Suy nghĩ về những tấm gương những người có lí tưởng sống cao đẹp.

Nêu những tấm gương sống theo lí tưởng cao đẹp:

*Những chiến sĩ chiến đấu và hi sinh cho công cuộc cách mạng giành độc lập tự do cho dân tộc. Những con người ngày đêm âm thầm, lặng lẽ cống hiến cho công cuộc xây dựng đất nước.

*Bác Hồ là người ra đi với hai bàn tay trắng ấp ủ lí tưởng tìm ra con đường cứu nước cho dân tộc Việt Nam.

*Nhiều thanh niên học tập ở nước ngoài đã trở về phục vụ cho đất nước

*Có nhiều hoạt động thể hiện trách nhiệm của thế hệ trẻ như: tình nguyện, hiến máu nhân đạo.

3. Vai trò

- Vì sao con người cần sống có lí tưởng?

+ Có lí tưởng con người sẽ có hướng phấn đấu để vươn lên

+ Lí tưởng sống cao đẹp là điều kiện để con người sống có ý nghĩa; giúp con người hoàn thiện vẻ đẹp tâm hồn, nhân cách.

4. Phản đề

Có 1 số bộ phận thanh niên hiện nay không có lí tưởng sống và mải mê vào các lối sống khác: nghiện game, tệ nạn xã hội...

5. Bài học nhận thức

- Nhận thức đúng đắn: Soi vào họ, tuổi trẻ hôm nay phải biết tìm cho mình lí tưởng sống cao đẹp và quyết tâm thực hiện đến cùng lí tưởng của đời mình. Mỗi người phải sống hết mình với vị trí mà mình đang đứng, với công việc mình đang đảm đương. Lối sống vị kỉ, cá nhân, mục đích sống tầm thường là điều không thể chấp nhận được.

C. Kết bài

- Suy nghĩ của bản thân về lí tưởng sống cao đẹp.

ĐỀ SỐ 8: Ý CHÍ NGHỊ LỰC

A. Mở bài:

– Con người sinh ra đã mỗi người một hoàn cảnh, một số phận. Người được sinh ra trong gia đình giàu có, đủ cha đủ mẹ được hưởng nhiều tình yêu thương, hạnh phúc.

– Ngược lại có những người bị bỏ rơi không nơi nương tựa, ốm yếu. Tuy nhiên, trong cuộc sống khó khăn thiếu thốn, hoàn cảnh sống khắc nghiệt có rất nhiều số phận, con người đã biết vượt lên chính mình, chiến thắng cuộc sống nghiệt ngã để sống tốt đẹp hơn, để trở nên có ích và là tấm gương sáng cho nhiều người phải noi theo.

B. Thân bài:

1. Khái niệm

– **Nghị lực sống là gì:** Nghị lực sống chính là nội lực chứa bên trong mỗi con người chúng ta. Nó là động lực, ý chí kiên cho người có vượt qua những khó khăn thử thách hay không.

2. Biểu hiện

– Mở rộng một vài tấm gương về những người khuyết tật, có hoàn cảnh khó khăn nhưng biết vươn lên trong cuộc sống.

+ Chắc trong chúng ta không ai là không biết thầy giáo Nguyễn Ngọc Ký người thiếu may mắn khi sinh ra đã mất hai tay. Nhưng thầy đã kiên trì rèn luyện mỗi ngày một chút rồi tới một ngày thầy có thể cầm nắm, viết mọi thứ thầy đều làm được nhờ đôi chân của mình. Thầy Nguyễn Ngọc Ký đã trở thành tấm gương sáng về nghị lực sống vượt qua khó khăn, thử thách của số phận.

+ Hay Nick Vujicic: một người khi sinh ra đã cụt hai tay hai chân, tưởng chừng như cuộc đời của anh đã chấm dứt tại đây nhưng không chính ý chí nghị lực đã đưa anh vượt qua nghiệt ngã của cuộc đời. Điều đầu tiên mà anh làm chính là tự vệ sinh cá nhân, ngoài ra anh còn chơi được các trò chơi vận động mạnh như: Tennis, bơi... và trở thành người truyền động lực cho nhiều người khuyết tật trên thế giới.

3. Vai trò

- Vượt qua được khó khăn, những khắc nghiệt của cuộc đời, làm chủ bản thân.

- Cảm thấy yêu đời, yêu cuộc sống và giá trị hơn

4. Phản đề

- Mở rộng trong xã hội có những người không có nghị lực, thiếu ý chí chiến đấu vượt qua số phận. Những người đó khi gặp khó khăn họ sẵn sàng buông đời mình theo số phận, khó khăn thử thách một chút là sẵn sàng sa ngã, bị cám dỗ, không chịu cố gắng để vượt lên số phận mà chỉ muốn được người khác giúp đỡ.

-Thói quen sống hưởng thụ dựa vào người khác đã ăn sâu bám rễ vào trong tư tưởng của các bạn này và khó có thể từ bỏ.

- Nhiều gia đình bố mẹ đã quá cưng chiều con cái dẫn tới làm cho những đứa trẻ mất dần đi nghị lực sống, khi có khó khăn chúng không thể tự giải quyết được mà phải tìm bố mẹ giúp đỡ.

C. Kết bài

- Liên hệ với bản thân rồi rút bài học cho mình. Chúng ta đang là những thế hệ trụ cột của đất nước trong tương lai, việc rèn luyện nghị lực sống là việc rất quan trọng cần thiết cho hành trang vào đời sau này của mỗi chúng ta. Nếu không có ý chí, không có nghị lực sống thì làm gì chúng ta cũng dễ thất bại bởi trên đời này không có con đường đi nào là toàn bằng phẳng cả.

- Muốn thành công, muốn tới vinh quang thì con đường đi lại càng trông gai thử thách, ở đó không có chỗ cho những kẻ thiếu ý chí, thiếu nghị lực vươn lên, thiếu nghị lực sống.

ĐỀ SỐ 9: NGHỊ LUẬN VỀ CÁCH SỐNG CỦA CON NGƯỜI HIỆN NAY

A, Mở bài

Giới thiệu đôi nét về cách sống của mỗi người hiện nay

+ Có rất nhiều lối sống, mà mỗi người lại chọn cho mình một lối sống riêng, chính điều này đã tạo ra cho chúng ta một cuộc sống không hề nhàm chán và tẻ nhạt.

+ Và chính vì mỗi người được tự lựa chọn cho mình một lối sống riêng nên hãy chọn cho mình một lối sống tích cực.

B, Thân bài

1. Khái niệm

- Thế nào là cách sống?

+ Cách sống chính là thái độ để chúng ta đối mặt với mọi thứ đang diễn ra xung quanh mình. Đặc biệt đối với thế hệ trẻ thì việc lựa chọn cách sống như thế nào lại đang là vấn đề nhức nhối đối với nhiều người.

+ Cách sống cũng còn được gọi là lối sống. Đó chính là thái độ, sự lựa chọn kiểu sống cho bản thân mình. Cách sống xuất phát từ những suy nghĩ, các cách phân xét mọi việc dẫn đến những hành động của bạn đối với thế giới xung quanh. Nhiều người vẫn nghĩ rất phức tạp khi nói đến cách sống của mình.

2. Biểu hiện

+ Cách sống tích cực là cách sống có trách nhiệm, sống đúng, sống không hổ thẹn với bản thân mình và với người khác. Đối với bạn sống chính là tận hưởng và cống hiến không ngừng nghỉ để không phải hối hận về sau.

>>> *Thực sự mỗi người đều lựa chọn cho mình một cách sống để có thể hoàn thiện bản thân mình cũng như giúp cho những người xung quanh hiểu về mình hơn nữa.*

3. Vai trò: Lựa chọn lối sống của thế hệ trẻ ngày nay có cần thiết?

Đối với thế hệ trẻ, việc xác định cách sống thực sự rất quan trọng. Bởi rằng đây là giai đoạn con người phải lớn, phải trưởng thành, phải định hướng cho tương lai. Nếu sai lầm từ cách sống thì chúng ta sẽ sai lầm rất lớn trong con đường tương lai của mình. Điều cần thiết của thế hệ trẻ là nhìn nhận mọi việc một cách đúng đắn, tích cực nhất.

4. Phản đề: Lựa chọn một cách sống sai lầm dẫn đến hệ quả gì?

Tuy nhiên có rất nhiều người đã lựa chọn cho mình cách sống tiêu cực, thậm chí là không phù hợp với thuần phong mỹ tục. Đẩy vào con đường mà các bạn đi là ngõ cụt, không có tương lai.

5. Bài học

Như vậy việc lựa chọn cho mình một cách sống phù hợp thực sự rất cần thiết. Nó giúp cho mỗi người định hướng được con đường mà bản thân đang đi, cũng như xác định được đâu là sống có lý tưởng, có mục đích.

C. Kết bài:

Khẳng định việc quan trọng khi lựa chọn một lối sống tích cực sẽ thay đổi cuộc sống của mỗi chúng ta

ĐỀ 10: TÌNH CẢM GIA ĐÌNH

A. Mở bài: giới thiệu về tình cảm gia đình

“Công cha như núi Thái Sơn

Nghĩa mẹ như nước trong nguồn chảy ra

Một lòng thờ mẹ kính cha

Cho tròn chữ hiếu mới là đạo con.”

Đây là một trong những câu ca dao nói về tình cảm gia đình hay nhất. câu ca dao nói về tình cảm cha mẹ dành cho con cái và con cái giành cho cha mẹ, nhưng tình cảm gia đình không chỉ có thế, chúng ta cùng đi tìm hiểu về tình cảm gia đình.

B. Thân bài: nghị luận về tình cảm gia đình

1. Thế nào là tình cảm gia đình:

- Tình cảm của ba mẹ dành cho con cái
- Tình cảm của ông bà dành cho con cháu
- Tình cảm của con cái dành cho ông bà, cha mẹ
- Tình cảm của anh chị em đối với nhau

2. Biểu hiện của tình cảm gia đình:

- Ba mẹ thương yêu, chăm sóc con cái, luôn quan tâm và hỏi han con cái

CỘNG ĐỒNG ÔN THI - TUYỂN SINH VÀO 10 - TÀI LIỆU ÔN THI TUYỂN SINH

- Là cha mẹ luôn tạo điều kiện tốt nhất cho con, là sự hi sinh cả tuổi thanh xuân của cha mẹ nuôi dạy con
- Ông bà tảo tần nuôi con khôn lớn, thương yêu cháu, dạy dỗ cháu nên người
- Con cái thương yêu, kính trọng, hiếu thảo với ông bà cha mẹ. Là khi con cháu học tập có thành tích tốt để ông bà cha mẹ vui. Con cháu biết trách nhiệm và vai trò của mình để tạo niềm vui cho ông bà, cha mẹ
- Anh chị em trong nhà yêu thương nhau, anh chị em không tranh đua, không ganh ghét nhau. Không vì chuyện nhỏ mà gây sức mẻ tình cảm gia đình

3. Ý nghĩa của tình cảm gia đình:

- Gia đình có tình cảm gia đình sẽ hạnh phúc
- Được mọi người thương yêu, quý mến và tôn trọng
- Ông bà cha mẹ tự hào, tạo nên sự gắn kết, ấm áp yêu thương trong gia đình.

4. Phản đề

Tuy nhiên hiện nay có 1 số bộ phận anh em không yêu thương nhau, dùng mọi âm mưu thủ đoạn để chiếm đoạt tài sản, giết người. Con cái không yêu thương cha mẹ đánh mắng chửi bới, đánh đập cha mẹ....

5. Bài học nhận thức

Gia đình là nơi rất thiêng liêng và cao cả vì vậy hãy dùng những tình cảm tốt đẹp nhất của mình để trân trọng giữ gìn, từ đó tạo nên sự gắn kết giữa các thành viên trong gia đình để đó là nơi mà ai cũng mong muốn được trở về mỗi khi mệt mỏi.

C. Kết bài: nêu cảm nghĩ của em về tình cảm gia đình

- Đây là một tình cảm rất thiêng liêng

- Chúng ta cần học tập tốt để đền đáp công ơn của cha mẹ

ĐỀ 11 : CẢM THÔNG VÀ CHIA SẺ

A. Mở bài Giới thiệu vấn đề cần nghị luận

Trong xã hội hiện đại ngày nay con người ngày càng dửng dưng , ngày càng vô cảm với mọi thứ diễn ra quanh mình. Vì thế biết cảm thông và chia sẻ cho nhau chính là yếu tố quan trọng để con người xích lại gần nhau và để cuộc sống ngày càng ý nghĩa hơn!

B. Thân bài

1. Giải thích

Cảm thông là sự hiểu nhau giữa hai con người hoặc giữa con người với con người trong cộng đồng xã hội .
Chia sẻ: san sẻ nỗi lòng của nhau, san sẻ những khó khăn trong cuộc sống, san sẻ những niềm vui nỗi buồn của nhau...

2. Tại sao cần phải cảm thông và chia sẻ?

Trong xã hội còn nhiều người có hoàn cảnh khó khăn: Trẻ mồ côi, người nghèo, người kiếm sống lang thang, nạn nhân chiến tranh, người khuyết tật, nạn nhân của thiên tai, những căn bệnh quái ác, những cảnh ngộ éo le... Họ cần sự giúp đỡ, cảm thông chia sẻ của người khác và cộng đồng...

3. Sự cảm thông, chia sẻ có ý nghĩa gì?

Giúp những người có hoàn cảnh khó khăn có thêm sức mạnh, nghị lực, niềm tin trong cuộc sống, làm cho mối quan hệ giữa con người với con người ngày càng tốt đẹp hơn, thân thiện hơn, gần gũi với nhau hơn.

4. Suy nghĩ và hành động

- Cảm thông và chia sẻ là truyền thống tốt đẹp của dân tộc VN vì vậy chúng ta cần giữ gìn và phát huy truyền thống đó.

- Sự cảm thông, chia sẻ không chỉ biểu hiện bằng lời nói, cử chỉ, thái độ mà còn bằng những hành động thiết thực, phù hợp với khả năng của mỗi người.

CỘNG ĐỒNG ÔN THI - TUYỂN SINH VÀO 10 - TÀI LIỆU ÔN THI TUYỂN SINH

(Đưa ra một số dẫn chứng về sự cảm thông chia sẻ: Quỹ nhân đạo vì người nghèo, Quỹ chữ thập đỏ, phong trào mua tấm ủng hộ người mù, ủng hộ đồng bào lũ lụt..)

+ Phê phán những người sống thờ ơ, vô cảm, phê phán những biểu hiện của sự lạnh lùng, dửng dưng trước những mất mát khổ đau của người khác.....Đó là biểu hiện của lối sống ích kỉ

5. Liên hệ bản thân

- Đã làm được những việc gì thể hiện sự cảm thông chia sẻ với mọi người xung quanh và với bạn bè cùng trường cùng lớp...

- Cần phải biết sống đẹp đồng cảm với gia đình và mọi người

C. Kết bài

Cảm thông và chia sẻ là biểu hiện của một lối sống đẹp. Đặc biệt là học sinh mỗi chúng ta càng cần rèn luyện và phát huy lối sống đó trong cuộc sống ngày hôm nay.

ĐỀ 12 : LÒNG DŨNG CẢM

A. Mở bài

- Giới thiệu được vấn đề nghị luận lòng dũng cảm

- Lòng dũng cảm là một trong những đức tính vô cùng cần thiết và đáng quý ở mỗi con người. Dù ở nơi đâu khi làm bất cứ việc gì con người cũng đều cần đến lòng dũng cảm.

Ví dụ: W. Gôđi đã từng nói: “Nếu như có một cái gì đó mạnh hơn số phận thì đó là lòng dũng cảm, không gì lay chuyển nổi để chịu đựng nó”. Đúng vậy, muốn vượt qua số phận, muốn đạt được ước mơ, muốn đạt đến lí tưởng sống cao đẹp của bản thân thì con người phải có lòng dũng cảm. Như vậy, dũng cảm là một đức tính quý giá, được đề cao từ xưa đến nay.

B. Thân bài

1. Định nghĩa về lòng dũng cảm

- Là dám làm một việc gì đó mà không sợ nguy hiểm, khó khăn.

- Là một phẩm chất quan trọng mà mỗi người cần có để chung sống với cộng đồng.

- Người có lòng dũng cảm là người không run sợ, không hèn nhát, dám đứng lên đấu tranh chống lại cái xấu, cái ác, các thế lực tàn bạo để bảo vệ công lí, chính nghĩa

2. Những biểu hiện đẹp của lòng dũng cảm

- Trong công cuộc chống ngoại xâm bảo vệ Tổ quốc, biết bao anh hùng liệt sĩ đã hi sinh tuổi xuân và tính mạng của mình cho độc lập tự do của dân tộc. Trong cuộc sống hàng ngày, chúng ta chứng kiến rất nhiều những hành động dũng cảm: cứu người hoạn nạn, truy bắt tội phạm, tố cáo tiêu cực...

- Những con người dũng cảm luôn vượt lên trên hiểm nguy để hành động theo lẽ phải, họ được cả xã hội ca ngợi, tôn vinh.

- Trong xã hội ngày nay, lòng dũng cảm không ngừng đứng trước những thử thách hiểm nguy, những sự mặc cảm của các thế lực đen tối, con người phải cân nhắc nhiều hơn khi hành động, tuy vậy vẫn có vô số tấm gương về lòng dũng cảm đáng ngợi ca.

3. Những tiêu chí để trở thành người dũng cảm

- Phải có bản lĩnh, niềm tin mãnh liệt vào chính nghĩa, chân lí, vào những giá trị tốt đẹp của cuộc sống.

- Phải biết nhận thức, đánh giá đúng về cái tốt, cái xấu, cái đúng, cái sai...

- Trên cơ sở của nhận thức đúng, phải vững tin vào hành động để bảo vệ chân lí, dám làm và dám chịu trách nhiệm.

- Như vậy người dũng cảm không đơn thuần là người có hành động xả thân, mà còn phải là người biết xả thân vì lẽ phải, vì chính nghĩa để xã hội ngày càng tốt đẹp hơn.

4. Giá trị của lòng dũng cảm

- Lòng dũng cảm trở thành một chuẩn mực đạo đức của xã hội, là một trong những thước đo quan trọng để đánh giá nhân cách con người. Hồ Chí Minh đã căn dặn các thế hệ học sinh phải có lòng dũng cảm để sống tốt, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

- Trong cuộc sống hàng ngày: cứu người bị hại, gặp nạn

5. Bàn luận mở rộng

- Liên hệ tình hình biển Đông hiện nay, lòng dũng cảm của các chiến sĩ cảnh sát biển đang ngày đêm bám biển bảo vệ chủ quyền của dân tộc.

- Phê phán: những người nhảm tưởng lòng dũng cảm với hành động liều lĩnh, mù quáng, bất chấp công lí.

- Phê phán những người hèn nhát, bạc nhược không dám đấu tranh, không dám đương đầu với khó khăn thử thách để vươn lên trong cuộc sống.

6. Bài học nhận thức và hành động

- Liên hệ bản thân đã dũng cảm trong những việc gì...

- Rèn luyện tinh thần dũng cảm từ việc làm nhỏ nhất trong cuộc sống hàng ngày nơi gia đình, nhà trường như dám nhận lỗi khi mắc lỗi, dũng cảm chỉ khuyết điểm của bạn

- Trách nhiệm của tuổi trẻ trong việc rèn luyện lòng dũng cảm, phát huy truyền thống quý báu của dân tộc

C. Kết bài

- Khẳng định lại vấn đề nghị luận

- Dũng cảm là một đức tính vô cùng cần thiết trong cuộc sống, vì vậy chúng ta cần rèn luyện lòng dũng cảm để trở thành một người công dân có ích cho đất nước, đồng thời xây dựng một cuộc sống, xã hội ngày càng tươi đẹp.

ĐỀ 13: TÍNH KHIÊM TỐN

A. Mở Bài

Giới thiệu được vấn đề cần nghị luận: Một cái đầu tỉnh táo, một trái tim trung thực và một thái độ khiêm nhường đó chính là cơ sở dẫn lối ta đến thành công. Vì thế việc rèn luyện để ta có được đức tính khiêm tốn là vô cùng cần thiết và quan trọng.

B. Thân Bài

1. Khiêm tốn là gì?

- Khiêm tốn: có nghĩa là sự kính nhường, có ý thức và thái độ đúng mức trong việc đánh giá bản thân, không tự mãn, tự kiêu, không tự cho mình hơn người.

- Người khiêm tốn luôn tỉnh táo, nhận thức được chân lý khách quan, biết mình hiểu người, không tự đề cao bản thân. Luôn cho mình là chưa hoàn thiện nên có ý thức cầu tiến, học hỏi, tự hoàn thiện mình. Nhún nhường trong lời nói, giao tiếp, ứng xử...

-> *Khiêm tốn là phẩm chất quan trọng, cần có của mỗi con người.*

2. Biểu hiện

- Người khiêm tốn luôn nhã nhặn, nhún nhường, tiếp thu ý kiến của người khác, không cho rằng mình giỏi
- Đối với thành công của mình thì người khiêm tốn luôn cho rằng đó là điều nhỏ nhoi, kém cỏi
- Ý thức rèn luyện bản thân ngày càng hoàn thiện luôn được thể hiện ở người khiêm tốn.

3. Vai trò

Tại sao con người lại cần lòng khiêm tốn?

- Cuộc đời như một cuộc đua, con người không thể không ngừng học hỏi và rèn luyện để hoàn thiện bản thân hơn. Sự hiểu biết của mình vẫn còn ít ỏi, chính vì thế mà mình không nên cho rằng mình giỏi
- Đây là một đức tính quý giá ở con người, những người có đức tính khiêm tốn thường được mọi người yêu mến hơn là những người kiêu ngạo

4. Phản đề

Bên cạnh những con người khiêm tốn thì cũng có một số người tự kiêu, tự nhận mình giỏi: Luôn khoe khoang bản thân, cho rằng mình giỏi

Ví dụ: như chú Dế Mèn trong truyện “Dế Mèn phiêu lưu kí” của nhà văn Tô Hoài

4. Bài học nhận thức

- Mỗi chúng ta cần phải thực hiện tính khiêm tốn từ những công việc, hành động nhỏ nhất
- Học đức tính hòa nhã, không tham vọng, không cho thành công của mình là lớn lao, là vĩ đại.

C. Kết bài

- Nêu cảm nghĩ của em về đức tính khiêm tốn

- Rút kinh nghiệm học tập cho bản thân

ĐỀ 14: GIÁ TRỊ CỦA BẢN THÂN

A. Mở bài

- Dẫn dắt vào vấn đề: sống giữa cuộc đời, mỗi người đều có giá trị của riêng mình, giá trị là điều cốt lõi tạo nên con người bạn.

B. Thân bài

1. Giải thích

- Giá trị của bản thân chính là ý nghĩa của sự tồn tại của mỗi con người, là nội lực riêng trong mỗi con người. Đó là yếu tố để mỗi người khẳng định được vị trí trong cuộc đời.

2. Phân tích

- Giá trị của bản thân là ưu điểm, điểm mạnh vượt trội của mỗi người so với những người khác khiến mình có một cá tính riêng, dấu ấn riêng không trộn lẫn với đám đông. VD: Bạn là một doanh nhân tài giỏi, có tầm nhìn sâu rộng, luôn thành công trong công việc, giá trị của bạn chính là tài năng kinh doanh.

- Ai cũng có những ưu khuyết điểm riêng, không mạnh về mặt này sẽ mạnh về mặt kia, bởi vậy mỗi người lại có giá trị khác nhau, không thể đem so sánh giữa người này với người khác.

- Giá trị của bản thân không đơn thuần là điểm mạnh của bản thân mà còn là sự đóng góp, là vai trò của mỗi người với mọi người xung quanh. VD: Bạn không cần là một đứa trẻ xuất sắc mọi mặt, những bạn vẫn là niềm tự hào, là nguồn động lực của cha mẹ. Đây chính là một phần giá trị con người bạn.

- Giá trị của mỗi con người luôn được soi chiếu trên những trục giá trị chung của nhân loại, mà trong đó trục giá trị mang ý nghĩa quyết định chính là nhân cách. Nghĩa là điều kiện tiên quyết để khẳng định giá trị là bạn phải sống đúng với nghĩa một con người (biết yêu thương, chia sẻ, nỗ lực, luôn hướng đến cái đẹp, cái thiện, ...)

- Ý nghĩa của giá trị bản thân:

+ Biết được giá trị bản thân sẽ biết được điểm mạnh để phát huy, điểm yếu để hạn chế, như vậy sẽ đạt nhiều thành công trong cuộc sống.

+ Mỗi người đều có giá trị của riêng mình, nhiều người trong xã hội cùng hòa vào sẽ tạo ra giá trị cuộc sống, xã hội ngày càng phát triển.

3. Bình luận và phản đề

- Giá trị đó dù lớn lao hay nhỏ bé cũng cần được tôn trọng.
- Nếu bản thân mỗi người không biết cách trau dồi để tự tạo ra giá trị cho mình thì cuộc sống không còn có ý nghĩa, chỉ là sự tồn tại trên cuộc đời.
- Có những người vốn có nội lực nhưng không tự nhận thức được giá trị của mình, thiếu tự tin về bản thân, sống không có quan điểm riêng, nên đánh mất nhiều cơ hội.
- Giá trị bản thân mỗi người không phụ thuộc vào địa vị hay tiền bạc họ có trong tay mà phụ thuộc vào sự nỗ lực của mỗi người trong cuộc sống.

4. Bài học nhận thức

- Cần cố gắng bộc lộ hết khả năng của mình để khẳng định mình nhưng không tự tin thái quá về năng lực của bản thân, tự tin thái quá dễ dẫn đến thất bại vì không chịu học hỏi từ người xung quanh.
- Cần nỗ lực học tập rèn luyện để làm tăng giá trị bản thân, trở thành người có ích cho xã hội.
- Không được “định giá” cho người khác khi chưa thấu hiểu họ bởi giá trị là sự tích lũy dài lâu, không phải ngày một ngày hai mà tạo ra.

C. Kết bài

- Mỗi người hãy sống là chính mình, dám khẳng định mình và sống yêu thương giữa cuộc đời.

ĐỀ 15: TÍNH TỰ LẬP

A. MỞ BÀI

- Dẫn dắt giới thiệu đến vấn đề cần nghị luận: Tính tự lập.

Ví dụ:

Mở bài số 1: Bạn đã có những gì trong va li hành trang của mình trước khi bước chân vào cuộc sống rồi? Có lẽ có người sẽ nói là kiến thức, sự chăm chỉ, ý chí... Nhưng hãy nhớ rằng, quan trọng nhất là tính tự lập.

Mở bài số 2: Mỗi chúng ta được sinh ra trong vòng tay yêu thương vào bảo bọc của gia đình, người thân. Đến khi ta lớn, bước ra ngoài cuộc sống bộn bề, sẽ chỉ có mình ta bước đi trên con đường ấy. Bởi vậy, mỗi người cần phải có tính tự lập để có thể sống cho tốt.

B. THÂN BÀI

1. Giải thích khái niệm

-*Tính tự lập là gì?* → Là khả năng tự làm mọi việc, là tự gánh vác mọi chuyện, tự mình thực hiện những mong muốn, giải quyết khó khăn...

-*Biểu hiện:* Khi gặp một bài tập khó, thay vì ngay lập tức đi mượn bài bạn, đi tìm kiếm câu giải trên mạng thì ta ngồi nghiêm túc suy nghĩ, tìm ra cách giải quyết.

2. Bàn luận vấn đề

-Tự lập là một khả năng cần có ở mỗi người trong cuộc sống. Không ai là có thể sống dựa mãi vào người khác. Cả gia đình, cha mẹ cũng chỉ ở bên ta đến một thời điểm nhất định. Khi ta lớn dần, bước ra ngoài xã hội, ta sẽ phải biết cách đối đầu với những khó khăn một mình, để không bị vấp ngã, để có thể tự mình xây dựng cuộc sống mình mong ước, theo đuổi điều mình đam mê.

-Đó cũng là một thước đo đánh giá mà người khác dùng để nhìn nhận người xung quanh họ. Tất nhiên là ta luôn thích gần gũi, thân thiết và có thiện cảm hơn với người biết cách sống tự lập so với người ỷ lại, chẳng thể làm việc gì hay giải quyết việc gì cho bản thân mình.

-Khi tự lập, ta sẽ khám phá ra được nhiều hơn khả năng của bản thân, bứt phá được giới hạn của chính mình. Như vậy, tự lập thử thách khả năng giải quyết vấn đề của ta, thúc giục ta phải tự mình hoàn thiện mình, học những điều mình không biết.

-Dẫn chứng: Giống như Mai An Tiêm, khi bị vua cha đày bản thân cùng vợ con ra đảo hoang, tưởng chừng như sẽ chẳng thể nào sống được trên hòn đảo ấy nhưng không. Bằng khả năng của mình, và cả một chút may mắn, cả gia đình đã sống sót, thậm chí là sống hạnh phúc, vui vẻ trên hòn đảo ấy khiến cha mình khi nhìn thấy còn vô cùng ngạc nhiên.

3. Mở rộng và rút ra bài học nhận thức hành động

-*Nâng cao vấn đề:* Tuy nhiên, không phải bất kì vấn đề nào ta cũng có thể tự giải quyết một mình được. Ta đang sống trong một cộng đồng, có những mối quan hệ xung quanh. Khi ta khó khăn, hãy nhờ họ giúp đỡ, và khi họ gặp thử thách, nếu có thể, hãy giúp đỡ lại họ. Đó là tự lập và không ỷ lại, là một thái độ sống tốt đẹp, một cách sống tốt. Ngày nay, vẫn có vô số những thanh niên trẻ được bảo bọc quá mức mà không thể bước ra ngoài đời sống, phụ thuộc vào gia đình quá nhiều.

-*Bài học:* Để có thể tự lập được, mỗi người chúng ta phải tự tin về kiến thức, về khả năng giải quyết vấn đề của bản thân. Không ngừng trau dồi chính mình, luyện tập nhiều, tích cực tham gia các khoá học kỹ năng, các hoạt động xã hội...

C. KẾT BÀI

-Khẳng định lại vai trò ý nghĩa của tính tự lập.

Ví dụ: Việc tự lập là vô cùng quan trọng với mỗi con người. Đây là hành trang chúng ta cần.

ĐỀ 16: Ý NGHĨA CỦA GIA ĐÌNH VÀ QUÊ HƯƠNG (HD ĐỀ THI)

A. Mở bài:

* **Mức tối đa:** Giới thiệu được vấn đề nghị luận

- Nguồn cội yêu thương của mỗi con người

- Gia đình và quê hương là điều không thể thiếu trong cuộc đời của mỗi con người, là bến đỗ bình yên cho mỗi con người

* **Mức chưa tối đa:** Chỉ nêu một ý cơ bản, phần nêu vấn đề hoặc dẫn dắt vấn đề

+ **Mức không đạt:** Lạc đề hoặc không làm

B. Thân bài:

* **Mức tối đa:** Nêu được các nội dung sau :

+ Khẳng định ý nghĩa của gia đình và quê hương trong cuộc sống của mỗi con người:

CỘNG ĐỒNG ÔN THI - TUYỂN SINH VÀO 10 - TÀI LIỆU ÔN THI TUYỂN SINH

- Gia đình là nơi có mẹ, có cha, có những người thân yêu, ruột thịt của chúng ta, ở nơi ấy chúng ta được yêu thương, nâng đỡ, khôn lớn, trưởng thành.

- Cùng với gia đình là quê hương, nơi chôn rau cắt rốn của ta nơi ấy có người ta quen biết và thân thiết, có cảnh quê thơ mộng trữ tình, có những kỉ niệm ngày ấu thơ cùng bạn bè, có những ngày cắp sách đến trường.....

- Gia đình và quê hương là bến đỗ bình yên cho mỗi con người dù ai đi đâu, ở đâu cũng sẽ luôn tự nhắc nhở hãy nhớ về nguồn cội yêu thương

+ Những việc làm để xây dựng quê hương và rạng rỡ gia đình:

- Với gia đình chúng ta hãy làm tròn bổn phận người con, người cháu: học giỏi, chăm ngoan, hiếu thảo với ông bà, cha mẹ để mọi người được vui lòng.

- Với quê hương hãy góp sức trong công cuộc xây dựng quê hương: tham gia các phong trào vệ sinh môi trường, đấu tranh chống các tệ nạn xã hội....

- Có thể khi trưởng thành trở về quê hương lập nghiệp, xây dựng quê mình ngày càng giàu đẹp...

+ Có thái độ phê phán trước những hành vi trái với đạo lí:

- *Phá hoại cơ sở vật chất*

- Những suy nghĩ chưa tốt về quê hương: chê quê hương nghèo khó, chê người quê lam lũ, lạc hậu, không muốn nhận quê hương

- Hành động phản bội quê hương, đánh mất chính bản thân mình....

+ Liên hệ, mở rộng: những tác phẩm viết về quê hương và gia đình để thấy được vai trò và ý nghĩa của quê hương như: Quê hương- Giang Nam, Tể Hanh, Đỗ Trung Quân. “ Nói với con” của Y Phương....

* **Mức chưa tối đa:** Bài làm đã nêu được nội dung cơ bản nhưng vẫn thiếu một vài ý nhỏ hoặc dẫn chứng chưa phong phú.

* **Mức không đạt:** Lạc đề hoặc không làm.

C. Kết bài:

***Mức tối đa: Khẳng định**

- Nguồn cội của mỗi người là gia đình và quê hương, nên hiểu rộng hơn quê hương không chỉ là nơi ta sinh ra và lớn lên, quê hương còn là tổ quốc, tình yêu gia đình luôn gắn với tình yêu quê hương, tình yêu đất nước.
- Mỗi con người luôn có sự gắn bó những tình cảm riêng tư với những tình cảm cộng đồng...

ĐỀ 17: VAI TRÒ CỦA KHÁT VỌNG SỐNG

A. Mở bài

- Những ước mơ và mong muốn của con người là điều cần có và nó thể hiện tâm vóc của con người trong cuộc sống.
- Nhắc đến ước vọng của con người, người ta thường hay nhắc đến từ "khát vọng".
- Là con người sống trong cuộc đời ai cũng có khát vọng.

B. Thân bài

1. Giải thích khái niệm:

- Khát vọng là mong muốn những điều lớn lao, tốt đẹp trong cuộc sống.
- Nó thôi thúc con người ta sống, nỗ lực để đạt đến điều đó.
- Khát vọng biểu tượng cho những gì lớn lao tốt đẹp mà con người ta hướng đến cho bản thân mình và cho cộng đồng.
- Giá trị của khát vọng là những điều mà chúng ta nên hướng đến, để chúng ta đạt được giá trị của cuộc sống.

2. Dẫn chứng

- Một lãnh tụ Hồ Chí Minh vĩ đại một trong những người làm nên thế kỷ XX, một tỷ phú Bill Gates làm chao đảo cả thế giới phần mềm, cũng như các Thiên tướng của Thế giới qua mọi thời đại: Thành Cát Tư Hãn Thiết Mộc Chân, Hưng Đạo Vương Trần Quốc Tuấn, Anh cả của Quân đội Việt Nam Đại Tướng Võ Nguyên Giáp làm cả thế giới phải thán phục về tài dụng binh của mình...

3. Bàn luận giá trị sống có khát vọng:

- Khát vọng là biểu hiện mang tính tích cực của tâm lý, tốt đẹp của con người.

- Khát vọng xuất phát từ những mong ước làm nên cuộc đời hạnh phúc, không chỉ cho bản thân người đó mà cho những người xung quanh.
- Khát vọng thể hiện được giá trị cao đẹp của con người.
- Những con người có khát vọng luôn nhận thức mình là ai và có thể làm gì để giúp đỡ mọi người.
- Những người có khát vọng sống có trái tim say mê, luôn sống hết mình và hơn ai hết họ nhận thức được lợi hại. Và trong thực tế cuộc sống họ luôn tỉnh táo tránh được những rủi ro không đáng có.
- Khát vọng có thể thực hiện được có thể không nhưng chung quy lại nó luôn mang đến cho người ta sự lạc quan nhất định và hướng đến những điều tốt đẹp nhất cho nhân loại.

C. Kết bài

- Hiểu được ý nghĩa của khát vọng.
- Có ý thức nỗ lực vươn lên trong cuộc sống, biến những thói xấu thành lối sống có khát vọng cao đẹp.

ĐỀ 18: LÒNG KIÊN TRÌ

A. MỞ BÀI

- Dẫn dắt giới thiệu đến vấn đề cần nghị luận: Lòng kiên trì.

Ví dụ:

Mở bài số 1: Thành công, đó là điều mà mỗi người đều hướng tới, đều đặt ra làm cột mốc trong cuộc đời mình. Đích đến của mỗi người có thể sẽ khác nhau, nhưng tất cả đều có chung một nhân tố quyết định, chung một chiếc chìa khóa để mở rương chiến thắng - đó là lòng kiên trì.

Mở bài số 2: Khi ta bước vào đời, hành trang ta mang theo sẽ là vô vàn những điều ta học được, ta có: tình yêu thương, kiến thức, những giá trị đạo đức... Và, có lẽ ai cũng sẽ được nhắc rằng, hành trang đầu tiên mà ta phải có chính là lòng kiên trì.

B. THÂN BÀI

1. Giải thích khái niệm

-*Lòng kiên trì là gì?* → Đó là sự kiên nhẫn, bền bỉ, không ngại khó khăn vất vả mà lùi bước. Trước mỗi thử thách, không ngừng cố gắng tìm kiếm cách giải quyết, cách bước qua, đó chính là lòng kiên trì.

-*Ý nghĩa:* Lòng kiên trì là chìa khoá giúp ta vượt qua bao gian nan cực nhọc, giúp ta nhận thức được mọi việc ngày càng toàn vẹn hơn. Không chỉ thế, qua thời gian, lòng kiên trì sẽ khiến ta học cách trưởng thành hơn, bình tĩnh trước mọi tình huống. Đó là một nhân tố giúp ta hoàn thiện bản thân mình.

2. Bàn luận vấn đề (Tại sao cần có lòng kiên trì?)

-Cuộc sống này không bao giờ được trải thảm hay đầy những cánh hoa hồng mềm mại. Nó là một chiếc kính vạn hoa, một khối vuông rubic nhiều chiều, chỉ cần xoay một cái là ngay lập tức một thử thách bật ra. Để bước đến gần với thành công, nếu không kiên trì, thì mãi mãi ta sẽ chẳng thể nào với tay được tới cánh cửa chiến thắng ấy.

-Dẫn chứng: Có người đã từng nói rằng: “Bạn chính là kết quả của sự kiên nhẫn của tạo hóa. Tuổi của bạn hiện tại chính bằng tuổi của Trái Đất (4,54 tỉ năm) cộng với tuổi thực của bạn! Vì vậy, bạn cũng nên học cách kiên nhẫn để thành công!” Hãy nhớ rằng, những danh nhân, người nổi tiếng trên thế giới đã thành công nhờ có sự kiên trì, kiên nhẫn khi khởi nghiệp, khi bắt đầu công việc. Một Walt Disney đã bị từ chối 302 lần trước khi tìm được nhà tài trợ cho dự án xây dựng công viên Disneyland nhưng không hề từ bỏ. Một Thomas Edison thất bại hơn ngàn lần vẫn không bỏ cuộc để tìm ra ánh sáng văn minh cho nhân loại...

-Lòng kiên trì cũng là một trong những nhân tố quan trọng không kém để đánh giá con người. Tất nhiên ta sẽ thấy một người có lòng kiên trì nhẫn nại tốt hơn là một người bỏ cuộc nửa chừng, thấy khó khăn là đã bỏ chạy. Đó là tâm lý dễ thấy. Các công ty, các nhà tuyển dụng, kể cả là những team làm việc hiện nay đều mong muốn có thể tìm được người chịu khó, bền bỉ với công việc hơn...

-Kiên trì, nhẫn nại là đức tính tốt đẹp trước nay của dân tộc Việt Nam ta. Là một người con của dải đất hình chữ S này, việc gìn giữ và phát triển những giá trị đạo đức lâu bền của cha ông là điều tất yếu.

Dẫn chứng: Ông cha ta xưa kia đã có rất nhiều những câu ca dao, tục ngữ để nói về lòng kiên trì nhẫn nại như: “Có công mài sắt, có ngày nên kim.”; “Ngọc kia chuốt mãi cũng tròn,/ Sắt kia mài mãi cũng còn nên kim.”; “Dầu rằng chí thiện tài hèn/ Chịu khó nhẫn nại làm nên cơ đồ.”...

3. Mở rộng và rút ra bài học nhận thức hành động

-*Mở rộng và lật ngược vấn đề*: Cần phê phán những người vừa thấy khó khăn là đã nhụt chí, vội vã bỏ cuộc. Đồng thời, cần hiểu rõ rằng không phải cứ có lòng kiên trì là sẽ thành công. Thành công là một công thức được tạo nên từ vô vàn thứ khác, ngoài kiên trì cũng cần phải có kiến thức hiểu biết, khả năng nắm bắt thời cơ, cả một chút may mắn nữa...

-*Bài học*: Để có lòng kiên trì, là phụ thuộc vào chính ý thức của mỗi người chúng ta. Ta cần bắt đầu từ những điều nhỏ nhất, tập cho mình thói quen kiên nhẫn với mọi thứ, bạn sẽ thành công thôi.

C. KẾT BÀI

-Khẳng định lại vai trò ý nghĩa của lòng kiên trì.

Ví dụ: Bạn muốn thành công, bạn muốn giàu có và đạt được điều mình muốn?

-Chiếc chìa khóa chính dẫn bạn đến cánh cửa ấy không phải lúc nào cũng là sự tài giỏi hay là nhan sắc, mà đó chính là sự kiên trì.

-Hãy tiếp tục và đừng bỏ cuộc nửa chừng.

ĐỀ 19: MÁI ẤM TÌNH THƯƠNG

Nếu bạn vẫn có gia đình, có bố mẹ yêu thương thì bạn đã là người rất hạnh phúc trên thế giới này rồi. Khi xã hội và con người ngày càng sống thực tế và ích kỷ hơn thì việc ly dị chia tay ngày càng nhiều hơn và con cái chính là những người chịu thiệt thòi nhất khi gia đình chia ly. Không chỉ bị ảnh hưởng tâm lý và điều kiện sống đa số những đứa con có bố mẹ ly dị thường chịu thiệt thòi và tương lai bị ảnh hưởng rất nhiều. Vì thế mỗi chúng ta cần phải có trách nhiệm với gia đình và với con cái và cả xã hội.

A. MỞ BÀI

-Dẫn dắt giới thiệu đến vấn đề nghị luận đề bài yêu cầu theo cách trực tiếp hoặc gián tiếp tùy chọn: Nghị luận về mái ấm gia đình, tình thương gia đình.

Ví dụ:

Mở bài số 1: Mỗi chúng ta sau này bước vào trong cuộc sống sẽ sở hữu những thứ khác nhau, theo đuổi những điều khác nhau. Nhưng tất cả đều sẽ có chung một thứ quan trọng mang bên mình, đó là mái ấm, là tình thương gia đình.

Mở bài số 2: Có người từng hỏi tôi rằng điều gì là quan trọng nhất với mỗi người trong cuộc sống này: tiền bạc, danh vọng, địa vị, tình yêu...? Với tôi, quan trọng nhất chính là mái ấm, tình thương gia đình.

B. THÂN BÀI

1. Giải thích khái niệm

-*Thế nào là mái ấm gia đình?* → Đó là một cộng đồng, một nhóm người sống cùng nhau mà ở đó, mỗi người gắn bó, có quan hệ với nhau bởi sợi dây tình cảm, huyết thống hay là mối quan hệ hôn nhân, nuôi dưỡng hay giáo dục... Có gia đình hai thế hệ, cũng có gia đình ba thế hệ... nhưng dù lớn hay nhỏ thì vẫn là nơi ấm áp tình người. Người ta có thể coi gia đình là một xã hội thu nhỏ, là xã hội ban đầu mà mỗi người tiếp xúc trước nhất.

-*Thế nào là tình thương gia đình?* → Tình thương gia đình là tình cảm yêu thương của những người trong cùng một mái ấm với nhau.

=> Có thể nói, mái ấm gia đình và tình thương gia đình có vai trò rất quan trọng với mỗi người.

2. Bàn luận vấn đề

-Gia đình với tình yêu thương là nền tảng, là cội nguồn của mỗi con người. Từ khi sinh ra, ta được cha mẹ yêu thương và chăm sóc. Một con người phát triển ra sao, xấu hay tốt đều là do ảnh hưởng từ gia đình, từ người thân xung quanh. Bởi trẻ nhỏ dễ bắt chước, từ bé sống cùng người thân nên việc dạy bảo ra sao sẽ hình thành nên một con người như thế.

-Gia đình là bến đỗ bình yên nhất trong lòng mỗi người. Dù đi xa đến mấy, dù bốn ba bao nơi phương trời, khi trở về, họ sẽ nghĩ ngay đến việc quay về với gia đình của mình, với ngôi nhà đã từng gắn bó thân thiết bao lâu qua. Khi họ vấp ngã, khi họ thất bại, vòng tay yêu thương của gia đình luôn chào đón, vuốt ve, ôm ấp vỗ về.

-Gia đình là động lực để cố gắng. Trước sóng gió cuộc đời, trước những bức tường cao thủ thách đầy khó khăn chông gai, tình yêu từ mái ấm là lời cổ vũ, động viên tốt nhất, hữu hiệu nhất. Đó là viên thuốc bổ giúp ta vượt qua mọi chặng hành trình để chạm tay tới đích đến tương lai.

3. Nâng cao và rút ra bài học

-*Lật ngược vấn đề:* Ấy vậy nhưng hiện nay lại xảy ra không ít tình trạng cha mẹ ruột bạo hành chính đứa con của mình, nhẫn tâm vất bỏ đứa con mình đã mang nặng đẻ đau 9 tháng 10 ngày. Đã có những vụ người mẹ trẻ sau khi sinh con trong nhà vệ sinh hay chung cư đã ném con xuống, thật độc ác. Hay những đứa con bất hiếu, quay

lưng lại với chính cha mẹ mình. Chúng bỏ quên công ơn cha mẹ đã nuôi dưỡng mình bao năm qua, chỉ sống khư khư hưởng thụ.. Ngoài kia, vẫn còn có những người cha người mẹ nuôi sẵn sàng dang rộng vòng tay yêu thương của mình ra với những đứa trẻ bị người ta bỏ rơi...

-Rút ra bài học: Mỗi người cần phải trân trọng, hiểu rõ ý nghĩa và vị trí của gia đình, tình yêu gia đình với bản thân mình. Cần phải biết chăm sóc, làm gì đó cho người thân mình từ những điều nhỏ nhất...

C. KẾT BÀI

-Khẳng định lại vấn đề nghị luận và nêu khái quát lại ý kiến của bản thân người viết.

Ví dụ: Gia đình chính là nơi xuất phát và là bến đỗ bình yên nhất. Hãy nâng niu và yêu thương gia đình của bạn, trân trọng tình yêu mà bạn nhận được, khi ấy bạn sẽ đủ tự tin và khả năng để bước vào đời thật trọn vẹn.

ĐỀ 20: ĐỨC HI SINH

A.Mở bài

Việt Nam ta luôn có truyền thống yêu nước, dũng cảm, bất khuất,... Một dân tộc tràn đầy sức sống và niềm tin mãnh liệt. một trong những đức tính cao quý nhất đó là đức hi sinh. Để biết rõ về đức hi sinh, chúng ta cùng đi tìm hiểu.

B. Thân bài

1. Khái niệm

Đức hi sinh là tình cảm cao quý và đẹp đẽ. Đức hi sinh hi sinh vì đất nước, con người và người thân. Đó là sự đánh đổi bản thân để giành lại cuộc sống cho người khác.

2. Biểu hiện

a. Trong tình cảm gia đình:

- Cha mẹ hi sinh cả cuộc đời vì con cái, nuôi em ăn học không quảng khó khăn
- Anh chị em trong nhà yêu thương, đùm bọc lẫn nhau, anh chị nghỉ học kiếm tiền nuôi em ăn học
- Sự hi sinh, nhường nhịn quà bánh cho nhau

b. Trong chiến tranh:

- Bác Hồ đã hi sinh của tuổi thanh xuân của mình để bảo vệ độc lập dân tộc, mang lại tự do và thắng lợi cho dân tộc
- Các anh hùng dân tộc như Lê Lai đã hi sinh thân mình để cứu Lê Lợi
- Các anh hùng liệt sĩ đã hi sinh tính mạng, tuổi thanh xuân để mang lại độc lập cho dân tộc
- Bây giờ thì những chú công an, những người lính biển vẫn canh giữ biển đảo bảo vệ Tổ Quốc. Nhiều người vẫn ngày đêm cống hiến trên những vùng núi xa xôi như: anh thanh niên trong “Lặng lẽ Sa Pa” của Nguyễn Thành Long.

3. Vai trò ý nghĩa

Bởi vì nó thể hiện phẩm chất đạo đức cao đẹp cần có ở mỗi chúng ta.

- + Người có đức tính hi sinh luôn là người được mọi người yêu mến, tin cậy, quý trọng.
- + Thể hiện sự dũng cảm của bản thân.

4. Phản đề

Nhưng bên cạnh đó lại có 1 số bộ phận sống ích kỷ hẹp hòi không có đức hi sinh, gặp nạn thì vô cảm...

5. Bài học nhận thức

- Đức hi sinh là một phẩm chất đạo đức để thể hiện giá trị của một con người. Bởi vậy chúng ta hãy cố gắng rèn luyện và xây dựng phẩm chất đạo đức tốt đẹp đó.
- Chúng ta cần phát huy đức tính hy sinh của dân tộc
- Chúng ta phải rèn luyện đức hi sinh ngay từ bây giờ khi còn trên ghế nhà trường

C. Kết bài: nêu cảm nghĩ của em về đức hi sinh

- Đức tính hi sinh là truyền thống quý báu của dân tộc ta từ bao đời nay.
- Cần rèn luyện, trau dồi nhân cách, phẩm giá để góp phần làm cho cuộc sống ngày càng có ý nghĩa hơn

ĐỀ 21: LÒNG NHÂN ÁI

A. MỞ BÀI

-Dẫn dắt giới thiệu đến vấn đề cần nghị luận: Lòng nhân ái.

Ví dụ:

Mở bài số 1: Trong những hành trang mà ta mang theo bên mình trên đường đời này, chẳng phải là vật chất xa hoa, quyền lực cao quý, mà là kiến thức, là những giá trị đạo đức lâu bền. Giữa những giá trị ấy, ta luôn được nhắc nhở phải ghi nhớ rằng, lòng nhân ái là quan trọng nhất, là phải có đầu tiên.

Mở bài số 2: Cuộc sống luôn tồn tại những điều kì diệu. Mà những điều ấy bắt nguồn từ 2 chữ "yêu thương". Yêu thương ấy, tình cảm ấy chính là lòng nhân ái, là những tấm lòng đáng trân trọng trong cuộc sống này.

B.THÂN BÀI

1.Giải thích khái niệm

-*Lòng nhân ái là gì?* → Đó là tình yêu thương con người. Là tình cảm tốt đẹp, yêu thương mà không hề có vụ lợi cá nhân, không hề có toan tính bon chen giữa con người với nhau, kể cả là thân thiết hay xa lạ.

-*Biểu hiện:* Lòng nhân ái, đơn giản chỉ là giúp đỡ một bà cụ qua đường, đưa một em bé lạc đường đến đồn công an để tìm về với gia đình. Đôi khi chỉ là giúp đỡ một người ăn xin, một cái nắm tay, một nụ cười, một chiếc bánh nhỏ... Chỉ vậy nhưng cũng làm người ta thấy hạnh phúc và ấm lòng, đó là lòng nhân ái mà ta vẫn luôn nghe, luôn thấy.

2.Bàn luận vấn đề (Ý nghĩa)

-Steve Godier đã từng nói rằng: “Lòng nhân ái là biểu hiện cao đẹp nhất của con người.”. Quả thực, khi ta biết yêu thương và cho đi, ta đã sống tốt hơn ngày hôm qua và tốt hơn nữa vào ngày mai. Lòng nhân ái chính là thước đo đạo đức để đánh giá một con người. Chắc hẳn chúng ta sẽ yêu quý người có lòng nhân ái, yêu thương người khác hơn là kẻ sống ích kỷ, chỉ biết đến bản thân mình. Lòng nhân ái vốn là truyền thống tốt đẹp của dân tộc Việt Nam ta từ trước đến nay. Bởi vậy, sống ích kỷ tức là ta đang đi ngược lại với giá trị lâu bền ấy.

-Dẫn chứng: Ông cha ta đã có vô vàn những câu ca dao, tục ngữ nói về lòng nhân ái như: “Lá lành đùm lá rách”; “Thương người như thể thương thân”; “Bầu ơi thương lấy bí cùng/ Tuy rằng khác giống nhưng chung một giàn”; “Nhiều điều phủ lấy giá gương/ Người trong một nước phải thương nhau cùng”...

-Không chỉ có những câu ca dao tục ngữ mà các nhà văn, nhà thơ cũng từng viết rất nhiều về lòng nhân ái, về tình yêu thương. Nhà thơ Tố Hữu viết rằng: “Có gì đẹp trên đời hơn thế/ Người yêu người sống để yêu nhau”...

-Khi ta giúp đỡ và yêu thương kẻ khác, ta không chỉ mang đến niềm vui cho họ mà còn là cho chính mình. Lenin đã từng nói: “Người hạnh phúc nhất chính là người mang lại hạnh phúc cho nhiều người nhất.” Giúp đỡ họ, chính là cũng giúp đỡ mình, làm tâm hồn và tình cảm được nâng lên cao hơn, ý nghĩa hơn. Nếu ai đã từng đọc văn của Nam Cao, ắt hẳn đầu nhớ rõ câu văn này: “Kẻ mạnh không phải là kẻ giẫm lên vai kẻ khác để thỏa mãn lòng ích kỉ. Kẻ mạnh chính là kẻ giúp đỡ kẻ khác trên đôi vai của chính mình.” Bởi vậy, khi ta biết yêu thương là ta đã trở thành kẻ mạnh rồi.

-Dẫn chứng: Cả thế giới đã từng ngả mũ cúi mình trước hành động đầy tính nhân văn, nhân ái của cậu bé 9 tuổi người Nhật Bản trong thảm họa của trận động đất sóng thần. Giữa cái rét căm căm của trời tối, trên người em chỉ mặc độc mỗi chiếc quần đùi và áo thun. Một chú cảnh sát đã đến gần và khoác chiếc áo của mình lên người em, cho em phần lương khô còn lại của mình vì nghĩ nếu đến lượt em thì cũng hết đồ rồi. Sau khi nhận túi lương khô, cậu bé đã khom người cảm ơn và vội chạy thẳng lên chỗ những người đang phát thực phẩm và để bao lương khô vào thùng thực phẩm đang phân phát rồi lại quay lại xếp hàng. Hành động ấy khiến chú cảnh sát ngạc nhiên vô cùng và hỏi tại sao, và câu trả lời của cậu bé khiến cho chú phải cảm động rơi nước mắt: “Bởi vì còn có nhiều người chắc đói hơn con. Bỏ vào đó để các cô chú phát chung cho công bằng chú ạ.” Em đã trở thành kẻ mạnh, một kẻ mạnh không ai có thể vượt nổi.

-Lòng nhân ái chính là móc xích kết nối những con người trong xã hội lại với nhau, tạo nên một cộng đồng vững mạnh, tốt đẹp và văn minh. Bởi vậy, thật dễ hiểu làm sao khi con người ta thích sống ở những đất nước phát triển, giàu lòng yêu thương. Họ sẵn sàng giúp đỡ người xa lạ ngoài đường phố mà chẳng hề đòi hỏi điều gì, chỉ đơn giản là tình yêu thương trong họ thôi thúc họ làm như thế...

3.Mở rộng và rút ra bài học nhận thức hành động

-Lật ngược vấn đề: Ngày nay, trong xã hội lại có những con người lựa chọn sống khép mình, lùi ra xa với cộng đồng, sống ích kỷ vô ơn. Không chỉ thế, nhiều người còn coi lòng nhân ái như là một cách để tôn mình lên, để làm

bản thân nổi tiếng trước công chúng và xã hội. Chúng ta không nên đánh đồng lòng nhân ái với sự bố thí ban ơn, mà đó là tình cảm xuất phát từ sâu trong trái tim, là tình cảm giữa nhân loại với nhau.

-Bài học rút ra: Mỗi chúng ta cần phải rèn luyện thật tốt, bắt đầu yêu thương từ những việc làm nhỏ nhất. Hãy giúp đỡ những người xung quanh bạn khi bạn có thể, họ sẽ giúp lại bạn lúc bạn cần.

C. KẾT BÀI

-Khẳng định lại vai trò ý nghĩa của lòng nhân ái.

Ví dụ: Yêu thương sẽ khiến cuộc đời này tốt đẹp hơn. Tình yêu trao đi, tất sẽ nhận lại trái ngọt. Cuộc sống này vẫn luôn công bằng, đừng ngại ngần trao đi yêu thương bạn nhé.

ĐỀ 22: TÌNH YÊU QUÊ HƯƠNG ĐẤT NƯỚC

A. MỞ BÀI

-Giới thiệu vấn đề cần nghị luận: Tình yêu quê hương, đất nước. Có thể lựa chọn mở bài trực tiếp hay gián tiếp tùy ý người viết.

Ví dụ:

Mở bài số 1: Quê hương, đất nước - Bốn tiếng giản dị mà thân thương đến lạ. Những tháng ngày ấu thơ, cho đến khi ta lớn, quê hương, đất nước có một vị trí quan trọng trong mỗi người. Ở đó tồn tại một tình yêu cháy bỏng và mãnh liệt, không bao giờ dập tắt.

Mở bài số 2: Từ những ngày còn bé, tôi đã nghe mẹ dặn phải giữ lấy tình cảm với nơi mình đã sinh ra, bởi thứ tình cảm ấy quan trọng lắm, quý lắm, thiêng liêng lắm. Bởi chính quê hương, đất nước đã cho ta nơi ở, bảo bọc ta qua những ngày tháng dài rộng của cuộc đời.

B. THÂN BÀI

1. Giải thích khái niệm

-Tình yêu quê hương đất nước là gì? → Đó là thứ tình cảm thiêng liêng và đáng quý nhất của mỗi người. Quê hương, đất nước là nơi ta sinh ra, cho ta một mái ấm. Bởi vậy, tình yêu đối với nơi đây quý lắm, đáng trân trọng lắm.

-Biểu hiện: Trong cuộc sống, tùy mỗi thời mà lòng yêu nước, yêu quê hương có cách thể hiện khác nhau. Trong thời chiến, khi nơi nơi loạn lạc khổ đau, yêu chính là đứng lên chiến đấu, là ra “đi chẳng tiếc đời xanh” (Tây Tiến - Quang Dũng). Đến thời bình, yêu là không ngừng dựng xây đóng góp cho đất nước, không ngừng học tập để phát triển và đi lên, bảo vệ non sông, nước nhà...

2. Bàn luận vấn đề (Ý nghĩa của tình yêu quê hương, đất nước)

-Tình yêu quê hương là tình yêu trước nhất, phải có nó thì mới có tình yêu đất nước. Quê hương là vùng đất mà ông bà tổ tiên ta đã sinh sống từ lâu. Bát hương thờ cúng lâu bền, cả dòng họ đã gắn bó với nơi đây không biết tự bao giờ. Quê hương chính là nơi mỗi người trở về sau tháng ngày rong ruổi ngoài kia, như một người mẹ hiền ôm lấy đứa con mà vỗ về âu yếm. Bởi vậy, dẫu đi xa đến đâu con người ta cũng muốn trở về với quê nhà, với nơi gắn bó ban đầu. Không có tình yêu với nơi đây, khi trở về cũng chỉ như người xa lạ đặt chân đến một vùng đất mới, không có chút cảm xúc yêu thương.

-Dẫn chứng: Đã có biết bao bài thơ, bài hát, bài văn nói về tình yêu quê hương đất nước. Ilia Erenbua đã từng viết rằng: “Lòng yêu nhà, yêu làng xóm, yêu miền quê trở nên lòng yêu Tổ quốc.” Đã có biết bao con người sinh ra nơi vùng đất xa xôi, mang quốc tịch của đất nước ấy, nhưng khi lớn lên, họ lại tìm trở về với nguồn cội của mình, vượt qua bao gian nan, khó khăn.

-Tình yêu quê hương, đất nước sẽ tạo động lực cho mỗi người trong cuộc sống này. Khó khăn, mệt mỏi, vấp ngã, đau buồn, chỉ cần nhớ đến nơi thiêng liêng ấy, tình yêu lại trỗi dậy đầy mạnh mẽ, tiếp thêm sức sống cho ta, thúc giục ta đứng lên bước tiếp để thành tài, làm nên điều kì diệu chưa từng có.

-Dẫn chứng: Còn ai nhớ hay chẳng, dân tộc ta đã kiên cường bất khuất ra sao trong suốt những năm tháng chiến tranh xưa kia. Những lúc thất bại, cảm thấy đau lòng chứ, mệt mỏi chứ, nản chí chứ, nhưng ta vẫn đứng lên, mặc cho tất cả, tiếp tục cầm súng, cầm giáo, cầm gươm chiến đấu, bởi ngọn lửa tình yêu quê hương đất nước đang cháy rực trong ta. Chính tình yêu ấy, đã giúp ta làm nên những chiến thắng vang dội toàn cầu, khiến một dân tộc nhỏ bé có thể chiến thắng cả những cường quốc quân sự kinh tế ngày ấy...

-Tình yêu quê hương, đất nước làm nên một con người tốt đẹp. Yêu quê hương, yêu đất nước là ta biết trân trọng những gì xung quanh ta, yêu những điều giản dị nhỏ nhất mà góp lại thành tình cảm lớn lao. Một người yêu nơi mình sinh ra, yêu nơi đã cho mình hoà bình và hạnh phúc là một người sống có trước có sau, sẽ được người khác yêu quý. Còn một kẻ sống vô tâm thờ ơ với xứ sở của mình, sẽ sớm bị xa lánh, bị lên án, ghét bỏ, ruồng rẫy mà thôi....

3. Mở rộng và rút ra bài học nhận thức hành động

-Mở rộng: Ấy vậy nhưng ngày nay lại có rất nhiều thành phần phản động, chống đối lại Tổ quốc. Chúng không ngừng reo rắc những tin đồn, những điều xấu, ý đồ lôi kéo người dân đi theo dưới mọi hình thức khác nhau. Để tránh khỏi tình trạng này, mỗi người cần phải có nhận thức vững vàng, một tình yêu kiên định bền chặt với quê hương, đất nước. Đồng thời, Nhà nước cần có hình phạt nghiêm khắc đối với những kẻ làm điều xấu như thế này.

-Bài học: Mỗi người đều là công dân, là người chung tay làm nên quê hương, đất nước này. Bởi vậy, chúng ta cần không ngừng rèn luyện, phát triển để có thể đưa đất nước đứng lên “sánh vai với các cường quốc năm châu” như Hồ Chủ tịch đã dạy. Và, tình yêu không cần phải lúc nào cũng hô hào lớn tiếng, đôi khi thầm lặng thể hiện, bắt đầu từ những điều nhỏ nhất, đó là yêu.

C. KẾT BÀI

-Khẳng định lại một lần nữa vấn đề và bày tỏ tình cảm suy nghĩ của bản thân.

Ví dụ: Người ta vẫn nói, quê hương, đất nước mỗi người chỉ có duy nhất một. Vậy nên, bạn sẽ làm gì để thể hiện tình yêu của mình với dải đất thân yêu này?

ĐỀ 23: NGHỊ LUẬN VỀ CÂU: “SINH RA LÀ MỘT ĐIỀU MAY MẮN”

"Được sinh ra trên đời đã là một niềm hạnh phúc" - đây là câu nói vô cùng quen thuộc trong đời sống cũng như trong các đề văn nghị luận xã hội. Mặc dù có thể nhiều người sẽ thấy điều đó vô lý, sinh ra trên đời là điều quá bình thường và chẳng có gì hạnh phúc cả. Nhưng đôi khi bạn phải nhìn lại và cảm nhận những điều nhỏ nhất xung quanh mình thì mới thấy chúng ta đang hưởng rất nhiều niềm hạnh phúc mà có thể chúng ta đã không để ý một khi mất đi chúng ta mới thấy giá trị của nó.

A. MỞ BÀI

-Dẫn dắt giới thiệu đến vấn đề nghị luận: “Được sinh ra trên đời đã là một niềm hạnh phúc.”

Ví dụ:

Mở bài số 1: Bạn đã bao giờ cảm thấy rằng thật quá mệt mỏi với cuộc sống này, và bạn ước rằng giá mà mình biến mất đi cho xong, như thế sẽ không cảm thấy điều gì nữa? Tôi tin rằng ai cũng có ít nhất 1 lần nghĩ như thế. Nhưng bạn đừng quên một điều này, rằng: “Được sinh ra trên đời đã là một niềm hạnh phúc.”

Mở bài số 2: Có những người cứ mãi quẩn quanh đi tìm kiếm hạnh phúc trong cuộc đời mình, và khi không thấy, họ lại thờ dài mệt mỏi và ảo não mà chẳng nhận ra được rằng hạnh phúc ở ngay bên cạnh họ. Niềm vui ấy đơn giản lắm, bởi “Được sinh ra trên đời đã là một niềm hạnh phúc.”

B. THÂN BÀI

1. Giải thích câu nói

-“Được sinh ra trên đời”: Đó là nói về việc ta có mặt trên cuộc đời này, được sống và cảm nhận.

-“Niềm hạnh phúc”: Là cảm giác vui vẻ, sung sướng khi bản thân được thoả mãn điều gì đó, đạt được điều gì đó về cả mặt vật chất hoặc tinh thần.

=> Với cách nói trực tiếp, câu nói đã khẳng định ý nghĩa của việc mỗi chúng ta xuất hiện trên đời này. Nó là một niềm vui, ta nên thấy mãn nguyện và vui sướng vì mình đã có mặt nơi đây.

2. Bàn luận vấn đề (Trả lời câu hỏi Tại sao?)

-Ta là kết tinh yêu thương của cha mẹ, là kết quả của một cuộc tình say đắm, một cuộc hôn nhân hạnh phúc. Ta sinh ra mang theo mong chờ, kí thác tương lai ước nguyện của cha mẹ. Mẹ đã chịu đựng bao vất vả gian nan, đánh đổi bằng cả sự an toàn mạng sống để sinh ra chúng ta, để đôi mắt của chúng ta được nhìn thấy ánh sáng, cái đẹp. Tôi đã từng đọc ở đâu đó rằng: “Con người sinh ra không phải để tan biến đi như một hạt cát vô danh. Họ sinh ra để in dấu lại trên mặt đất, in dấu lại trong trái tim người khác.” Mà chúng ta, đã in dấu vào trái tim cha mẹ và người thân bằng sự ra đời của mình rồi.

-Dẫn chứng: Sẽ chẳng có gì là ngạc nhiên khi người ta lại ca ngợi đáng sinh thành đến thế. Họ dành tình yêu cho ta, nuôi ta khôn lớn, nhưng hơn thế nữa, họ cho ta sự sống. Bởi vậy, đọc những câu ca, câu thơ về cha mẹ, ta càng thấm thía và trân trọng hơn bản thân mình: “Công cha như núi Thái Sơn/ Nghĩa mẹ như nước trong nguồn chảy ra...” Có những câu chuyện về người mẹ sinh con đã không ngần ngại yêu cầu bác sĩ phải để đứa con an toàn trước tiên rồi mới đến bản thân mình...

-Xuất hiện trên cuộc đời này, ta được ngắm nhìn vẻ đẹp của những gì xung quanh ta. Cuộc sống chứa đựng những nét đẹp tinh túy của đất trời, của lòng người. Bốn mùa lưu chuyển, cây cối luân phiên phô ra vẻ đẹp của mình. Một cảnh chiều tà, một bài hát hay, một cuốn sách ý nghĩa, chỉ khi ta sinh ra trên đời này rồi mới có thể cảm nhận được những điều ấy mà thôi.

-Dẫn chứng: Hãy thử nghĩ mà xem, những nơi bạn đã từng đi qua, những bức ảnh bạn đã từng chụp, kí ức bạn đang có, nếu như quay ngược thời gian, bạn không sinh ra thì tất cả những điều ấy chỉ là một giả tưởng, tất cả đều biến mất, trở về con số 0 tròn trĩnh...

-Sinh ra trên đời, ta được sống để theo đuổi đam mê của bản thân, để cống hiến, đó là một niềm hạnh phúc. Đam mê, mong muốn, ước mơ, lý tưởng, đó là những gì mà mỗi con người đều sẽ có trong mình để rồi từ đó lựa chọn con đường mà theo đuổi điều ấy.

-Dẫn chứng: Mỗi cá nhân đều gắn bó với cộng đồng mà cá nhân ấy sinh sống. Khi cá nhân ấy xuất hiện, xã hội đón chào và bảo hộ. Bởi vậy khi lớn lên, mỗi người cần phải làm gì đó để cảm ơn lại những gì mình đã được nhận. Đó là phận sự, là trách nhiệm, nhưng cũng là khát khao, lý tưởng của con người...

3.Mở rộng và rút ra bài học

-Lật ngược vấn đề: Ấy vậy nhưng ngày nay vẫn có những con người không biết trân trọng cuộc sống của mình. Họ vì lí do nào đó trong cuộc đời mà sống vật vờ, mệt mỏi và bi quan. Những câu chuyện tự tử vì trượt Đại học, vì thất tình, vì mất việc... Thật đáng buồn làm sao. Bên cạnh những trường hợp ấy, vẫn có những con người thật đáng nể, họ cố gắng từng giây phút, từng ngày từng giờ để chiến đấu với căn bệnh của mình, chiến đấu lại với thử thách đáng sợ mà cuộc đời mang đến cho họ để có thể sống, sống cho trọn vẹn. (Dẫn chứng về những người vượt lên khiếm khuyết như Nick Vujicic, Stephen Hawking...)

-Rút ra bài học: Hãy tìm ra đam mê của bản thân, đốt cháy nhiệt huyết, không ngừng tìm tòi và phát triển chính mình. Đừng quá bi quan, mà hãy nhìn cuộc đời bằng con mắt tích cực, hoà mình vào thiên nhiên và hoà đồng với những người xung quanh...

C. KẾT BÀI

-Khẳng định và bày tỏ suy nghĩ của bản thân về vấn đề nghị luận.

Ví dụ: Hãy trân trọng bản thân, trân trọng cuộc sống của chính mình. Cuộc đời này sẽ là vô nghĩa nếu bạn không nhận ra được giá trị của chính mình và nâng niu nó. Mỗi người là một vì sao sáng, hãy để nó toả sáng hết mình nhé.

ĐỀ 24: TÌNH BẠN ĐẸP

A.Mở bài

-Mở bài: Dùng một câu thơ, ca dao hay lời bài hát, câu danh ngôn để dẫn vào tình bạn. Ví dụ câu: “tình bạn của một người là thước đo tốt nhất giá trị của anh ta” – Charles Darwin, hoặc câu thơ “rồi sẽ có một ngày ta ngoái lại/ bạn bè ơi, khi ấy có còn nhau” của Đinh Thị Thu Vân.

-Khẳng định tình bạn là tình cảm quan trọng, cần thiết của mỗi con người.

B. Thân bài

1. Khái niệm

Tình bạn là khái niệm thể hiện mối quan hệ giữa con người với con người mà ở đó có chung về tâm tư, tình cảm, hoàn cảnh, quan điểm... họ có thể chia sẻ đồng cảm với nhau.

2. Cơ sở để hình thành tình bạn

-Tình bạn bắt đầu từ nhu cầu chia sẻ, trò chuyện, tâm sự và giúp đỡ nhau trong học tập, cuộc sống.

-Sự chân thành là cơ sở bền vững của tình bạn và là thước đo để đánh giá một người bạn tốt.

-Tình bạn dễ dàng có được ở những người đồng trang lứa, cùng chung lí tưởng, hợp nhau về tính cách, sở thích hoặc những người chịu thấu hiểu và sẻ chia cùng chúng ta.

3. Biểu hiện của tình bạn chân thành

-Xuất phát từ mục đích tốt cần người chia sẻ, tâm sự hoặc giúp đỡ nhau chứ không vụ lợi, toan tính.

-Người bạn tốt là người bên cạnh ta dù ta có nghèo khổ, túng thiếu, xấu xí hay đau bệnh cũng không quay lưng.

-Người bạn tốt sẽ chẳng ngại ngần giúp ta vượt qua những trở ngại trong học tập hoặc cuộc sống bằng những việc làm cụ thể mà không đòi hỏi trả ơn.

-Bạn chân thành sẽ tức giận và thẳng thắn đóng góp khi ta sai và cũng sẽ tha thứ, mỉm cười khi ta nhận lỗi.

-Người bạn ấy sẽ không bỏ mặc ta đi trên con đường sai trái, người ấy sẽ tìm cách giúp ta nhận ra lối đi đúng trong cuộc đời.

-Là người không cố tình tách ta ra khỏi tập thể hay lôi kéo ta vào một tổ chức cá nhân tách biệt nào đấy mà là người hào nhả với tất cả mọi người nhưng dành tình cảm đặc biệt với ta.

Ví dụ tiêu biểu: tình bạn của Các Mác - Ăn ghen, hay Lưu Bình - Dương Lễ

4. Phản đề

Tuy nhiên hiện nay có những tình bạn chỉ dùng để lợi dụng mối quan hệ, tiền của của nhau để phát triển, đây không phải là tình bạn chân chính.

5. Làm thế nào để có một tình bạn đẹp và lâu bền?

- Mỗi người phải mở rộng lòng mình để đón nhận, nhìn rõ và thấu hiểu cho những người bạn xung quanh.
- Đừng đòi hỏi bạn mình phải làm bất cứ thứ gì vì mình hay chúng tỏ tình bạn mà hãy đòi hỏi chính bản thân mình đã làm được những gì để gắn kết bạn bè.
- Không cần phải sở hữu bạn ấy mà thay vào đó là đặt bạn ấy vào vị trí quan trọng trong lòng mình.
- Học cách quan tâm người khác và tha thứ khi bạn mình lầm lỗi.
- Học cách khuyên nhủ đúng tâm lý để bạn nhận ra lỗi sai và thay đổi
- Học theo những điều tốt của bạn và đừng bao giờ để ghen hờn, tị nạnh phá hỏng mối quan hệ bạn bè.

6. Liên hệ với tình bạn của bản thân mình

- Nói sơ lược về người bạn của mình (tuổi, quen khi nào, vì sao lại thân nhau)
- Kể những kỉ niệm vui buồn hai người đã có và những gì người bạn ấy mang đến cho mình.
- Cảm nghĩ chung về vai trò của tình bạn đối với riêng em và đối với mỗi người.

C.Kết bài: Mở rộng vấn đề, nêu ý nghĩa về tình bạn và niềm mong ước của bản thân.

Ví dụ: Không ai là không có một người bạn vì chẳng ai muốn sống trong cô độc. Thật đáng tiếc cho những kẻ coi rẻ tình bạn hoặc lấy tình bạn để làm những việc sai trái....

ĐỀ 25: Ý NGHĨA CỦA NIỀM TIN TRONG CUỘC SỐNG CỦA MỖI NGƯỜI

A.MỞ BÀI

Giới thiệu được vấn đề nghị luận: Ý nghĩa của niềm tin vào chính bản thân mình trong cuộc sống của mỗi con người.

B. THÂN BÀI

1. Khái niệm

- Giải thích khái niệm niềm tin vào bản thân: Đó là ý thức về năng lực, phẩm chất, giá trị của mình trong cuộc sống, biết đánh giá được vị trí, vai trò của mình trong các mối quan hệ của cuộc sống...

2. Vì sao đánh mất niềm tin vào bản thân sẽ đánh mất nhiều thứ quý giá khác:

- Mình là người hiểu rõ mình nhất, đánh mất niềm tin vào bản thân sẽ trở thành người không có ý chí, không có nghị lực, không có quyết tâm, không biết mình là ai, sống để làm gì, vì thế mọi điều khác như tiền bạc, công danh, sẽ trở thành vô nghĩa...

- Không có niềm tin vào bản thân sẽ không thể có cuộc sống độc lập, dễ bỏ qua các cơ hội trong cuộc sống, dễ đổ vỡ, sa ngã, đánh mất chính mình...

3. Biểu hiện

- Việc đánh mất niềm tin vào bản thân đang là một thực tế nhức nhối trong cuộc sống hiện đại của một bộ phận giới trẻ:

+ Nhiều bạn trẻ vì sống quá đầy đủ, được bao bọc từ nhỏ nên khi phải đối diện với thử thách cuộc sống thì không thể tự sống bằng chính khả năng của mình, không đủ bản lĩnh sống, dẫn đến phải gục ngã, đầu hàng trước cuộc sống

+ Trong thời đại hội nhập quốc tế một bộ phận giới trẻ khác không trau dồi, rèn luyện nên không đáp ứng được nhu cầu ngày càng cao của xã hội dẫn đến tâm lý thua kém, tự ti, không xác định được phương hướng của cuộc đời dễ bị người khác lừa gạt, lôi kéo từ đó hình thành một bộ phận thanh niên có tính cách bạc nhược, ăn bám, ỷ lại thậm chí là hư hỏng.

- Phải phân biệt giữa tự tin với tự phụ. Tin vào bản thân, khẳng định giá trị của mình không có nghĩa là tự phụ, huênh hoang, kiêu ngạo. Đánh giá được vị trí của mình trong cuộc sống không có nghĩa là coi thường người khác. Niềm tin vào bản thân càng không có nghĩa là bằng mọi cách để đạt được những điều mình muốn bất chấp cương thường đạo lý, bất chấp lẽ phải.

4. Bài học nhận thức

+ Đối với mỗi cá nhân phải không ngừng học tập, trau dồi, rèn luyện về kiến thức và đạo đức, không ngừng giao lưu học hỏi. Sớm hình thành lý tưởng sống và dám đấu tranh để thực hiện lý tưởng đó.

+ Đối với các cơ quan quản lý xã hội: Xây dựng và phát huy lối học sáng tạo, học đi đôi với hành, học kết hợp với ứng dụng; giáo dục ý thức cá nhân và hình thành tính tự tin, giàu tự trọng cho thế hệ học sinh, sinh viên; động viên, trân trọng, biểu dương những cá nhân dám nghĩ dám làm, có những đóng góp tích cực cho xã hội.

- ***Liên hệ bản thân.***

C. Kết bài

ĐỀ 26

Cám ơn đời mỗi sớm mai thức dậy

Ta có thêm ngày nữa để yêu thương

Sống để yêu thương

Giới thiệu được vấn đề nghị luận (trích dẫn câu của Trịnh

Công Sơn).

*** Giải thích quan niệm “sống để yêu thương”:**

-Sống là sự tồn tại của con người trong cuộc đời, vũ trụ.

- Tình yêu thương là thuộc tính cơ bản , quan trọng, cao đẹp nhất của con người để tạo nên phẩm chất cho con người, cái đẹp cho xã hội.

- “Sống để yêu thương” là thông điệp nhắc nhở mỗi chúng ta cuộc sống là điều linh thiêng nhất trong trái đất này. Hãy để tình yêu thương thấp sáng, sưởi ấm trái tim con người. Như thế cuộc đời mới có ý nghĩa.

*** Phân tích, bàn luận vấn đề:**

Câu thơ của Nhạc sĩ Trịnh Công Sơn đã cho ta một bài học sâu sắc về tình yêu thương giữa những con người trong xã hội.

-*Tại sao trong cuộc sống cần có tình yêu thương?*

CỘNG ĐỒNG ÔN THI - TUYỂN SINH VÀO 10 - TÀI LIỆU ÔN THI TUYỂN SINH

+ Cuộc sống của con người không đơn thuần chỉ là sự tồn tại của một cá nhân riêng lẻ mà nó là tổng hòa của các mối quan hệ xã hội.

+ Tình yêu thương xuất phát từ trái tim, tâm hồn, tấm lòng rộng mở, vị tha nhân hậu. Sẵn sàng cho đi, hiến dâng một cách tự nguyện không toan tính...làm được như vậy ta sẽ thấy tâm hồn thanh thản, nhẹ nhõm.

+ Tình yêu thương bắt nguồn từ tình cảm gia đình, tình cảm với những người thân như ông bà, cha mẹ, anh chị em...Mỗi ngày qua đi sẽ thật đáng quý nếu như ta biết giành thời gian đến những người thân yêu. Từ đó giúp bản thân ta hình thành những phẩm chất tốt đẹp.

+ Đối với mọi người trong cộng đồng xã hội: Biết quan tâm chia sẻ (bạn bè những người có hoàn cảnh khó khăn, bất hạnh...) từ đó tạo nên một xã hội văn minh, nhân ái...

****Học sinh lấy dẫn chứng trong thực tế cuộc sống để chứng minh.***

*Phê phán những biểu hiện tiêu cực trong lối sống hiện nay:

- Nhiều người nhất là một số bạn trẻ sống thờ ơ, vô cảm, không biết quan tâm, chia sẻ với người khác.
- Có người tự đánh mất thời gian đáng quý của mình vào những tệ nạn xã hội khiến cuộc sống trở nên u ám, là gánh nặng cho gia đình và xã hội.

****Bài học:***

- Con người không thể sống thiếu tình thương. Thượng đế đã ban cho ta phép màu nhiệm là cuộc sống. Vì vậy hãy biết trân trọng nó.
- Là học sinh phải biết tu dưỡng đạo đức để trái tim biết yêu thương, biết rung động trước nỗi đau của người khác.
- Phê phán lối sống thờ ơ, vô trách nhiệm, ích kỉ của người khác.

ĐỀ 27: LÒNG BIẾT ƠN

Cuộc sống là một vòng tuần hoàn vô tận mà mỗi chúng ta chỉ là một phần nhỏ bé trong vòng tuần hoàn ấy. Qua thời gian, mọi thứ sẽ dần trở về với cát bụi. Có lẽ có những thứ ta sẽ quên đi trong thoáng chốc, rồi một ngày ta chợt nhận ra những điều ấy đã không còn tồn tại trong tâm trí ta nữa. Nhưng, những gì là vĩnh hằng, là truyền thống, là nghệ thuật sẽ còn mãi ở đó, bất biến theo dòng chảy của thời gian. Thật vậy, trải qua hơn 4000 năm lịch

sử dụng nước và giữ nước, mỗi người con Việt Nam đều luôn giữ gìn nét đẹp văn hoá truyền thống của cha ông, phát triển nó đến tận ngày nay. Và, những gì là vĩnh hằng, là đẹp nhất luôn bước vào trong văn chương, là đề tài quen thuộc suốt bao năm qua. Đặc biệt là lòng biết ơn - nét đẹp nổi bật trong phẩm chất truyền thống của người Việt Nam - cũng là đề tài nội dung quen thuộc với dạng văn nghị luận xã hội.

A. MỞ BÀI

Dẫn dắt giới thiệu đến vấn đề nghị luận đề bài yêu cầu theo cách trực tiếp hoặc gián tiếp tùy chọn: Nghị luận về lòng biết ơn.

Ví dụ:

Mở bài số 1: Nhân dân Việt Nam ta có rất nhiều những truyền thống đạo lí tốt đẹp được gìn giữ và phát huy qua bao ngàn năm qua: tình yêu thương đùm bọc lẫn nhau, vị tha và bao dung... Trong số tất cả, lòng biết ơn là truyền thống phẩm chất bền lâu nhất.

Mở bài số 2: Cuộc sống là cho đi và nhận lại. Nhưng cuộc sống cũng là nhận lại một cách đầy trân trọng và biết ơn. Đó cũng là một truyền thống đạo lí đầy tốt đẹp của nhân dân ta qua bao đời - lòng biết ơn.

B. THÂN BÀI

1. Giải thích khái niệm

-Lòng biết ơn là gì?: Lòng biết ơn, người ta vẫn thường nói đến điều ấy trong cuộc sống của chúng ta, đó là sự biết ơn và trân trọng, kính trọng những gì mình được nhận từ người khác. Đó có thể là sự giúp đỡ trong lúc khó khăn hay chỉ là một cái ôm giữa đau thương cuộc đời... Và sự biết ơn ấy không chỉ là thái độ mà còn thể hiện ở hành động.

-Lòng biết ơn được biểu hiện như thế nào trong cuộc sống?: Trong đời sống thường nhật, lòng biết ơn được thể hiện ở khắp mọi nơi, bằng vô số các hình thức khác nhau. 20/11 là ngày Nhà giáo Việt Nam, đó là ngày để học trò bày tỏ tình cảm của mình tới thầy cô - người lái đò cần mẫn bao năm trên dòng sông kiến thức. Ngày 27/07 - ngày Thương binh liệt sĩ Việt Nam, đó là ngày mỗi chúng ta bày tỏ lòng biết ơn của mình đến những con người đã vượt lên trên vị kỷ mà dấn thân nơi chiến trường, hi sinh thân mình vì Tổ quốc, non sông. Không chỉ vậy, biết ơn có khi chỉ đơn giản là một hành động nhỏ như không vứt rác bừa bãi, nâng niu vẻ đẹp của tạo vật thiên nhiên...

2. Bàn luận vấn đề: Vì sao cần phải có lòng biết ơn?

-Mọi thứ xung quanh ta, vạn vật ta thấy, từ cây cỏ xanh mướt cho đến ngôi nhà ta đang ở, bữa cơm hàng ngày, những gì ta được hưởng... tất cả đều không phải tự nhiên mà có, cũng chẳng phải do chính đôi tay của ta làm ra. Những đoá hoa thơm ta thấy bên đường là nhờ có bà mẹ Tạo hoá chăm sóc yêu thương. Những cánh hoa tươi sắc cắm trong lọ hoa nơi phòng khách là nhờ có đôi tay người trồng tỉ mỉ. Hạt gạo trắng ngần ta ăn mỗi bữa cơm là biết bao mồ hôi công sức của người nông dân: “Cày đồng đang buổi ban trưa/Mồ hôi thánh thót như mưa ruộng cày.” Ngay cả chính ta, trái tim này, tâm trí này, thân thể này, cũng là của cha mẹ cho ta, là chín tháng mười ngày mang nặng đẻ đau, chịu bao nỗi vất vả...

-Sống có lòng biết ơn, biết trân trọng và trả lại những gì bản thân đã từng được cho là một cách sống nhân văn, con người cũng sống văn minh hơn. Hẳn chúng ta sẽ yêu quý một người có lòng biết ơn, sống có trước có sau hơn là một người sống vô ơn, “qua cầu rút ván”. Một người sống biết ơn sẽ là một tấm gương sáng cho những người khác noi theo.

-Dẫn chứng: Trong gia đình, một người cha tên Stephen đã kể lại rằng: “Tôi cố gắng nêu gương cho các con bằng cách cảm ơn vợ tôi vì đã nấu bữa tối.” và từ đó, kết quả chính là: “Hai con gái của tôi để ý những gì tôi làm và điều đó giúp chúng nhận thấy rằng chúng cũng nên bày tỏ lòng biết ơn.”

-Lòng biết ơn cũng là một trong những truyền thống đạo lí tốt đẹp của dân tộc Việt Nam ta bao đời nay. Biết bao những câu ca dao dân ca được đúc kết cho đến tận bây giờ vẫn còn giá trị to lớn. Hay các nhà văn nhà thơ của ta có những tác phẩm nói về lòng biết ơn...

-Dẫn chứng: “Uống nước nhớ nguồn.”

“Ăn quả nhớ kẻ trồng cây/Ăn khoai nhớ kẻ cho dây mà trồng.”

“Dù ai đi ngược về xuôi/Nhớ ngày giỗ tổ mùng mười tháng ba.”

3.Mở rộng và rút ra bài học nhận thức, hành động

-Lật ngược vấn đề: Ngày nay, công nghệ xã hội phát triển, giới trẻ trở nên dần xa cách với cuộc sống xung quanh, nhìn đời bằng ánh mắt thờ ơ vô cảm. Hay một số người dù nói rằng bày tỏ lòng biết ơn nhưng khi họ bày tỏ lại mang theo cảm xúc trả nợ, bố thí lại...

-Bài học nhận thức và hành động: Biết ơn không chỉ bằng lời nói suông mà còn phải qua hành động thiết thực. Biết ơn ông bà tổ tiên, chúng ta cần phải học tập thật tốt để xây dựng đất nước, bảo vệ lãnh thổ... Đôi khi chỉ cần một hành động nhỏ mà thôi, nhưng mang trong đó là cả tấm lòng cũng rất đáng quý.

C. KẾT BÀI

-Khẳng định lại vấn đề nghị luận và nêu khái quát lại ý kiến của bản thân người viết.

-Ví dụ: Lòng biết ơn là một phẩm chất tốt đẹp làm nên con người Việt Nam. Mỗi người chúng ta đều phải sống có lòng biết ơn để sống văn minh hơn, sâu sắc hơn.

ĐỀ 28: SỰ ÍCH KỶ

Cuộc sống này vốn dĩ không có gì là vẹn toàn. Ở những nơi khác nhau trên Trái Đất này, hạnh phúc và bất hạnh tồn tại đồng thời với nhau; niềm vui và nỗi buồn đồng thời hiện diện; cái ác và cái thiện không cái nào có thể diệt được cái nào vĩnh viễn... Đó chính là quy luật của cuộc sống. Bởi vậy, có sự hào phóng thì sự ích kỷ sẽ tồn tại. Nhắc đến sự ích kỷ, ai trong chúng ta cũng nghĩ đến những gì xấu xa nhất, tiêu cực nhất của thói sống ấy.

A.MỞ BÀI

Dẫn dắt giới thiệu về vấn đề nghị luận mà đề bài yêu cầu, có thể lựa chọn cách trực tiếp hay gián tiếp tùy ý: Nghị luận về sự ích kỷ.

Ví dụ:

Mở bài số 1: Trong cuộc đời của mình, bạn đã bao giờ bước chậm rãi, ngoảnh lại để nhìn những điều mình đã làm trong quá khứ, những điều người khác đã làm trong cuộc sống thường ngày hay chưa? Bạn đã bao giờ thấy giữa những tấm lòng vị tha bao la tồn tại những sự ích kỷ hay chưa? Cuộc sống là như vậy, sự ích kỷ luôn hiện diện ở mọi nơi, mọi lúc, ẩn sâu bên trong chúng ta.

Mở bài số 2: Xã hội ngày càng phát triển, con người ta càng có xu hướng sống khép mình hơn với cuộc đời, chú tâm vào những thứ đồ công nghệ cao, vào những giá trị vật chất bình thường. Con người dần thay đổi, đôi khi chỉ vì bản thân mà bất chấp tất cả, mạo hiểm tất cả. Chính sự ích kỷ ấy đã ăn mòn vào sâu bên trong mỗi người. Nhưng, có phải hay chăng sự ích kỷ chỉ toàn là điều tiêu cực?

B.THÂN BÀI

1.Giải thích khái niệm

-**Thế nào là sự ích kỷ?**: Sự ích kỷ, đó là khi con người ta không muốn vì người khác, mọi thứ đều được đặt phía dưới lợi ích của bản thân mình.

-Biểu hiện của sự ích kỷ là gì?: Trong cuộc sống, sự ích kỷ được biểu hiện vô cùng phong phú và đa dạng với nhiều hành động, suy nghĩ khác nhau. Một chút suy nghĩ thoáng qua trong đầu một học sinh rằng không muốn giảng bài cho bạn để bạn bị điểm kém là ích kỷ. Một hành động đùn đẩy lỗi sai của mình lên một nhân viên mới trong văn phòng cũng là ích kỷ. Từ chối giúp đỡ một cụ già qua đường chỉ vì bản thân đang vội tới quán ăn cùng lũ bạn hay từ chối dừng chân vì một người ăn xin mà để lại vài đồng tiền nhỏ, đó cũng là ích kỷ...

2. Bàn luận vấn đề

Ích kỷ là một đức tính xấu của con người. Nó khiến con người ta trở nên tham lam, độc đoán, gia trưởng... Ích kỷ dẫn tới những tính xấu khác ở chúng ta, là một lối sống vô cùng tiêu cực. Người ích kỷ thường có thói quen không thích được hòa đồng vui vẻ cùng người khác bởi họ luôn chỉ thích đặt bản thân, đặt ích lợi của mình lên hàng đầu. Mà mỗi chúng ta cũng chẳng thích làm việc chung hay sống cùng với những người như vậy. Người ích kỷ, họ không thể hòa nhập, dần xa lánh cộng đồng, họ sẽ sống trong vỏ bọc của chính mình, dần trở thành những con ốc sên trên con đường phát triển của xã hội.

-Dẫn chứng: Một người bạn trong lớp ích kỷ, ganh đua điểm số, làm đủ mọi cách để bản thân có thể có điểm cao nhất, từ chối giúp đỡ bạn bè thì chẳng mấy chốc người bạn ấy sẽ bị mọi người trong lớp xa lánh, không còn muốn tiếp xúc nữa. Một người đàn ông trong dòng họ luôn thích bản thân quyết định mọi việc của dòng họ để bản thân có thể được hưởng lợi, để được nhàn rỗi, sai sử người khác thì rồi người đàn ông ấy cũng sẽ bị những người họ hàng còn lại không tiếp xúc qua lại thường xuyên nữa...

-Khi bị mọi người xa lánh, tránh tiếp xúc, khi gặp khó khăn, sẽ chẳng còn bạn bè hay ai tình nguyện ở bên giúp đỡ, cùng ta vượt qua hoạn nạn nữa. Người ta thường nói “Gieo nhân nào thì gặt quả ấy”, đó chính là hậu quả mà người ích kỷ phải gánh chịu: không thể thành công trong cuộc sống. Ích kỷ giống như một ngọn gió khô cằn trong sa mạc, làm khô héo tất cả, khô cằn mảnh đất tâm hồn mỗi người. Họ sẽ chỉ đang “tồn tại” chứ không phải là “sống” thực sự. Victor Hugo đã từng nói: “Kẻ nào vì mình mà sống thì vô tình kẻ đó đã chết đối với người khác.”

Ích kỷ, làm hại chính mình mà cũng là làm hại đến người khác. Mỗi chúng ta là một mắt xích trong xã hội, chỉ một hành động cũng làm ảnh hưởng rất lớn đến những người xung quanh.

-Dẫn chứng: Những người sản xuất, cung cấp thực phẩm vì cái lợi của mình trong kinh doanh mà không ngần ngại tiêm hóa chất vào trong thực phẩm, sử dụng những chất bảo quản có hại cho sức khỏe con người. Những vụ ngộ độc thực phẩm, ung thư, các bệnh về đường ruột... những giọt nước mắt, nỗi đau, tiền bạc mất mát... tất cả đều là bởi sự tham lam của một con người...

-Không chỉ vậy, lựa chọn sống ích kỷ chính là con người ta đang dung túng cho lối sống tiêu cực ấy ngày càng lan rộng ra cả một cộng đồng, xã hội. “Một con sâu làm rầu nồi canh”, một người ích kỷ cũng sẽ khiến xã hội dần đi xuống. Với tâm lý bầy đàn và sự ảnh hưởng cộng đồng, sẽ không chỉ có một người ích kỷ mà dần dần nó sẽ lan ra rộng hơn, bao trùm lên cả một cộng đồng. Quả như Mac-đen đã nói: “Tính ích kỷ là nguyên nhân của mọi sự tàn ác.”

3.Lật ngược vấn đề và rút ra bài học

-Lòng ích kỷ, đó là điều xấu nhưng đôi khi, trong một số trường hợp thì người ta lại thấy ích kỷ là một điều tốt. Có những người dùng cả cuộc đời mình để cống hiến cho cộng đồng, cho xã hội, vì người khác mà chưa bao giờ nghĩ cho chính bản thân mình. Những lúc ấy, chúng ta đều sẽ mong họ có thể ích kỷ vì bản thân họ một chút. Khi ấy, đó là một người ích kỷ tốt, ích kỷ vì bản thân một lúc để sau đó tiếp tục sống vì người khác tốt hơn, lâu dài hơn. Có khi, ích kỷ ở một số thời điểm lại là giúp đỡ người đối diện mình: từ chối nhận hối lộ, từ chối làm việc xấu... Đôi khi ích kỷ làm nên nét đẹp con người, cộng đồng văn minh.

-*Bài học rút ra:* Mỗi chúng ta nên có suy nghĩ và sự nhận thức đúng đắn về mọi vấn đề trước khi quyết định. Một người sống không ích kỷ - hay còn gọi là một người ích kỷ tốt, đúng lúc đúng chỗ cần có sự truyền đạt ý nghĩa một cách ôn hòa. Đừng để ý của bản thân bị biến thành điều không tốt trong cách suy nghĩ và lắng nghe của người khác.

C. KẾT BÀI

Khẳng định lại vấn đề nghị luận và nêu khái quát lại ý kiến của bản thân người viết.

Ví dụ: Tôi và bạn, chúng ta đang sống ở thế giới này - một thế giới hoà bình và chứa đựng những điều tốt đẹp. Vậy tại sao chúng ta không sống trọn vẹn và tốt hơn một chút, để sự ích kỷ đúng chỗ, đúng lúc khiến mình hạnh phúc hơn mà cuộc sống vẫn tươi đẹp như thế? Câu trả lời chính là nằm ở bạn đấy.

ĐỀ 29: TỪ LỜI TRÒ CHUYỆN CỦA ÔNG HAI ĐỐI VỚI Đứa CON ỨT HẸY VIẾT MỘT BÀI VĂN VỚI CHỦ ĐỀ “NIỀM TIN”

Ông lão ôm khít thằng bé vào lòng, một lúc lâu ông lại hỏi:

- Á, thầy hỏi con nhé. Thế con ủng hộ ai?

Thằng bé giơ tay lên, mạnh bạo và rành rọt:

- *Ủng hộ Cụ Hồ Chí Minh muôn năm!*

Nước mắt ông lão giàn ra, chảy ròng ròng trên hai má. Ông nói thủ thỉ:

- *Ừ đúng rồi, ủng hộ Cụ Hồ con nhỉ...*

(Trích Làng- Kim Lân, Ngữ văn 9, tập một)

a. Mở bài: Dẫn dắt giới thiệu vấn đề

– Một câu danh ngôn nổi tiếng đã nói; Mất tiền còn có thể tìm lại được nhưng mất niềm tin là mất tất cả. Đúng vậy! Nói về niềm tin của mỗi người trong cuộc sống đã có rất nhiều ý kiến nói về điều đó: “Một người đã đánh mất niềm tin vào bản thân thì chắc chắn sẽ còn đánh mất thêm nhiều thứ quý giá khác nữa”. Vậy niềm tin có ý nghĩa như thế nào với mỗi con người trong cuộc sống?

b. Thân bài:

* Khái quát về đoạn trích: Trong truyện ngắn Làng của Kim Lân, ông Hai là nhân vật chính. Ông là một người nông dân yêu làng, yêu nước, gắn bó thủy chung với cách mạng với Cụ Hồ. Khi nghe tin làng Chợ Dầu theo giặc làm Việt gian, ông vô cùng tủi hổ, dằn vặt, đau đớn. Ông nói chuyện với đứa con út để tạo dựng, củng cố và khẳng định niềm tin vào Cụ Hồ, vào kháng chiến.

* Giải thích: Niềm tin là cảm giác đinh ninh, chắc chắn về một điều gì đó. Có thể là tin vào một người hay một sự vật, sự việc nào đó; tin vào chính mình. Bởi vì họ nghĩ điều đó là đúng và đáng tin tưởng

**** Phân tích và bàn luận:***

- Niềm tin là một phẩm chất cao đẹp và cần thiết. Niềm tin tiếp thêm cho con người sức mạnh để con người có ước mơ, mục đích cao đẹp; mở ra những hành động tích cực vượt lên những khó khăn, thử thách; giúp con người gạt hái những thành công.

- Niềm tin giúp mọi người yêu cuộc sống, yêu con người, hy vọng vào những điều tốt đẹp.

- Đánh mất niềm tin thì con người sẽ không có ý chí nghị lực để vươn lên, không khẳng định được mình, mất tự chủ, mất tất cả, thậm chí mất cả sự sống.

– Bởi niềm tin vào bản thân là niềm tin cần thiết nhất trong mọi niềm tin. Nó không chỉ đem lại niềm tin yêu cuộc sống, yêu con người, hi vọng vào những gì tốt đẹp mà còn là nền tảng của mọi thành công. Để đạt được điều đó, con người phải biết dựa vào chính bản thân mình chứ không phải dựa vào ai khác, khách quan chỉ là điều kiện tác động, hỗ trợ chứ không phải là yếu tố quyết định thành công.

- Phê phán những con người không có niềm tin, mới va vấp, thất bại lần đầu đã gục ngã, buông xuôi.

- Niềm tin còn được củng cố nhờ sự cổ vũ, động viên của những người xung quanh.

**** Bài học nhận thức và hành động:***

- Mọi người phải xây dựng niềm tin trong cuộc sống. Tin tưởng vào khả năng, năng lực của bản thân, tin tưởng vào những điều tốt đẹp.

- Phải dám nghĩ, dám làm, tự tin, yêu đời, yêu cuộc sống.

- Phải tránh xa các tệ nạn xã hội, phải luôn làm chủ bản thân.

c. Kết bài:

- Kết luận: khẳng định ý nghĩa, tầm quan trọng của niềm tin.
- Liên hệ bản thân.

ĐỀ 30: SUY NGHĨ CỦA EM VỀ CHƯƠNG TRÌNH “TRÁI TIM CHO EM”

1. Giới thiệu, giải thích

a. Giới thiệu

- Chương trình Trái tim cho em do Đài THVN phối hợp với Tổng công ty viễn thông quân đội Viettel và tổ chức Đông Tây hội ngộ thực hiện để giúp cho các trẻ em mắc bệnh tim bẩm sinh có hoàn cảnh khó khăn hiện thực ước mơ cuộc sống của mình. Chương trình đã lấy được rất nhiều cảm tình của khán giả trên cả nước cũng như kiều bào nước ngoài.

- Chương trình Trái tim cho em gồm một chuỗi các hoạt động, thăm khám, phẫu thuật, quyên góp, gây quỹ... nhằm kêu gọi cộng đồng chung tay, góp sức, hiện thực hóa ước mơ về cuộc sống không bệnh tật của trẻ em nghèo mắc bệnh tim bẩm sinh trên cả nước.

b. Giải thích

- Trái tim: là một bộ phận quan trọng nhất trong cơ thể người, nếu mất nó đi thì con người sẽ ngừng thở và không tiếp tục cuộc sống => Điều quan trọng nhất của mỗi con người: tình thương, sự đồng cảm.

- Cho em: Một đối tượng cụ thể => Tấm lòng sẽ chia, đồng cảm đối với những con người có số phận bất hạnh, khó khăn.

2. Phân tích, chứng minh

- Chương trình trái tim cho em là một điển hình cho sự đồng cảm sẻ chia, thương yêu của những con người có tấm lòng rộng lớn, bao la dành cho những em nhỏ có số phận bất hạnh được trở về với cuộc sống bình thường, có một trái tim khỏe mạnh, bình thường như bao bạn trẻ khác. (Dc)

- Trái tim cho em đem lại động lực sống, tình yêu thương sâu sắc của con người dành cho con người.

- tình thương là chìa khóa kết nối con người với con người.

- Khẳng định được sức mạnh của tình thương yêu, bao la, rộng lớn trong những hoàn cảnh khắc nghiệt nhất.

DC: Tính tới 04/08/2015 chương trình đã cứu giúp được 2.700 bệnh nhân nhi mắc bệnh tim được cứu sống, trở về với gia đình, huy động được 90 tỉ đồng ủng hộ của hơn 8.000 cá nhân, tổ chức, doanh nghiệp hảo tâm trong và ngoài nước.

- Bên cạnh việc có rất nhiều người có tâm lòng từ bi, yêu thương như vậy cũng có một số thành phần có tâm địa độc ác, coi thường tính mạng của người khác, vứt bỏ con cái ruột thịt của mình, hay là sẵn sàng dùng các thủ đoạn để đạt mục đích của mình...

3. Mở rộng và bài học nhận thức

- Hãy luôn coi trọng và đặt tình thương làm thước đo của bản thân
- Sống sao cho không hổ thẹn với bản thân và các giá trị của cuộc sống.
- Sẵn sàng đồng cảm, sẻ chia một phần nào đó để góp phần xây dựng nên môi trường con người giàu tình thương yêu.

ĐỀ 31: GIẢI THÍCH Ý KIẾN “PHẢI CHẴNG CHỈ CÓ NGỌT NGÀO MỚI LÀM NÊN YÊU THƯƠNG”

*** Giải thích:**

- “Yêu thương” đó là một tình cảm tốt đẹp trong mỗi con người. Yêu thương những người thân trong gia đình, bạn bè, thầy cô, quê hương, đất nước và rộng hơn là yêu thương con người.
- “Những điều ngọt ngào” có thể hiểu là những lời động viên ấm áp, sự quan tâm, sẻ chia, giúp đỡ nhẹ nhàng, chân thành, giản dị, yêu thương, vỗ về....

=> Ý kiến đã đặt ra một câu hỏi, và cần chúng ta trả lời: “Phải chăng chỉ có những điều ngọt ngào mới làm nên yêu thương?”. Tình cảm của con người có nhiều cung bậc, và chắc chắn tình thương cũng có nhiều cách thể hiện, không chỉ có “điều ngọt ngào”.

*** Bàn luận:**

- Trong cuộc sống, ai cũng có khó khăn, ai cũng có lúc vấp ngã cần sự động viên, ai cũng có lúc mệt mỏi cần sự quan tâm, chăm sóc... Và ai cũng cần có tình yêu thương để chia sẻ.

- Yêu thương được làm nên bởi những “điều ngọt ngào”, đó là điều không cần phủ nhận. Yêu thương trong vòng tay ấm áp của cha mẹ, những cái nắm tay đỡ bạn dậy và dìu bạn đi tiếp trong cuộc đời; chia sẻ những yêu thương, quan tâm, và giúp đỡ những người khó khăn trong cuộc sống....

(HS lấy dẫn chứng thực tế hoặc trong văn học để làm rõ)

- Nhưng không chỉ có “những điều ngọt ngào” mới làm nên yêu thương. Có những tình yêu thương từ những sự góp ý thẳng thắn, trách mách, hình phạt từ bạn bè, bố mẹ, thầy cô... Cũng vì để chúng ta nhận ra sai lầm của bản thân, sống tốt, trưởng thành hơn trong cuộc sống.... "Những điều không ngọt ngào" ta cần phải lắng nghe, chấp nhận, để hoàn thiện mình mỗi ngày. Nhiều khi chính những "điều không ngọt ngào" ấy lại là những bài học không bao giờ quên, biến thành những "điều ngọt ngào" cho tương lai sau này.

*** Rút ra bài học nhận thức và hành động:**

- Tình yêu thương dù bằng cách thể hiện nào cũng cần sự chân thành, tích cực, giúp người khác sống tốt hơn, vượt qua mọi khó khăn thử thách.

- Tình yêu thương chỉ đẹp, chỉ thực sự có ý nghĩa khi nó vô tư, trong sáng, khi chúng ta biết cho đi chứ không phải níu giữ thật chặt.

- Là con cái, chúng ta hiểu bố mẹ luôn yêu thương ta ngay cả trong những lời trách mắng.

- Là bố mẹ, chúng ta hiểu yêu thương con cái cần sự đúng mực, đừng nuông chiều con nhiều mà thành hư, giúp con hiểu những điều không đúng, để con có thể mạnh mẽ, vượt qua những khó khăn bằng chính khả năng và nỗ lực của mình.

- Là bạn bè, cần sự thẳng thắn trong tình cảm, giúp đỡ nhau hoàn thiện mỗi ngày.

**ĐỀ 32: SUY NGHĨ VỀ CÂU NÓI “ĐƯỜNG ĐI KHÓ KHÔNG PHẢI VÌ NGĂN SÔNG CÁCH NÚI
MÀ NGẠI VÌ LÒNG NGƯỜI NGẠI NÚI E SÔNG”**

A. MỞ BÀI: Giới thiệu về vấn đề

B. THÂN BÀI

1. Giải thích

- Đường đi khó: Theo nghĩa đen là con đường có chướng ngại vật rất khó để vượt qua=> Hình ảnh ẩn dụ: Chỉ những khó khăn, gian truân trên đường đời.

- Nội dung chính của câu nói: Khẳng định chí chí, nghị lực của con người trong cuộc sống. Dám làm, dám thử sức vượt qua những khó khăn, trở ngại trong cuộc sống, không nản lòng để đi đến thành công.

2. Phân tích, bình luận

-Ý chí, nghị lực là yếu tố dẫn đến thành công của con người trên đường đời

Trên đường đời có rất nhiều khó khăn thử thách, có rất nhiều chướng ngại vật, vượt qua những thử thách đó thực sự rất khó nhưng vượt qua lòng người còn khó hơn. Nếu bản thân vượt qua được, thành công sẽ đến với bạn

Ví dụ:

+ Thầy giáo Nguyễn Ngọc Kí, mặc dù bị liệt hai tay từ nhỏ nhưng thầy vẫn quyết tâm đến trường, kiên trì học viết bằng chân, học hết đại học, trở thành Nhà giáo ưu tú, nhà văn, nhà thơ. Từ nghị lực và ý chí vượt khó vươn lên của bản thân, thầy Nguyễn Ngọc Kí đã viết lên trang huyền thoại cho chính cuộc đời mình và trở thành tấm gương của biết bao thế hệ học sinh, thanh niên Việt Nam.

+ Hiệp sĩ công nghệ thông tin Nguyễn Công Hùng, từ khi còn nhỏ đã mắc căn bệnh hiểm nghèo khiến anh bị liệt toàn thân, nhưng anh vẫn cố gắng học tập, mở trung tâm tin học dành cho người khuyết tật, giúp đỡ họ có một hướng đi trong cuộc đời mình, có niềm tin vào cuộc sống. Anh làm cho mọi người cảm phục bởi ý chí phi thường vươn lên trong cuộc sống, sống có ích, có cống hiến cho xã hội...

+ Hay Nick Vujicic – chàng trai người Úc sinh ra với cơ thể không tay không chân, nhưng điều đó không khiến anh nản chí. Vượt qua những khiếm khuyết trên cơ thể mình, anh trở thành một diễn giả nổi tiếng khắp thế giới, được mọi người biết đến như một tấm gương của sự vượt khó...

- Những người khi gặp khó khăn mà buông xuôi, nản lòng không xác định được mục tiêu, lí tưởng cho bản thân thì sẽ cảm thấy mình luôn thất bại, luôn cảm thấy mình yếu kém.

Ví dụ: Những thanh niên hiện nay không đặt được ra cho mình mục tiêu sống, không biết mình cần gì, hay làm gì chỉ suốt ngày ham mê vào những trò chơi vô bổ, những hoạt động khiếm nhã, không lợi ích, khi gặp vấn đề khó khăn thì dừng lại ỷ lại cho bố mẹ và đổ lỗi cho hoàn cảnh sống của chính mình....

3. Bài học nhận thức và liên hệ bản thân

-Ý chí và nghị lực đóng vai trò quan trọng với mỗi con người, ý chí là suy nghĩ và chỉ có thành hiện thực, vượt qua khó khăn hay không là lòng quyết tâm, nghị lực

-Ngay từ khi còn ngồi trên ghế nhà trường cần rèn luyện những kỹ năng sống cần thiết, đặc biệt là nghị lực sống là cách nhanh nhất vượt qua khó khăn, con đường ngắn nhất đến với thành công trong chính con người bạn.

-Môi trường xã hội luôn hiện diện khó khăn, điều quan trọng là biết tiếp nhận , sẵn sàng đón nhận khó khăn , để hoàn thiện mình, rèn luyện ý chí, tinh thần thép...

C. Kết bài: Khẳng định lại vấn đề

ĐỀ 33: Anh / chị nghĩ như thế nào về câu nói:

“Đời phải trải qua giông tố nhưng không được cúi đầu trước giông tố”

(Trích Nhật ký Đặng Thùy Trâm)

DÀN Ý THAM KHẢO

1.Giải thích:

- Giông tố ở đây dùng để chỉ cảnh gian nan đầy thử thách hoặc việc xảy ra dữ dội .
- Câu nói khẳng định: cuộc đời có thể trải qua nhiều gian nan nhưng chớ cúi đầu trước khó khăn, chớ đầu hàng thử thách, gian nan.

2.Phân tích – chứng minh :

Ý 1: Đời người cần trải qua những thử thách để trưởng thành:

Câu nói trên là tiếng nói của một lớp trẻ sinh ra và lớn lên trong thời đại đầy bão táp. Trong cuộc chiến tranh vệ quốc, họ sống thật đẹp và hào hùng.(Đặng Thùy Trâm, Nguyễn Văn Thạc, Nguyễn Viết Xuân “nhằm thẳng quân thù mà bắn”...)

– Trong gian khó, con người được rèn luyện như thép được tôi trong lửa; thực tế gian nan giúp con người hình thành được nhiều phẩm chất đáng quý: ý chí, nghị lực, bản lĩnh, sáng tạo, năng động,v.v...

Ý 2: Không cúi đầu trước giông tố, vẻ đẹp nhân cách con người tỏa sáng:

– Dù trong hoàn cảnh nào, khi con người không cúi đầu trước thử thách, con người sẽ trưởng thành và nhân cách sẽ tỏa sáng (Ngô Bảo Châu và công trình nghiên cứu về Bồ đề cơ bản...,)

CỘNG ĐỒNG ÔN THI - TUYỂN SINH VÀO 10 - TÀI LIỆU ÔN THI TUYỂN SINH

– Không cúi đầu trước gian khó, trước hết con người phải vượt lên chính mình, chiến thắng bản thân, xông xáo năng động trong cuộc sống. Đó cũng là sống đẹp.

*** Dẫn chứng:**

– Thực tế học tập, lao động của lớp trẻ hiện nay có bao tấm gương sống đẹp:

+ Những thủ khoa đại học nhà nghèo vượt khó:

°Lê Minh Khiết – HS trường THPT chuyên Lê Khiết (Quảng Ngãi) với hattrick thủ khoa: Thủ khoa Tốt nghiệp THPT (56 điểm), thủ khoa Đại học Ngoại thương TPHCM (28,5 điểm), thủ khoa Đại học Y dược TPHCM (29,5 điểm).

°Vũ Văn Thanh, HS trường THPT Tô Hiệu, huyện Vĩnh Bảo (Hải Phòng) nhà nghèo, vừa đi học vừa làm thêm phụ hồ để có tiền phụ giúp gia đình và trang trải việc học, tự học và đỗ hai trường đại học: đỗ thủ khoa Đại học Hải Phòng và đỗ Đại học Ngoại thương (cơ sở Hà Nội).

+ Những người chiến đấu với căn bệnh nan y để sống có ích thật đáng khâm phục....:

°Sự kiện tại TPHCM, với chủ đề “Vượt lên và chiến thắng”, 150 bệnh nhân ung thư đã tham gia thi đá bóng để chiến đấu với bệnh tật. Dù không thể bước nhanh hơn, dù các đấu thủ đã hoàn tất phần thi, một bệnh nhân 60 tuổi vẫn không bỏ cuộc và chia sẻ: “Tôi không thi để thắng thua với người khác, tôi chỉ muốn chiến thắng bản thân mình”.

3. Bình luận:

– Câu nói thể hiện một quan niệm nhân sinh tích cực: sống không sợ gian nan, thử thách, phải có nghị lực và bản lĩnh. Câu nói ngắn gọn nhưng cô đúc, có nghĩa giáo dục sâu sắc đối với thế hệ trẻ.

– Phê phán lối sống hèn nhát, cầu an, ngại khó...

4. Bài học:

* Nhận thức: Gian nan là thử thách của cuộc đời, con người được tôi luyện trong thử thách sẽ trưởng thành.

* Hành động: dám nghĩ – dám làm, phải năng động, phải rèn luyện tu dưỡng những phẩm chất cần có ở những con người của thời đại mới có khả năng vượt qua mọi thử thách để thành công.

ĐỀ 34: Trình bày suy nghĩ của mình về câu nói:

“Ở trên đời, mọi chuyện đều không có gì khó khăn nếu ước mơ của mình đủ lớn”.

DÀN Ý THAM KHẢO

1. Mở bài:

- Cuộc đời sẽ tẻ nhạt, vô nghĩa biết bao khi con người ta sống không có ước mơ, khát vọng.

- Đúng vậy, ước mơ là nhựa sống để nuôi dưỡng tâm hồn ta lớn lên, sống có mục đích, có tương lai, hạnh phúc.

Một câu nói đáng để ta suy ngẫm: *“Ở trên đời, mọi chuyện đều không có gì khó khăn nếu ước mơ của mình đủ lớn”.*

2. Thân bài:

a. Giải thích câu nói:

- Ước mơ: là điều tốt đẹp ở phía trước mà con người tha thiết, khao khát, ước mong hướng tới, đạt được.

- Có người đã ví: *“Ước mơ giống như ngọn hải đăng, chúng ta là những con thuyền giữa biển khơi bao la, ngọn hải đăng thấp sáng giúp cho con thuyền của chúng ta đi được tới bờ mà không bị mất phương hướng”.* Sự ví von quả thật chí lý, giúp người ta hiểu rõ, hiểu đúng hơn về ước mơ của mình.

- Ước mơ đủ lớn: là ước mơ khởi đầu từ điều nhỏ bé, trải qua một quá trình nuôi dưỡng, phấn đấu, vượt những khó khăn trở ngại để trở thành hiện thực.

- Câu nói: đề cập đến ước mơ của mỗi con người trong cuộc sống. Bằng ý chí, nghị lực và niềm tin, ước mơ của mỗi người sẽ “đủ lớn”, trở thành hiện thực.

b. Phân tích, chứng minh ý nghĩa câu nói:

Có phải *“Ở trên đời, mọi chuyện đều không có gì khó khăn nếu ước mơ của mình đủ lớn”*?

- *Ước mơ của mỗi người trong cuộc đời cũng thật phong phú.* Có những ước mơ nhỏ bé, bình dị, có những ước mơ lớn lao, cao cả; có ước mơ vụt đến rồi vụt đi; ước mơ bay theo đời người; ước mơ là vô tận. Thật tẻ nhạt, vô nghĩa khi cuộc đời không có những ước mơ.

- *Ước mơ đủ lớn cũng như một cái cây phải được ươm mầm rồi trưởng thành.* Một cây sồi cổ thụ cũng phải bắt đầu từ một hạt giống được gieo và nảy mầm rồi dần lớn lên. Như vậy, ước mơ đủ lớn nghĩa là ước mơ bắt đầu từ

những điều nhỏ bé và được nuôi dưỡng dần lên. Nhưng để ước mơ lớn lên, trưởng thành thì không dễ dàng mà có được. Nó phải trải qua bao bước thăng trầm, vinh nhục, thậm chí phải nếm mùi cay đắng, thất bại. Nếu con người vượt qua được những thử thách, trở ngại, kiên trung với ước mơ, khát vọng, lí tưởng của mình thì sẽ đạt được điều mình mong muốn.

+ Ước mơ của chủ tịch Hồ Chí Minh là giải phóng dân tộc, đem lại cuộc sống ấm no, hạnh phúc cho dân mình. Trải qua bao gian khổ khó khăn và hi sinh, Người đã đạt được điều mình mơ ước.

+ Nhiều nhà tư tưởng lớn, những nhà khoa học cho đến những người bình dân, thậm chí những thân thể khuyết tật... vẫn vươn tới, đập bằng mọi khó khăn, cản trở trong cuộc sống để đạt được mơ ước của mình.

- Nhưng cũng có những ước mơ thật nhỏ bé, bình dị thôi mà cũng khó có thể đạt được:

+ Những em bé bị mù, những em bé tật nguyền do chất độc da cam, những em bé mắc bệnh hiểm nghèo... vẫn hằng ấp ủ những mơ ước, hi vọng. Nhưng cái chính là họ không bao giờ để cho ước mơ của mình lụi tàn hoặc mất đi.

+ Ước mơ cũng không đến với những con người sống không lí tưởng, thiếu ý chí, nghị lực, lười biếng, ăn bám...

c. Đánh giá, rút ra bài học:

- Lời bài hát “Ước mơ” cũng là lời nhắc nhở chúng ta: “*Mỗi người một ước mơ, nhỏ bé mà lớn lao trong cuộc đời, ước mơ có thể thành, có thể không...*”. Thật đúng vậy, mỗi một con người tồn tại trên cõi đời này phải có riêng cho mình ước mơ, hi vọng, lí tưởng, mục đích sống của đời mình.

- Phê phán: Ước mơ có thể thành, có thể không, xin người hãy tự tin. Nếu sợ ước mơ bị thất bại mà không dám ước mơ, hay không đủ ý chí, nghị lực mà nuôi dưỡng ước mơ “đủ lớn” thì thật đáng tiếc, đáng phê phán. Cuộc đời sẽ chẳng đạt được điều gì mình mong muốn, sống như thế thật tẻ nhạt, vô nghĩa.

- Bài học nhận thức, hành động: Nếu cuộc đời là chiếc thuyền thì ước mơ là ngọn hải đăng. Thuyền gặp nhiều phong ba, ngọn hải đăng sẽ là niềm tin, ánh sáng hướng thuyền. Mất ngọn hải đăng, con thuyền biết đi đâu về đâu? Vì thế, hai chữ “ước mơ” thật đẹp, thật lớn lao. Mỗi người chúng ta hãy có cho mình một ước mơ, hi vọng. Nếu ai đó sống không có ước mơ, khát vọng thì cuộc đời tẻ nhạt, vô nghĩa biết nhường nào!

3. Kết bài:

- Liên hệ ước mơ, khát vọng của bản thân.
- Cần có ý chí, nghị lực để nuôi dưỡng, biến ước mơ thành hiện thực.

ĐỀ 35: Trình bày suy nghĩ của mình về ý kiến sau:

“Một người đã đánh mất niềm tin vào bản thân thì chắc chắn sẽ còn đánh mất thêm nhiều thứ quý giá khác nữa” (Sách Dám thành công)

DÀN Ý THAM KHẢO

1. Mở bài:

- Một câu danh ngôn nổi tiếng đã nói; Mất tiền còn có thể tìm lại được nhưng mất niềm tin là mất tất cả.
- Đúng vậy! Nói về niềm tin của mỗi người trong cuộc sống đã có rất nhiều ý kiến nói về điều đó: *“Một người đã đánh mất niềm tin vào bản thân thì chắc chắn sẽ còn đánh mất thêm nhiều thứ quý giá khác nữa”* (Sách *Dám thành công*). Vậy niềm tin có ý nghĩa như thế nào với mỗi con người trong cuộc sống?

2. Thân bài:

a. Giải thích câu nói:

- Niềm tin vào bản thân: Đó là niềm tin vào chính mình, tin vào năng lực, trí tuệ, phẩm chất, giá trị của mình trong cuộc sống. Đó còn là mình hiểu mình và tự đánh giá được vị trí, vai trò của mình trong các mối quan hệ của cuộc sống.

- Câu nói là lời nhắc nhở mỗi chúng ta hãy có niềm tin vào bản thân. Đó cũng là bản lĩnh, là phẩm chất, là năng lực của mỗi người, là nền tảng của niềm yêu sống và mọi thành công. Khi đánh mất niềm tin là ta đánh mất tất cả.

b. Phân tích, chứng minh ý nghĩa câu nói:

Vì sao đánh mất niềm tin vào bản thân là sẽ đánh mất nhiều thứ quý giá khác?

- Bởi niềm tin vào bản thân là niềm tin cần thiết nhất trong mọi niềm tin. Nó không chỉ đem lại niềm tin yêu cuộc sống, yêu con người, hi vọng vào những gì tốt đẹp mà còn là nền tảng của mọi thành công. Để đạt được điều đó, con người phải biết dựa vào chính bản thân mình chứ không phải dựa vào ai khác, khách quan chỉ là điều kiện tác động, hỗ trợ chứ không phải là yếu tố quyết định thành công.

- Đánh mất niềm tin hoặc không tin vào chính khả năng của mình thì con người sẽ không có ý chí, nghị lực để vươn lên và tất nhiên: *“Thiếu tự tin là nguyên nhân của phần lớn thất bại” (Bovee).*

- Cuộc sống muôn màu muôn vẻ, đầy những dư vị đắng cay, ngọt ngào, hạnh phúc và bất hạnh, thành công và thất bại, và có những lúc sa ngã, yếu mềm... *Nếu con người không có ý chí, nghị lực, niềm tin vào bản thân sẽ không đủ bản lĩnh để vượt qua*, không khẳng định được mình, mất tự chủ, dần buông xuôi, rồi dẫn đến đánh mất chính mình. Khi đã đánh mất chính mình là đánh mất tất cả, trong đó có những thứ quý giá như: tình yêu, hạnh phúc, cơ hội... thậm chí cả sự sống của mình. Vì vậy, con người biết tin yêu vào cuộc sống, tin vào sức mạnh, khả năng của chính mình, biết đón nhận những thử thách để vượt qua, tất yếu sẽ đạt đến bến bờ của thành công và hạnh phúc.

- Trong cuộc sống, có biết bao con người không may mắn, họ phải trải qua nhiều khó khăn, thử thách, bất hạnh. Nhưng càng khó khăn, bản lĩnh của họ càng vững vàng. Họ tin vào ý chí, nghị lực, khả năng của bản thân và họ đã vượt lên, chiến thắng tất cả.

c. Đánh giá, bàn bạc:

- Phê phán: Trong thực tế cuộc sống, có những người mới va vấp, thất bại lần đầu nhưng không làm chủ được mình, không tin vào mình có thể gượng dậy mà từ đó dẫn đến thất bại:

+ Một học sinh nhút nhát, e sợ, không tin vào năng lực bản thân mình khi đi thi sẽ dẫn đến làm bài không tốt. Cũng có những học sinh thi trượt, tỏ ra chán nản, không còn niềm tin vào bản thân nên sẽ dễ bỏ cuộc.

+ Một người khi làm việc, không tự tin vào mình, không có chính kiến của mình mà phải thực hiện theo ý kiến tham khảo của nhiều người khác thì dẫn đến tình trạng *“đèo cày giữa đường”*, *“lắm thầy thiếu ma”*.

+ Có những người từ nhỏ được sống trong nhung lụa, mọi việc đều có người giúp việc hoặc bố mẹ lo , khi gặp khó khăn họ có thể làm chủ được bản thân, tự mình độc lập để vượt qua?

- Khẳng định: Tuy nhiên, đừng quá tự tin vào bản thân mình mà dẫn đến chủ quan, đừng quá tự tin mà bước sang ranh giới của tự kiêu, tự phụ sẽ thất bại. Tự tin, khiêm tốn, cẩn trọng là những đức tính đáng quý của con người. Nó dẫn con người ta đến bến bờ thành công và được mọi người quý trọng.

- Bài học nhận thức, hành động: Học sinh, sinh viên, những người trẻ tuổi phải làm gì để xây dựng niềm tin trong cuộc sống? Phải cố gắng học tập và rèn luyện tư cách đạo đức tốt. Việc học phải đi đôi với hành, dám nghĩ, dám làm, tự tin, yêu đời, yêu cuộc sống. Phải biết tránh xa các tệ nạn xã hội, phải luôn làm chủ bản thân.

3. Kết bài:

Liên hệ bản thân

ĐỀ 36: *Giữa một vùng đất khô cằn sỏi đá, cây hoa dại vẫn mọc lên và nở ra những chùm hoa thật rực rỡ.*

Trình bày suy nghĩ của anh chị về hiện tượng trên.

DÀN Ý THAM KHẢO

1. Mở bài:

- Câu nói miêu tả một hiện tượng thiên nhiên mà hàm chứa nhiều ý nghĩa sâu sắc, gợi ra nhiều suy tưởng đẹp.
- Đó là biểu tượng của nghị lực và ý chí vươn lên của con người trong những hoàn cảnh khó khăn, khốc liệt.

2. Thân bài:

a. Giải thích câu nói:

- Hình ảnh “*vùng sỏi đá khô cằn*”: gợi liên tưởng, suy nghĩ về môi trường sống khắc nghiệt, đầy gian khó. Nói cách khác, đó là nơi sự sống khó sinh sôi, phát triển.

- Hình ảnh “*cây hoa dại*”: Loại cây yếu ớt, nhỏ bé, cũng là loại cây bình thường, vô danh, ít người chú ý.

- Hình ảnh “*cây hoa dại vẫn mọc lên và nở hoa*”: Cây hoa dại sống giữa tự nhiên lạnh lẽo mà kiên cường. Nó thích nghi với hoàn cảnh, vượt lên điều kiện khắc nghiệt để sống và nở hoa. Những bông hoa là thành quả đẹp đẽ, kết tinh từ sự chịu đựng, thể hiện sức sống mãnh liệt.

- Như vậy, câu nói mượn hiện tượng thiên nhiên mà gợi ra suy nghĩ về thái độ sống của con người. Cho dù hoàn cảnh khắc nghiệt đến đâu, sự sống vẫn hiện hữu, cái đẹp vẫn tồn tại. Con người phải có ý chí, nghị lực vươn lên trong cuộc sống.

b. Phân tích, chứng minh ý nghĩa câu nói:

- Đây là một hiện tượng mà ta có thể tìm thấy ở nhiều nơi trong thế giới tự nhiên quanh mình. Cây cối, cỏ hoa xung quanh ta luôn ẩn chứa một sức sống mạnh mẽ, bền bỉ. Chúng sẵn sàng thích nghi với mọi điều kiện sống khắc nghiệt:

+ *Nơi xa mặt nóng bóng*, cây xương rồng vẫn mọc lên, vẫn nở hoa, những bông hoa nép mình dưới xù xì gai nhọn.

+ Ở *cánh đồng băng Nam Cực*, các nhà khoa học cũng sờ khi phát hiện dưới lớp băng dày vẫn có những đám địa y.

- Từ hiện tượng này, có thể liên hệ với những hiện tượng tồn tại trong **cuộc sống con người**:

+ Những thử thách, những khó khăn của thực tế đời sống luôn đặt ra đối với mỗi con người. Cuộc sống không bao giờ bằng phẳng, luôn chứa đựng những bất ngờ, biến cố ngoài ý muốn. Vì vậy, quan trọng là cách nhìn, thái độ sống của con người trước thực tế đó. Ta không nên đầu hàng hoàn cảnh, không buông xuôi phó thác cho số phận. Trong hoàn cảnh “khắc nghiệt”, vẫn có những con người đích thực vẫn vươn lên.

+ Chính trong thách thức của hiện thực cuộc sống, nghị lực và sức sống của con người càng được bộc lộ rõ hơn bao giờ hết. Những đóng góp, cống hiến hay những thành tựu, kết quả đạt được trong điều kiện đó rất cần được tôn vinh như những tấm gương sáng cho mọi người học tập:

- *Nhà văn Nga vĩ đại M. Go-ro-ki* đã có một cuộc đời sớm chịu nhiều cay đắng, gay go, đã không ngừng tự học, tự đọc để vươn lên khẳng định tài năng và đi đến thành công.

“**Hiệp sĩ công nghệ thông tin**” **Nguyễn Công Hoàng** phải sống trong hoàn cảnh nghiệt ngã: không thể tự mình duy chuyên, khả năng ngôn ngữ hạn chế. Vậy mà người thanh niên đó đã sống bằng nghị lực, quyết tâm học tập và nghiên cứu phần mềm tin học. Cuối cùng anh đã thành công.

- Còn có rất nhiều tấm gương khác nữa, họ chấp nhận đương đầu với hoàn cảnh khắc nghiệt để sống và vươn lên, thể hiện những ước mơ cao đẹp.

c. Bình luận, đánh giá:

- Khẳng định sự sâu sắc của bài học: Đây là một bài học quý báu, bổ ích về thái độ sống của con người xuất phát từ hiện tượng tự nhiên.

- Phê phán:

+ Sống trong môi trường, điều kiện sống thuận lợi, có người biết tận dụng nó để phát triển tối đa năng lực của mình, đóng góp cho cuộc sống. Song cũng có những người ỷ lại mà không nỗ lực cố gắng, chỉ biết hưởng thụ, dẫn đến lãng phí thời gian, tiền bạc, tâm huyết, tình cảm của người thân. Sự lãng phí ấy là vô cùng đáng trách.

+ Không gặp được những thuận lợi trong cuộc sống, có người đã sống chán nản, buông xuôi và dẫn tới thất bại. Trường hợp này có thể cảm thông song không nên đồng tình vì tuy hoàn cảnh có vai trò quan trọng song những nỗ lực cố gắng của con người càng quan trọng hơn.

- Bài học rút ra:

+ Để có thể vượt lên khó khăn mà có những đóng góp, cống hiến trong cuộc sống, con người cần có nghị lực, ý chí, năng lực. Song cũng rất cần sự động viên, khích lệ, tình yêu và niềm tin của những người thân và cả cộng đồng.

+ Cộng đồng nên có cách nhìn nhận, đánh giá đúng đắn về những đóng góp của những người ở hoàn cảnh đặc biệt, đồng thời nên có những chính sách hỗ trợ, giúp đỡ để họ nhanh chóng vượt qua mọi khó khăn trong cuộc sống.

3. Kết bài:

- Sẽ thật bất hạnh khi gặp phải hoàn cảnh trở trêu trong cuộc sống, nhưng sẽ bất hạnh hơn nếu như chúng ta thôi không cố gắng.

- Cũng như cây hoa dại kia rễ của nó đã đâm sâu dưới đất sỏi đá khô cằn nhằm tìm nguồn nước dẫu ít ỏi để tiếp tục tồn tại mà nở những chùm hoa đẹp.

- Hãy nhìn vào tấm gương của những bạn học sinh nghèo vượt khó, những hoàn cảnh bất hạnh nỗ lực vươn lên để tự soi lại chính mình.

ĐỀ 37: CHIẾN THẮNG BẢN THÂN LÀ CHIẾN THẮNG HIỂN HÁCH NHẤT

Đã bao giờ bạn cảm thấy rằng việc vượt qua một khó khăn trong đời là thật vất vả, cực nhọc và thật khó hay chưa? Nhưng đến khi bạn vượt qua được rồi, bạn lại thấy hoá ra nó lại dễ dàng đến vậy. Thật vậy đấy, chẳng có gì là khó khăn cả, ngoại trừ vượt lên trên chính bản thân mình. Bởi vậy người xưa mới có câu: “Chiến thắng bản thân là chiến thắng hiển hách nhất”. Đây là một câu nói vô cùng có ý nghĩa, xác đáng và có giá trị qua thời gian.

A.MỞ BÀI

Dẫn dắt giới thiệu đến vấn đề cần nghị luận: “Chiến thắng bản thân là chiến thắng hiển hách nhất”.

Ví dụ:

Mở bài số 1: Những câu danh ngôn luôn mang đến cho ta bài học quý giá về cuộc sống, về chính bản thân mình để từ đó sống tốt hơn, hoàn thiện chính mình. Trong số ấy, tôi vẫn luôn thấm thía nhất câu nói: “Chiến thắng bản thân là chiến thắng hiển hách nhất.”

Mở bài số 2: Trong cuộc đời, có vô vàn những cột mốc chiến thắng và thành công. Sau mỗi cột mốc ấy là niềm vui, cả sự cố gắng không ngừng trong cả một quá trình. Nhưng liệu mấy ai biết được rằng: “Chiến thắng bản thân là chiến thắng hiển hách nhất.” hay chẳng?

B.THÂN BÀI

1.Giải thích câu nói

-Chiến thắng bản thân là đấu tranh với chính bản thân mình để làm chủ con người, vượt lên cái xấu, cái tầm thường, thấp hèn trong chính con người mình

=> Ý nghĩa cả câu: Đề cao sự nỗ lực nội tại đấu tranh trong chính bản thân mỗi người đồng thời là lời nhắc nhở mỗi người về cách sống.

2.Bàn luận vấn đề

-Mỗi con người trên chặng đường đời không chỉ phải đối mặt với những khó khăn trong cuộc sống mà còn phải vượt qua những thách thức xuất phát từ chính bản thân.Con người tồn tại như một thực thể phức tạp với những thái cực đối lập ngay từ trong chính bản thân.Đôi khi là sự đối co lựa chọn giữa những lợi ích trước mắt hay tập trung rèn luyện bản thân vì mục đích lâu dài, hay sự đấu tranh giữa tiếng gọi con tim và lý trí, thậm chí chỉ đơn giản là quyết định: Ngủ thêm hay dậy đi học? Chiến thắng bản thân là cách để cân đối, hài hòa những mặt đối lập và hướng thiện cho bản thân

-Chiến thắng bản thân trước tiên đó là dành chiến thắng trong cách làm chủ cảm xúc. Cảm xúc là một phần quan trọng của bản thân,đôi khi nó là những viên kẹo bông gòn thôi thúc động lực ở con người nhưng cũng có khi trở thành con dao hai lưỡi đẩy con người vào tình trạng đánh mất bản thân. Biết cách làm chủ cảm xúc giúp ta tôi rèn bản lĩnh trước những tình huống bất ngờ, những tình thế bị kích động để kiểm soát bản thân trong trạng thái bình tĩnh cùng lí trí sáng suốt. Nếu bạn không làm chủ được cảm xúc của mình, bạn sẽ trở thành nô lệ của cảm xúc. Và khi trở thành nô lệ tức bạn đã không làm chủ và đánh mất bản thân

-Chiến thắng bản thân nằm ở khả năng rèn luyện ý chí: Chiến thắng những ham muốn luôn đòi hỏi bản thân phải chiều theo.Con người ai cũng có những ham muốn riêng, có những khát vọng là tốt nhưng không thiếu những dục

vọng làm con người đánh mất bản thân mình. Mỗi ngày đòi hỏi sự kiên trì nỗ lực vươn tới những giá trị cao đẹp để rèn luyện ý chí vững vàng làm chủ bản thân. Chiến thắng nỗi sợ hãi là rào cản ngăn con người phát huy khả năng tiềm tàng của bản thân. Những nỗi sợ cố hữu luôn khiến ta tự duy trong lối mòn và đánh mất khả năng phát huy bản thân. Bạn sẽ không biết mình có tài ngoại giao nếu cứ mãi thu mình ngại tiếp xúc, cũng như phẩm chất văn chương sẽ bị thui chột nếu bạn chưa dám thả hồn mình vào những vần thơ... Chiến thắng cả những thất bại cũng là cách rèn luyện ý chí bền bỉ để hướng tới thành công. “Nơi nào có ý chí và có những con sóng, thì nơi đó có cách để lướt sóng!”(Nick Vujicic)

-Dẫn chứng: Edison đã phải trải qua hơn 1000 lần thất bại mới có thể đem lại ánh sáng cho nhân loại. Cristiano năm 15 tuổi phát hiện bệnh tim nhờ điều trị và luyện tập bản thân từng ngày mà trở thành một trong những cầu thủ xuất sắc nhất thế giới...

3.Mở rộng và rút ra bài học nhận thức hành động

-Nâng cao vấn đề: Câu nói là một lời khuyên đúng đắn để giúp con người tìm được chìa khóa vươn tới thành công và giải mã chính mình. Phê phán lối sống dễ dãi, buông thả, thiếu nghiêm khắc với bản thân. Xã hội phát triển nhưng cũng đầy những thử thách và cám dỗ, cho nên hơn lúc nào hết, con người cần thật bản lĩnh - trước hết là chiến thắng chính mình. Chiến thắng bản thân không đồng nghĩa với việc liên tục đấu tranh rèn luyện bản thân mà cũng cần những khoảng thời gian ngơi nghỉ, đáp ứng những nhu cầu thực tế để cuộc sống trở nên cân bằng. Chiến thắng bản thân là chiến thắng hiển hách nhưng chiến thắng cả những khó khăn cuộc sống và gạt hái thành công mới là chiến thắng toàn vẹn nhất.

-Bài học: Cần dành những khoảng thời gian ngắt kết nối với thế giới xung quanh để kết nối chính mình hiểu bản thân. Cần có ý thức tu rèn hướng thiện hạn chế nhất những tật xấu.

C. KẾT BÀI

-Khẳng định lại vai trò ý nghĩa của câu nói.

Ví dụ: Trong cuộc đời mỗi người, hãy nhớ rằng vượt qua được bản thân mình là bạn đã có khả năng vượt qua tất cả. Hãy biến mình trở thành người chiến thắng vinh quang nhất.

ĐỀ 38: NGHỊ LUẬN VỀ CÂU NÓI: “CÁI KHÓ BÓ CÁI KHÔN”

Đã bao giờ bạn cảm thấy rằng cuộc sống này quá mức khó khăn, quá mức đối với bản thân mình hay không? Và bạn muốn bỏ cuộc, muốn dừng bước, không muốn tiếp tục nữa? Tôi cũng vậy, đôi khi hoàn cảnh bất ngờ khiến ta

không lường trước được, không tìm ra được biện pháp ổn thỏa mà phải bỏ cuộc. Như ông bà ta nói đó chính là “Cái khó bó cái khôn”.

A. MỞ BÀI

Dẫn dắt giới thiệu đến vấn đề cần nghị luận: “Cái khó bó cái khôn”.

Ví dụ:

Mở bài số 1: Ông bà ta đã để lại một kho tàng ca dao tục ngữ đúc kết kinh nghiệm về nhiều điều trong cuộc sống. Trong số đó, có câu tục ngữ nói về một hiện tượng ta vẫn bắt gặp, đó là: “Cái khó bó cái khôn.”

Mở bài số 2: Cuộc sống này vốn dĩ không được trải thảm nhung êm ái, ai trong chúng ta cũng thấu rõ điều đó. Nhưng, không phải khó khăn nào cũng có thể giải quyết được dễ dàng. Có những trường hợp mà ở đó, như ông bà ta nói rằng: “Cái khó bó cái khôn.”

B. THÂN BÀI

1. Giải thích câu nói

-Cái khó: Là hoàn cảnh khó khăn, thử thách cản bước con người, khiến ta khó có thể vượt qua hay làm việc gì đó...

-Bó: Là bó buộc, là chặn lại, hạn chế.

-Cái khôn: Có thể là trí tuệ, là kế hoạch là những dự kiến tốt...

=> *Câu tục ngữ chỉ ra một vấn đề thực tế vô cùng chính xác: Đó là hoàn cảnh đôi khi sẽ có những lúc cản trở ta thực hiện những dự định, kế hoạch của bản thân mình. Hay hiểu ra rộng lớn, hiện thực, vật chất, hoàn cảnh sẽ có tác động lên tinh thần, suy nghĩ, tâm trí của con người.*

2. Bàn luận vấn đề

-Cuộc sống không bao giờ là dễ dàng. Những khó khăn thử thách xuất hiện không phải như những bóng đèn trang trí cho con đường mà chúng ta đi. Chúng xuất hiện chính là để thử thách ta. Khó khăn càng cao, thì càng kiểm chứng được khả năng của ta đến đâu. Đúng là có những lúc ta phải buông bỏ kế hoạch, dự định chỉ vì khó khăn xuất hiện.

-Thông thường, khi gặp cái khó, con người ta không giải quyết được nhanh chóng sẽ sinh ra tâm lý chán nản, thất vọng, muốn buông xuôi, cẩu thả. Đó là chuyện rất đời bình thường ở con người. Chính hoàn cảnh đã tác động lên cảm xúc và tâm lý của chúng ta.

-Dẫn chứng: Khi gặp một bài toán khó, khi mà thử mọi cách ta biết đều không ra kết quả, ta sẽ thường có xu hướng bỏ qua, mặc kệ nó, chờ đến lớp ngày mai để được chữa nó. Càng thử càng sai, ta càng thấy khó chịu, bực dọc, có khi chỉ muốn ném tờ đề đi rồi làm chuyện khác. Hay như lúc ta bị ngã mà không thể đứng lên được nữa, ta sẽ khóc, khóc không chỉ là bất lực, tủi thân mà còn là tức giận, bực dọc...

-Tuy nhiên, câu tục ngữ này đã hơi phiến diện khi khẳng định rằng cứ khó khăn xuất hiện là mọi kế hoạch sẽ đổ bể. Không hẳn như vậy. Thử thách xuất hiện là để ta có thêm động lực và ý chí. Chính điều đó sẽ thúc đẩy bản thân ta kiên trì hơn nữa để phá vỡ bức tường gạch đang cản lối đi, tiếp tục tiến về phía trước.

-Dẫn chứng: Vẫn có những con người vẫn cố gắng vượt lên khó khăn từng ngày, từng giờ. Thậm chí là cuộc đời không ưu ái với họ, họ vẫn không vì thế mà bỏ cuộc, mà buông xuôi. Đó là Helen Keller dù bị khiếm thị, khiếm thính những bà vẫn trở thành một nhà văn, một nhà diễn thuyết nổi tiếng. Hay như Nick Vujicic, Nguyễn Ngọc Kí, Stephen Hawking...

3.Mở rộng và rút ra bài học nhận thức hành động

-Nâng cao vấn đề: Tuy nhiên, hiện nay có vô số những người đang tự tạo ra khó khăn cho bản thân mình. Những người trẻ trở nên phụ thuộc, ỷ lại, tạo nên sức ỳ lớn cho bản thân mình nên khi gặp khó khăn thì không biết làm gì cả, chỉ biết lên tiếng cầu cứu sự giúp đỡ từ người khác.

-Rút ra bài học: Mỗi người để có thể không bị thử thách làm chùn bước, phải không ngừng rèn luyện, tu dưỡng và trang bị kiến thức, hành trang cho bản thân. Mỗi kế hoạch đều phải lên kế hoạch, chi tiết, tỉ mỉ...

C. KẾT BÀI

-Khẳng định lại vai trò ý nghĩa của câu nói.

Ví dụ: Câu tục ngữ vẫn còn vẹn nguyên tính đúng đắn đến ngày nay. Nhưng, “Cái khó bó cái khôn” không phải là để ta buông xuôi bỏ cuộc mà còn là thức tỉnh ta, thúc giục ta càng phải cố gắng hơn nữa để có thể giải quyết được cái khó ấy.

PHẦN 2: NGHỊ LUẬN VỀ 1 HIỆN TƯỢNG ĐỜI SỐNG

HƯỚNG DẪN CÁCH LÀM

Bước 1: Tìm hiểu đề

Xác định ba yêu cầu:

+ Yêu cầu về nội dung: Hiện tượng cần bàn luận là hiện tượng nào (hiện tượng tốt đẹp, tích cực trong đời sống hay hiện tượng mang tính chất tiêu cực, đang bị xã hội lên án, phê phán.)? Có bao nhiêu ý cần triển khai trong bài viết? Mối quan hệ giữa các ý như thế nào?

+ Yêu cầu về phương pháp: Các thao tác nghị luận chính cần sử dụng ? (giải thích, chứng minh, bình luận,...)

+ Yêu cầu về phạm vi dẫn chứng: trong văn học, trong đời sống thực tiễn (chủ yếu là đời sống thực tiễn).

Bước 2: Lập dàn ý

***a. Mở bài:* Giới thiệu hiện tượng đời sống cần nghị luận**

b. Thân bài:

- Khái niệm và bản chất của hiện tượng (giải thích); mô tả được hiện tượng
- Nêu thực trạng và nguyên nhân (khách quan – chủ quan) của hiện tượng bằng các thao tác phân tích, chứng minh
- Nêu tác dụng – ý nghĩa (nếu là hiện tượng tích cực; tác hại- hậu quả (nếu là hiện tượng tiêu cực)
- Giải pháp phát huy (nếu là hiện tượng tích cực); biện pháp khắc phục (nếu hiện tượng tiêu cực)

c. Kết bài

- Bày tỏ ý kiến của bản thân về hiện tượng xã hội vừa nghị luận
- Rút ra bài học về nhận thức, hành động cho bản thân

Bước 3: Tiến hành viết bài văn

- Triển khai bài viết theo hệ thống luận điểm, luận cứ, luận chứng đã xây dựng (theo dàn ý)

- Một bài nghị luận xã hội thường có yêu cầu về số lượng câu chữ nên cần phân phối lượng thời gian làm bài sao cho phù hợp, tránh viết dài dòng, sa vào kể lể, giải thích vấn đề không cần thiết. Trên cơ sở dàn ý, cần luyện cách viết và trình bày sao cho ngắn gọn, mạch lạc, dễ hiểu và có tính thuyết phục cao.

Bước 4: Đọc lại và sửa chữa để hoàn chỉnh bài viết

ĐỀ 1: VẤN ĐỀ NGHIỆN INTERNET CỦA GIỚI TRẺ

MỞ BÀI

Trong suốt dòng lịch sử con người, đã có những người phải vất vả chống lại tính nghiện ngập, nào là nghiện rượu, nghiện ma túy, bài bạc, hiện nay, có một tình trạng nghiện mới xuất hiện: nghiện Internet.

THÂN BÀI

1. Thực trạng về căn bệnh nghiện internet trong giới trẻ

- Với nhiều người, Internet là một thứ không thể thiếu; một thói quen không kiểm soát nổi.
- Quên thời gian, sao lãng ăn uống và ngủ; tức giận, căng thẳng, bồn chồn khi không thể lên mạng; cần trang bị máy tính mạnh hơn, nhiều phần mềm mới; biểu hiện trầm cảm, hay cáu giận và tách biệt với xã hội.
- Nghiện Internet – một hành vi gây căng thẳng cho cuộc sống của chính nạn nhân và cho cả gia đình, bạn bè, đồng nghiệp – là một căn bệnh tâm lí đang lan tràn trên toàn thế giới.
- Chơi game trực tuyến là một dạng của nghiện Internet và đang lan tràn nhanh chóng trong giới trẻ.

2. Hậu quả của nghiện internet

- Trong đó có tình trạng vì quá mê mết Internet mà các con nghiện xao lãng chuyện học hành, thậm chí bỏ học.
 - Họ giảm tiếp xúc với gia đình, bè bạn, sống cô lập trước màn hình máy tính, lặn vào những “chatroom” hay chơi những trò chơi bạo lực.
 - Các thiếu niên mắc bệnh này thường là những em có vấn đề về thái độ hành xử, mặc cảm.
- (Lưu ý: Internet chỉ là chất xúc tác chứ không phải là nguyên nhân gây nghiện)

3. Giải pháp

- Xây dựng một mạng lưới trung tâm tư vấn về nghiện Internet, cùng với các chương trình điều trị.

-Không được phủ nhận, vai trò của tích cực của Internet trong đời sống xã hội, nhưng cần có những định hướng đúng đắn.

-Liên hệ bản thân

III. KẾT BÀI

Cũng giống như nghiện rượu hay ma túy vậy, nghiện Internet mang lại những hậu quả nhất định về tâm lí thể xác và các mối quan hệ xung quanh. Đừng để thành quả được coi là có ý nghĩa nhất đối với xã hội loài người lại huỷ hoại chính bạn – công dân của thời đại.

ĐỀ 2: HỌC VỆT - HỌC TỬ

A. Mở bài

Ví dụ:

Không chỉ có những kỉ niệm vui buồn, những kỉ niệm đáng nhớ khi còn đi học mà chúng ta còn có những người bạn. Nhưng trường học bạn bè nào không phải cũng tốt cũng có những bạn xấu. một trong những người bạn xấu là những người bạn không chuyên tâm vào học hành, bao giờ cũng nghĩ đến việc học vệt, học tử, không trung thực trong học tập để có những luyện tiếc sau này.

II. Thân bài: nghị luận về học vệt, học tử

1. Thế nào là học vệt, học tử+ biểu hiện.

- Học vệt, học tử là một cách học đối phó của học sinh hiện nay
- Học vệt, học tử là chọn lọc những kiến thức để học, còn lại không học
- Học tử là học những kiến thức quan trọng một cách qua loa để dành cho thi cử, khi thi cử xong rồi thì lại quên
- Học vệt là cách học như một con vệt, học sao thì vậy, không hiểu bài

2. Nguyên nhân của sự học vệt, học tử:

- Do sự phát triển của xã hội
- Do nền giáo dục thiếu đi sự quan tâm
- Do chương trình học ngán ngẫm

- Do bản thân học sinh, sinh viên lười học
- Do ba mẹ và thầy cô không quan tâm chăm sóc

3. Tác hại của việc học vẹt, học tủ:

- Khiến học sinh không thể lĩnh hội kiến thức một cách chắc chắn
- Không nắm vững kiến thức
- Tạo ra một thói xấu cho học sinh hình thành nên những thói xấu khác trong cuộc sống

4. Cách khắc phục lỗi học vẹt học tủ:

- Tạo điều kiện học tập thoải mái nhất
- Không đè nặng vấn đề học tập đối với học sinh
- Học sinh phải tự ý thức được hành động của mình

C. Kết bài

Nêu cảm nghĩ của em về lỗi học vẹt, học tủ

Ví dụ:

Học vẹt, học tủ là một lỗi học không đúng, chúng ta nên chọn cho mình một lối học chính xác và phù hợp với bản thân nhất.

ĐỀ 3: NGHỊ LUẬN VỀ VẤN ĐỀ “RỪNG VÀNG BIỂN BẠC”

Mở bài: giới thiệu về vấn đề “Rừng vàng biển bạc”

Nhờ vào sự thuận lợi về thiên nhiên và được trù phú cho nhiều tài nguyên thiên nhiên khác mà Việt Nam ta được mệnh danh là Rừng vàng biển bạc. rừng vàng biển bạc là một đặc ân của thiên nhiên ban tặng cho nước ta, những cánh rừng mênh mông xanh ngắt cùng với đường bờ biển dài hàng nghìn km đã đưa nước ta càng ngày càng phát triển và trù phú hơn nhờ vào thiên nhiên ấy.

Thân bài: nghị luận về vấn đề Rừng vàng biển bạc

1. Khái niệm

Thế nào là Rừng vàng biển bạc:

- Rừng vàng là chỉ sự quan trọng của những cánh rừng, so sánh sự quý giá của rừng giống như vàng, sự che chở, đùm bọc và bảo vệ cuộc sống của chúng ta vô cùng quý giá
- Biển bạc là thể hiện sự phong phú về thủy hải sản, nhờ vào biển mà người dân ta đánh bắt và cải thiện đời sống

2. Thực trạng của rừng vàng biển bạc hiện nay:

- Rừng bị tàn phá ngày càng nghiêm trọng
- Những đồi trọc, đất trống được hình thành khắp mọi nơi
- Những khu rừng bị thiêu trụi
- Nguồn nước đang càng ngày càng bị ô nhiễm
- Tôm cua cá, thủy hải sản ngày càng khan hiếm
- Rừng vàng biển bạc là một khái niệm không còn

3. Nguyên nhân

-Do ý thức của những người dân quá kém trong việc bảo vệ môi trường.

- Do nhà nước, chính quyền chưa có nhiều biện pháp triệt để trong việc bảo vệ rừng.

4. Biện pháp để bảo vệ rừng vàng biển bạc:

- Tích cực bảo vệ rừng phòng hộ, rừng đầu nguồn
- Trồng thêm những cánh rừng
- Ngăn chặn các hành vi gây ảnh hưởng đến nguồn nước

Kết bài: nêu cảm nghĩ của em về vấn đề rừng vàng biển bạc

Rừng vàng biển bạc là một tài nguyên vô cùng quý giá, chúng ta nên bảo vệ chúng. Bảo vệ rừng và nguồn nước cũng chính là bảo vệ cuộc sống của chúng ta.

ĐỀ 4: SỐNG VÔ CẢM

A. Mở bài

- Đại văn hào Nga Gorky đã từng quan niệm: "Nơi lạnh nhất không phải là Bắc Cực mà là nơi thiếu vắng tình thương". Tình thương chính là cái quý giá của con người; "nó làm cho người gần người hơn"; sưởi ấm những cuộc đời bất hạnh và làm cho cuộc đời thêm phần ý nghĩa. Thế nhưng, có một mặt trái đáng buồn trong xã hội chúng ta hiện nay là con người đang dần mất đi tình thương ấy để sống với lòng ích kỉ, bằng trái tim lạnh giá, chỉ nghĩ cho bản thân, lạnh lùng, thậm chí là thờ ơ với mọi thứ xung quanh. Đó chính là thái độ sống vô cảm mà mọi người cho đó là "căn bệnh lâm sàng".

B. Thân bài

1. Khái quát (Dẫn dắt vào bài)

- "Bệnh vô cảm" đã và đang trở thành một vấn đề xã hội mà mọi người quan tâm và suy nghĩ. Nó dường như trở nên phổ biến và càng nhanh chóng phát triển. Vậy, chúng ta hiểu gì về "bệnh vô cảm"?

2. Giải thích: "Bệnh vô cảm" là gì?

- "Bệnh vô cảm" là căn bệnh tâm hồn của những người có trái tim lạnh giá, không xúc động, sống ích kỷ, lạnh lùng. Họ thờ ơ, làm ngơ trước những điều xấu xa, hoặc nổi bất hạnh, không may của những người sống xung quanh mình.

3. Thực trạng, biểu hiện

- Bệnh vô cảm có những biểu hiện:

+ Thờ ơ với buồn vui, sướng khổ, với những số phận của những người xung quanh mình. Đi đường gặp những người bị tai nạn, gãy tay, gãy chân hoặc nằm bất tỉnh, những kẻ vô cảm chẳng có phản ứng nào mà chỉ biết đứng đưng chứng kiến với thái độ "Thờ ơ con mắt lạnh. Nhìn chúng có hề chi!" (Tố Hữu).

+ Thờ ơ với những vấn đề xã hội dù lớn, dù nhỏ, các phong trào, các sự kiện. Hằng năm, mọi người đều hưởng ứng sự kiện Giờ Trái đất. Khi mà toàn thể xã hội tham gia sự kiện một cách tích cực và hào hứng, nhất là thế hệ trẻ thì bên cạnh đó vẫn có những con người thản nhiên bật nhạc, bật đèn, bật tivi. Rõ ràng, đây là một cách

thể hiện sự vô cảm, anh ta thờ ơ với những vấn đề lớn lao nhất, hoặc thậm chí là những vấn đề rất bình dị nhưng mà thật có ý nghĩa trong cuộc sống. Những phong trào hiến máu, tình nguyện, giúp đỡ đồng bào bị bão lụt, những vấn đề lớn lao của xã hội... thờ ơ, coi như đó không phải là chuyện của mình.

+ Thờ ơ trước những vẻ đẹp của thiên nhiên, của cuộc sống, của con người. Một tấm gương học sinh nghèo, có hoàn cảnh khó khăn, cố gắng vươn lên học giỏi, nhưng anh ta sẵn sàng bỏ qua, không để tâm đến, không biết ngưỡng mộ, và cảm phục. Trước một cảnh đẹp của thiên nhiên khiến mọi người phải xúc động, phải xao xuyến thì lại thờ ơ, coi như không có chuyện gì.

+ Thờ ơ với cái xấu, cái ác. Lên xe ô tô, thấy kẻ gian móc túi hoặc bọn côn đồ hành hung hành khách, họ cũng chỉ lơ đãng xem như đây không phải chuyện của mình. Sống trong cơ quan trường học, chứng kiến bao chuyện ngang trái như cấp trên hối lộ, thầy giáo ngang nhiên bạo hành học sinh, còn học sinh thì quay cóp gian lận trong thi cử, họ cũng không mở miệng mà ngoảnh mặt làm ngơ. Hoặc trông thấy bạn bè đồng trang lứa bị bạo hành ngay trước cổng trường nhưng họ còn đứng xem rồi quay clip tung lên mạng coi như không phải chuyện của mình.

+ Thờ ơ với chính cuộc sống, tương lai của mình, “nước chảy bèo trôi”, đến đâu hay đến đó.

- Sự vô cảm là một căn bệnh đang có chiều hướng lan rộng trong xã hội ta, nó đang len lỏi khắp mọi nơi. Nó không chỉ diễn ra ngoài xã hội mà còn xâm nhập vào trong các gia đình, những người thân ruột thịt. Tôi đã chứng kiến cảnh có nhà cha mẹ bị ốm nặng nằm liệt giường mà con cái không đoái hoài gì đến, có khi tổng khư vào viện dưỡng lão. Khi bố mẹ qua đời thì giành nhau đưa xác về nhà mình để nhận tiền phúng điếu. Tôi thấy đau lòng và xót xa khi đọc được một bài báo trên mạng có đưa tin về vụ một bé gái 2 tuổi bị xe tải cán và sau đó bị những người đi ngang qua bỏ mặc ở tỉnh Quảng Đông, Trung Quốc. Thiên thần bé nhỏ này đã bị xã hội bỏ rơi và qua đời bởi chính sự thờ ơ, vô cảm của những con người không có tình thương và đạo đức.

4. Nguyên nhân:

- Do cách sống vị kỉ của mỗi con người, thờ ơ với tất cả mọi thứ xung quanh.

- Do nhịp sống, guồng quay hối hả, đầy tốc độ của xã hội thời hiện đại. Mọi người cứ bị cuốn vào guồng quay với học tập, với phấn đấu, với lao động, với sự nghiệp mà nhiều khi chúng ta quên đi tất cả mọi điều xung quanh. Bởi vì nhiều khi không đủ thời gian, không đủ sức lực và tâm huyết để mình chú ý đến những vấn đề khác ngoài công việc.

- Tính chất của cuộc sống mang tính chất “đô thị hóa”, văn hóa làng xã ngày một mai một dần, cái khái niệm gọi là “tắt lửa tối đèn” cũng mất dần đi.

- Một bộ phận thế hệ trẻ được gia đình, bố mẹ chiều chuộng, thậm chí là lập trình sẵn cho cuộc đời, cho tương lai, cho từng đường đi nước bước. Cho nên không cần phải phấn đấu, không cần phải bận tâm, mọi thứ đều đã được bố mẹ lo, cho nên anh ta thờ ơ với cuộc sống, tương lai của mình.

5. Tác hại, hậu quả

- Bệnh vô cảm có những tác hại thật ghê gớm đối với mỗi cá nhân và xã hội. Vì vô cảm, mà con người trở thành thờ ơ, lạnh lùng đánh mất đi cái lương tâm, cái phẩm chất đạo đức. Vì vô cảm, các quan chức nhà nước sẵn sàng giẫm lên vai người khác để thỏa mãn lòng ích kỉ, tư túi, tham ô tiền, đã gián tiếp đẩy đất nước đến bờ vực của suy vong, chẳng còn ai lo cho lợi ích chung của cộng đồng dân tộc. Vì vô cảm, mà các thầy cô giáo – “kỹ sư tâm hồn” của học sinh sẽ đào tạo ra thế hệ học trò thiếu tri thức, trình độ và thậm chí cũng vô cảm giống như họ. Như thế, các chủ nhân tương lai của đất nước sẽ đi về đâu? Ruộng cội nước nhà sẽ ra sao, nếu không nói là đã mục nát ngay từ trong trứng nước? Quả thật, đó là một mối họa vô cùng lớn cho xã hội!

6. Ý kiến đánh giá, bình luận

- Căn bệnh vô cảm là căn bệnh của những người sẵn sàng quay lưng lại với những nỗi đau khổ, bất hạnh của đồng loại, sẵn sàng làm ngơ trước cái xấu, cái ác, nên làm cho cái xấu, cái ác có mảnh đất màu mỡ để sinh sôi nảy nở như "cỏ mọc hoang" và đang đầu độc, chế ngự cuộc sống tốt đẹp của con người trong xã hội mới của chúng ta hôm nay.

- Căn bệnh vô cảm là căn bệnh của phường ích kỷ luôn luôn nhìn đời bằng cặp mắt ráo hoảnh. Nó đang làm mất đi một điều vô cùng thiêng liêng và quý giá. Đó là tình thương giữa con người với con người. Mà tình thương theo Nam Cao, nó là tiêu chuẩn quan trọng nhất để xác định tư cách con người "Không có tình thương, con người chỉ là một con vật bị sai khiến bởi lòng ích kỷ" (Đời thừa – Nam Cao). Bệnh vô cảm đang làm "nhiễm mặn", vẩn đục và xói mòn dần truyền thống đạo lý đẹp nhất của con người Việt Nam: "Thương người như thể thương thân". Và khi căn bệnh này ngự trị, thì con người sống với con người trong mối quan hệ hết sức lỏng lẻo. Ở đó thiếu hơi ấm của tình thương, của niềm cảm thông, của sự cứu mang, đùm bọc, sẻ chia, giúp đỡ lẫn nhau. Một cuộc sống như thế là cuộc sống của "Một sa mạc đời đời hiu lạnh giá". Thật buồn đau và thất vọng biết bao!

7. Bài học nhận thức và hành động:

Học tập lối sống lành mạnh, biết yêu thương sẻ chia đồng cảm với những người xung quanh. Tham gia các hoạt động xã hội có tính nhân văn cao như phong trào đền ơn đáp nghĩa, phong trào thanh niên lập nghiệp... Xã hội cần lên án mạnh mẽ bệnh vô cảm, coi đó như là một cuộc chiến đấu để loại bỏ căn bệnh này ra khỏi xã hội ta.

C. Kết bài

Tình thương là cái quý giá của con người; bệnh vô cảm đã làm mất phẩm chất ấy, không khác gì biến dòng máu hồng hào trở thành máu trắng. Trái tim mỗi con người cần được thấp sáng ước mơ, khát vọng, ý chí và sự sáng tạo gắn bó với cộng đồng. Điều đó sẽ chống được bệnh vô cảm và làm cho cuộc đời của con người có ý nghĩa.

ĐỀ SỐ 5: Dàn bài nghị luận xã hội về mối quan hệ giữa cá nhân và tập thể qua lời dạy của Đức Phật

"Giọt nước chỉ hòa vào biển cả mới không cạn mà thôi"

1. Giải thích

- Giọt nước: Chỉ những gì nhỏ bé, đơn lẻ, những con người riêng lẻ.
- Biển cả: Dạng vật chất tồn tại với mức độ lớn; chỉ sự mệnh mông, cộng đồng xã hội.
- Không cạn: Nói lên sức mạnh vô song khi ở trong mối liên kết với cộng đồng.
- => Câu nói của Đức Phật: Hàm chỉ mối quan hệ giữa cá nhân với tập thể, giữa một con người với muôn triệu con người. Cũng mang ý nghĩa đó, tục ngữ Việt Nam có câu:

Một cây làm chẳng nên non

Ba cây chụm lại nên hòn núi cao

2. Phân tích - chứng minh

a. "Giọt nước chỉ hòa vào biển cả mới không cạn mà thôi"

-Giọt nước: Nhỏ bé; đại dương: Bao la bát ngát. Giọt nước dễ tan biến; đại dương: Tồn tại mãi mãi. Chỉ khi nào hòa vào các dòng nước, làm nên sông suối, biển cả mệnh mông, chúng mới có thể hiện hữu.

-Trong quan hệ xã hội, giữa cá nhân và tập thể có mối quan hệ hai chiều, tác động qua lại. Không có cá nhân thì không có tập thể, tập thể chỉ tồn tại khi các cá nhân có quan hệ gắn kết. Cá nhân gắn bó với tập thể thì sức mạnh được nhân lên và tồn tại vững bền.

-Một trường học được tạo nên bởi nhiều thầy cô và học sinh. Khu dân cư được hình thành từ nhiều hộ gia đình, gia đình là tế bào của xã hội. Chỉ mỗi phần tử cá nhân không thể làm nên một gia đình.

b. Cá nhân rất cần đến tập thể

-Cá nhân chỉ là cá thể nhỏ bé với nhiều giới hạn, nếu sống biệt lập thì không thể tồn tại lâu được. Cá nhân không thể nào sống tách rời tập thể.

-Trong gia đình, con cái cần đến cha mẹ ông bà, anh chị em cần sự giúp đỡ nhau. Ra ngoài xã hội, cá nhân cần sự giúp đỡ, quan tâm của bạn bè và những người khác. Người nông dân muốn duy trì sản xuất cần đến những kĩ sư khoa học, những nhà doanh nghiệp.

-Do hoàn cảnh xô đẩy, Rô-bin-xon, vợ chồng Mai An Tiêm phải sống một mình giữa hoang đảo, nhưng họ luôn khao khát trở về đất liền, về xã hội. Họ đã thực hiện được điều đó và họ đã tồn tại.

-Tập thể mang đến cho cá nhân cho con người những niềm vui, sự chia sẻ. Con người khi gặp thử thách, gian truân thì được sự giúp đỡ; lúc cô đơn, sầu muộn sẽ được an ủi, động viên.

-Những Hội Nông dân, Hội Phụ nữ, Hội Cựu chiến binh là nơi tập hợp những thành viên. Đó còn là những tổ chức tương trợ nhau, cùng nhau vượt qua khó khăn trong cuộc sống.

-Các tổ hòa giải ở các khu phố đã cứu biết bao gia đình khỏi tan vỡ...

-Cá nhân chỉ có sức mạnh khi hòa hợp, gắn bó với tập thể. Tập thể tạo môi trường cho cá nhân hoạt động và bộc lộ khả năng.

-Trường học không chỉ là nơi để học sinh học tập, rèn luyện mà còn là nơi họ có thể thi thố, thể hiện năng lực học tập của chính mình.

-Cuộc kháng chiến chống ngoại xâm của dân tộc thắng lợi được nhờ sức mạnh của cả dân tộc, trong đó mọi cá nhân đều góp mặt bằng sức mạnh riêng, khả năng riêng.

c. Có phải lúc nào cá nhân cũng cần đến tập thể?

-Nếu cá nhân chỉ dựa vào người khác mà không có ý thức tự vươn lên thì không thể trưởng thành được. "Con cái lúc nào cũng cậy vào cha mẹ thì lớn lên không thể tạo sự nghiệp cho mình"

-Sự khẳng định, nỗ lực của cá nhân vẫn là điều quan trọng. "Những gian nan thử thách trong cuộc sống luôn đến bất ngờ, lúc đó ta không có sẵn người để giúp đỡ, an ủi thì ta tự chọn cho mình hướng giải quyết riêng"

3. Đánh giá - mở rộng

-Khẳng định tính đúng đắn của vấn đề: Lời dạy của Đức Phật sẽ không bao giờ bị vùi lấp nếu nó nằm trong tâm niệm của một người, một thế hệ và của nhiều người, nhiều thế hệ.

-Phê phán lối sống trái ngược:

+Những con người, cá nhân nào sống biệt lập, không cần đến những người khác thì sớm hay muộn cũng sẽ gặp thất bại và sẽ bị đào thải.

CỘNG ĐỒNG ÔN THI - TUYỂN SINH VÀO 10 - TÀI LIỆU ÔN THI TUYỂN SINH

+Sống trong tập thể, nếu cá nhân không có sự rộng lượng và hăng hái, không có trách nhiệm cho tập thể thì cũng không có đủ sức mạnh, sự tự tin để vượt qua những khó khăn, thử thách trong cuộc sống để đi đến thành công.

+**Mở rộng:** Một giọt nước nếu ở riêng lẻ thì sẽ nhanh chóng cạn khô và không mang lại lợi ích gì. Nếu nó hòa vào biển cả thì khác. Con người nếu sống một mình thì sẽ không có ai giúp sức, dễ dàng bị quật đổ. Nếu biết đồng lòng, đoàn kết thì mọi thứ sẽ trở nên dễ dàng và cuộc sống sẽ không bao giờ kết thúc.

4. Bài học nhận thức, hành động

-**Nhận thức:** Sống trong cộng đồng xã hội, ta không thể tách rời mà không hòa nhập, không có trách nhiệm với cộng đồng. Mỗi cá nhân đều tiềm tàng những sức mạnh riêng. Hãy mang sức mạnh đó cống hiến cho tập thể, chúng ta sẽ tìm thấy ý nghĩa sự tồn tại của mình.

-Hành động:

Sống trong tập thể, phải có sự quan tâm đến những khó khăn của anh em; phải biết đồng cảm, xót xa cho những số phận không may mắn. Phải biết sống với và cho người thì cuộc sống mới thành công, mới có ý nghĩa.

-Cá nhân nào thì tập thể ấy, vì thế, mỗi cá nhân phải tự rèn luyện mình để tạo nên tập thể mạnh: *"Mỗi người khỏe mạnh thì tạo nên cả dân tộc đều khỏe mạnh"* (Hồ Chí Minh).

ĐỀ 6: BÊN CẠNH LỢI ÍCH THÌ FACBOOK CÒN CÓ NHỮNG MẶT TÁC HẠI. EM CÓ SUY NGHĨ GÌ?

Xã hội ngày càng phát triển, nhu cầu xã hội và giải trí ngày càng cao. Chính vì thế mà thế giới ảo nhanh chóng ra đời, trong đó không thể không kể đến Facebook. Facebook là mạng xã hội phổ biến nhất hiện nay, chi phối rất nhiều người và gây ảnh hưởng rất lớn đến con người. tình trạng thanh thiếu niên nghiện Facebook ở nước ta ngày càng nhiều và tình trạng này càng nguy hiểm. chính vì thế mà chúng ta nên kịp thời hạn chế hiện tượng này.

II. Thân bài:

1. Facebook là gì?

- Facebook là một mạng xã hội được truy cập miễn phí, là nơi mà con người có thể giao lưu, kết bạn và học hỏi
- Facebook có thể dựng dưới các mạng lưới được tổ chức theo thành phố, nơi làm việc, trường học hoặc khu vực để liên kết và giao tiếp với người khác.
- Bên cạnh những mặt hại thì facebook cũng có mặt tích cực riêng

2. Hiện trạng sử dụng facebook ở nước ta hiện nay?

Theo số liệu thống kê năm 2015 thì:

- Hơn 20 triệu người dùng facebook hàng ngày, 2,5 giờ trung bình mỗi ngày được dành ra để sử dụng Facebook

- Mỗi tháng ở Việt Nam có tới 30 triệu người dùng Facebook
- $\frac{3}{4}$ người dùng facebook ở Việt Nam từ độ tuổi 18 đến 35 tuổi

3. Lợi ích của việc sử dụng facebook?

- Facebook là cầu nối, giúp kết nối con người với con người lại gần nhau hơn, bất kể bạn ở khắp mọi nơi, kể cả trong nước và trên thế giới bạn đều có thể giao lưu kết bạn. Bạn có thể dễ dàng làm quen với những người bạn mới mà bạn chưa từng biết nhờ tính năng chat miễn phí và không giới hạn của facebook.

- Facebook giúp con người học hỏi được nhiều kiến thức bổ ích từ những lớp học online.
- Facebook giúp cập nhật thông tin bạn bè, người thân một cách nhanh chóng, kịp thời.
- Facebook là phương tiện giúp bạn bày tỏ quan điểm và ý kiến của bản thân như: quan niệm sống, phong cách thời trang...

- Nơi quảng cáo, kinh doanh buôn bán của các doanh nghiệp
- Giúp bạn làm việc nhóm dễ dàng hơn
- Là nơi bạn có thể trút giận và chia sẻ vui buồn

4. Tác hại của facebook

- Lâu vào tình trạng nghiện facebook, làm lãng phí thời gian của con người
- Bạn có thể bị lấy cắp thông tin khi tham gia facebook
- Nhiều người sử dụng facebook với mục đích xấu như: nói xấu, bôi nhọ danh phẩm người khác,....
- Làm con người càng tin vào thế giới ảo, không quan tâm đến thế giới ảo
- Làm con người lâm vào các trạng thái tiêu cực như: ghen tỵ, mặc cảm, đua đòi,....

5. Biện pháp giảm thiểu tình trạng sử dụng facebook thường xuyên

- Nhà nước: đưa ra các biện pháp sử dụng facebook lành mạnh, có hình phạt cho những hành vi xấu trên facebook

- Nhà trường: quan tâm đến học sinh, hướng dẫn học sinh sử dụng facebook một cách có hiệu quả
- Bản thân: có ý thức đúng đắn khi sử dụng facebook

III. Kết bài

Nêu cảm nghĩ của em về hiện trạng sử dụng facebook.

ĐỀ 7: HỌC ĐI ĐÔI VỚI HÀNH

A. Mở bài

Bàn về phương pháp học tập, xưa nay có rất nhiều ý kiến. Mỗi ý kiến đúc kết một kinh nghiệm quý báu góp phần rút ngắn khoảng cách trong hành trình chiếm lĩnh tri thức của nhân loại. Học đi đôi với hành là một trong những phương châm đó

B. Thân bài

1. Giải thích

– Giải thích từ ngữ:

+ **Học:** Học tập, lĩnh hội kiến thức từ bài giảng trong nhà trường, từ nhiều kênh thông tin.

+ **Hành:** Thực hành, vận dụng kiến thức vào giải thích, đánh giá các vấn đề, hiện tượng trong đời sống, ứng dụng kết quả nghiên cứu vào lao động sản xuất để phục vụ cuộc sống con người.

– **Ý nghĩa cả câu:** Nhấn mạnh sự cần thiết giữa việc học lí thuyết với việc vận dụng lí thuyết, kinh nghiệm vào thực tiễn.

2. Bàn luận

Vì sao học phải đi đôi với hành

– Học là hoạt động tiếp thu những tri thức cơ bản của nhân loại đã được đúc kết qua mấy ngàn năm lịch sử. Chúng ta có thể học ở trường qua sự truyền thụ của thầy cô giáo; học ở bạn bè; tự học qua sách vở và thực tế đời sống.

– Mục đích của việc học là để làm giàu tri thức, nâng cao trình độ hiểu biết về nhiều mặt để có thể làm chủ bản thân, làm chủ công việc của mình, có khả năng ứng xử trong giao tiếp xã hội, khả năng giải quyết công việc trong những tình huống phức tạp... góp phần hữu ích vào việc xây dựng sự nghiệp riêng và sự nghiệp chung.

– Học là để làm cho mọi công việc được thực hiện với chất lượng và hiệu quả cao hơn. Hành là quá trình vận dụng những kiến thức đã tiếp thu được trong quá trình học vào thực tế công việc hằng ngày. Học để hành, có nghĩa là phải học để làm cho tốt. Nếu chúng ta học những lí thuyết dù cao siêu đến đâu mà không vận dụng được vào thực tế thì đó chỉ là lí thuyết suông, tốn thời gian, tiền bạc mà vô ích, giống như truyện ngụ ngôn ngày xưa kể về người đàn ông mất bao công phu tìm thầy học nghề giết rồng để rồi suốt đời chẳng tìm thấy một con rồng nào cả.

– Học mà không hành thì vô ích vì hành vừa là mục đích, vừa là phương pháp học tập. Học để làm việc có hiệu quả, để nâng cao đời sống bản thân và có ích cho xã hội. Học mà gắn liền với thực hành thì kiến thức sẽ được củng cố, khắc sâu.

b. Làm thế nào để học đi đôi với hành thật sự hiệu quả?

– Học đi đôi với hành là một phương châm giáo dục đúng đắn và khoa học. Việc kết hợp giữa lí thuyết và thực hành có thể được tiến hành dưới nhiều hình thức khác nhau, ở những lĩnh vực khác nhau. Thông qua thực hành, người học nắm chắc lí thuyết hơn vì lí thuyết ấy được biến thành việc làm và được kiểm nghiệm trong thực tiễn.

– Học đi đôi với hành có ý nghĩa thực sự quan trọng. Để đạt được hiệu quả cao, người học nên biết cân bằng giữa lí thuyết và thực tiễn sao cho hài hòa, hợp lí. Học với hành giúp chúng ta vừa chuyên sâu kiến thức lại vừa thông thạo, hoàn thiện kĩ năng làm việc.

– Để học đi đôi với hành thật sự hiệu quả cần vận dụng những kiến thức đã học khi ra ngoài xã hội. Những gì được học phải đem áp dụng vào cuộc sống, chứ không phải học để biết rồi bỏ đó. Hãy biến những tri thức, những bài học cuộc đời đầy ý nghĩa mà ta thu nhận được từ sách vở thành hiện thực. Như vậy thì những kiến thức đó mới trở nên thật sự có ý nghĩa.

– Việc học không bó hẹp trong phạm vi nhà trường. Nhiều khi lí thuyết được rút ra sau sự trải nghiệm thực tiễn.

c. Mở rộng, phản đề

– Phương châm về mối quan hệ giữa học với hành trên là kinh nghiệm được đúc kết từ thực tế lịch sử phát triển của toàn nhân loại. Phải đánh giá đúng mức mối quan hệ hữu cơ khăng khít giữa học và hành, không thể coi nhẹ vai trò vô cùng quan trọng của việc học.

+ Muốn đạt được hiệu quả cao trong công việc, con người phải được đào tạo bài bản, nghiêm túc, đến nơi đến chốn theo từng chuyên ngành và trong suốt quá trình làm việc vẫn phải học tập, học tập không ngừng. Nắm vững lí thuyết, chúng ta mới có thể làm được những công việc phức tạp và tránh được những sai lầm đáng tiếc. Lí thuyết dẫn đường cho thực hành; thực hành bổ sung, hoàn thiện cho lí thuyết...

+ Hành mà không học thì không thể trôi chảy. Không có lí thuyết soi sáng, chúng ta sẽ gặp khó khăn trong công việc. Nếu ta chỉ làm việc theo thói quen và kinh nghiệm thì tiến trình làm việc sẽ chậm và hiệu quả không cao. Cách làm việc cũ kĩ, lạc hậu ấy chỉ thích hợp với những hình thức lao động giản đơn, không cần nhiều đến trí tuệ.

– Thực tế, nhiều học sinh đã sai lầm trong cách học, dẫn đến hiệu quả không cao vì chỉ khur khur ôm lấy lí thuyết mà không chịu thực hành. Một phần do các bạn ấy chưa nắm được tầm quan trọng của phương châm học đi đôi với hành, một phần xuất phát từ tâm lí e ngại, lười hoạt động.

– Phải biết kết hợp một cách hài hòa giữa lí thuyết và thực tiễn. Việc tuyệt đối hóa bất cứ một phương diện nào cũng sẽ phản tác dụng. Nếu quá đề cao lí thuyết, bạn sẽ rơi vào cách học máy móc, nặng nề, sách vở. Nếu thiếu những nền tảng lí thuyết cơ bản, bạn sẽ gặp nhiều khó khăn khi làm việc.

3. Bài học nhận thức và hành động

– Học đi đôi với hành là phương châm giáo dục, phương pháp học tập đúng đắn. Người biết thực hiện phương châm đó một cách kiên trì sẽ gặt hái được thành công. Người chỉ biết “lí thuyết suông” sẽ học tập và làm việc không có hiệu quả, vì thế không thuyết phục được người khác

– Thực hiện “học phải đi đôi với hành”: Học nghiêm túc, biết vận dụng sáng tạo để hiệu quả học tập và công việc được nâng cao.

C. Kết bài

Có người đã từng nói: Mọi lí thuyết đều màu xám, chỉ có cây đời mãi mãi xanh tươi. Tuy có phần cực đoan nhưng câu nói đó đã khẳng định đúng về giá trị của thực tiễn trong đời sống con người.

ĐỀ 8: VĂN HÓA ĐỌC SÁCH

A.MỞ BÀI: Dẫn dắt, nêu vấn đề

B. THÂN BÀI

-Văn hóa đọc sách là gì?

-Là đọc một cách có văn hóa, có tìm chọn nội dung mang tính chất văn minh. Nó vượt lên trên khái niệm đọc thông thường.

2. Thực trạng

- Biểu hiện, hiện trạng của vấn đề: giới trẻ hiện nay có vẻ thờ ơ với việc đọc sách, chưa có thói quen đọc sách.

+Một số ít đọc theo phong trào, chưa có sự lựa chọn, chưa có mục đích đúng đắn-> việc đọc trở nên chưa thật sự có ích

+ Một số lựa chọn”sách đen” để đọc → tiêm nhiễm vào đầu óc những tư tưởng thiếu trong sáng, lành mạnh

+ Nhiều người cho rằng đọc sách thời nay là lạc hậu vì ở thời đại thông tin phát triển như vũ bão hiện nay, lên mạng đọc nhanh và dễ hơn → không mặn mà với sách

3. Nguyên nhân

- Chủ quan

+Nhận thức chưa đúng đắn ý nghĩa, vai trò của việc đọc sách. Nó không chỉ là phương tiện để giải trí, không chỉ là con đường tiếp cận tri thức mà còn để tăng khả năng tư duy mở rộng tâm hồn, để hiểu mình, hiểu người, có kĩ năng sống tốt...

+ Khách quan

-Người Việt chưa có nhiều hành động để hình thành thói quen đọc sách

- Sự bùng nổ mạnh mẽ của công nghệ thông tin, các kênh truyền hình có đầy ắp phim ảnh, thông tin đầy mạng xã hội

-Do sự nhộn nhịp của quán xá với bao trò chơi giải trí lôi cuốn làm người ta không có thời gian để ý đến việc đọc sách

4. Tác hại

- Không chăm đọc sách là bỏ quên một hình thức thư giãn, giải trí bổ ích.
- Không đọc sách là đánh mất cơ hội mở rộng vốn hiểu biết, mất cơ hội tăng cường khả năng khả năng tư duy, mở rộng tầm hồn, kỹ năng sống

5. Giải pháp

- Cần nhận thức rõ vai trò, ý nghĩa của việc đọc sách để hình thành thói quen đọc sách
- Bộ văn hóa và thông tin cần có nhiều hoạt động để tạo điều kiện cho thanh niên đến với việc đọc sách nhiều hơn mở tủ sách miễn phí ở nhiều nơi
- Tổ chức ngày hội sách để giới thiệu những cuốn sách hay, giảm giá các sách, đưa phong trào đọc sách trở thành phong trào đọc sách trong cả nước.

C. Kết bài

Đọc sách chính là chiếc chìa khóa vạn năng để mở cửa lâu đài trí tuệ và tâm hồn con người. Sách là người thầy thấp sáng trong ta nguồn tri thức vô biên, dạy ta biết sống đẹp, sống có ý nghĩa trong cuộc đời. Hãy biết yêu sách, chăm đọc sách và phát huy những giá trị từ sách để sách mãi là người bạn thân thiết của chúng ta!

ĐỀ 9: VĂN HÓA THẦN TƯỢNG

A.Mở bài:

- Giới thiệu được vấn đề cần nghị luận.
- Giới thiệu được ý kiến.

B. Thân bài

1. Giải thích:

- “Thần tượng”: là một con người cụ thể nào đó, có những thành công và tài năng nhất định tác động tích cực đến chúng ta, là tấm gương để chúng ta học tập và định hướng ước mơ.
- “Ngưỡng mộ”: Là thái độ tôn kính, khâm phục, sự yêu mến có chừng mực.
- “Mê muội”: Là sự say mê, cuồng tín, theo đuổi, đề cao thần tượng một cách quá mức, mù quáng. Đây là hiện tượng tâm lý không bình thường, dẫn đến những suy nghĩ và hành động lệch lạc.

(Ngoài ra các em có thể giải thích thêm “nét đẹp văn hóa”, “thảm họa”. Tuy nhiên, không cần thiết).

=> Về nội dung, ý kiến này đề cập đến tính hai mặt của việc say mê thần tượng: nếu ngưỡng mộ thần tượng một cách đúng mức sẽ mang lại nhiều điều tốt đẹp, có ý nghĩa tích cực trong cuộc sống; ngược lại ngưỡng mộ quá mức, mù quáng sẽ là một điều tiêu cực và có thể còn gây ra hậu quả khôn lường.

2. Bàn luận:

a. Tại sao nói “ Ngưỡng mộ thần tượng là một nét đẹp văn hóa”?

- Bối cảnh hiện tại: Sự du nhập văn hóa, sự cởi mở trong quan niệm, đời sống; ý thức xã hội đề cao những con người nổi tiếng; nhiều người, nhất là các bạn trẻ đã thường xuyên xây dựng những hình mẫu thần tượng cho mình.

- Khẳng định “ngưỡng mộ thần tượng là một nét đẹp văn hóa”: Có những thần tượng đẹp sẽ là động lực giúp con người ta hoàn thiện bản thân, hướng tới những thành công, những nét đẹp cao cả mà thần tượng đã định hướng. Ngưỡng mộ thần tượng đúng chừng mực, không chỉ làm cho đời sống tâm hồn, văn hóa phong phú hơn mà còn làm cho con người sống có mục đích mục tiêu cao đẹp và giàu động lực phấn đấu, hoàn thiện mình.

- **Dẫn chứng:** Có thể lấy dẫn chứng về việc thần tượng những thành công của những người nổi tiếng, về lối sống đẹp của một con người cụ thể...

b. Tại sao nói “Mê muội thần tượng là một thảm họa”?

- Khẳng định “mê muội thần tượng là một thảm họa”: Khi đề cao thần tượng đến mức tuyệt đối, thiếu lý trí tỉnh táo hoặc lựa chọn những mẫu thần tượng lệch lạc sẽ khiến tâm lý con người không bình thường, dẫn đến những suy nghĩ lệch lạc và những hành động thiếu kiểm soát, thiếu kiềm chế hoặc sai trái.

- **Dẫn chứng:** có thể lấy dẫn chứng về việc chọn hình mẫu thần tượng lệch lạc, không xứng đáng; việc quá tôn sùng tuyệt đối thần tượng mà bài xích quan điểm của người khác; việc mê muội thần tượng dẫn đến những hành động sai trái...

3. Bài học nhận thức và hành động:

- Cần có nhận thức đúng đắn về việc ngưỡng mộ thần tượng và lường được những hậu quả của sự mê muội để có thái độ và cách ứng xử phù hợp, làm cho tâm hồn phong phú hơn, nâng tầm văn hóa cho bản thân, từ đó phấn đấu vươn tới những tầm cao của đời sống.

- Biết chế ngự những cảm xúc say mê thái quá trước thần tượng, không chạy theo thần tượng một cách mù quáng; phê phán mọi biểu hiện mê muội thần tượng trong cuộc sống hàng ngày, trước hết là trong học đường.

C. Kết bài

Mỗi người có một thần tượng để ước mơ và vươn tới. Cần biết tôn trọng thần tượng bằng cách có những hành động, suy nghĩ chín chắn và cao đẹp. Đó mới thực sự là ngưỡng mộ. Đừng vì quá đam mê và thần tượng hóa mà biến mình thành kẻ dị hợm, khác người không tốt cho bản thân và xã hội. Mỗi người chúng ta cần ý thức hơn về điều này để cuộc sống luôn văn minh hiện đại mà không đánh mất đi những giá trị cổ truyền tốt đẹp.

ĐỀ 10: HÚT THUỐC LÁ CÓ HẠI CHO SỨC KHỎE

A. MỞ BÀI

Dẫn dắt và giới thiệu về vấn đề nghị luận: Hút thuốc lá có hại cho sức khỏe.

Ví dụ:

Mở bài số 1: Ngày nay, số lượng người hút thuốc lá dần tăng cao đến báo động. Báo động là bởi việc hút thuốc lá nhiều sẽ gây ra các bệnh về phổi và đường hô hấp, rất có hại cho sức khỏe.

Mở bài số 2: Thuốc lá là một thứ được con người ta sử dụng khá nhiều, với mọi tầng lớp, trong mọi trường hợp. Tuy nhiên, chính vì phổ biến nên lượng người nghiện thuốc lá không phải là một con số nhỏ. Dẫu rằng biết có hại cho sức khỏe nhưng họ vẫn cứ hút, như một thói quen khó bỏ.

B. THÂN BÀI

1. Giải thích

-*Thuốc lá là gì?* → Đây là một loại sản phẩm được chế biến từ lá thuốc lá đã thái thành sợi. Những sợi này được cuộn lại bằng giấy, thành một hình trụ nhỏ có đường kính vào khoảng 10 mm, chiều dài không quá 120 mm. Thuốc lá thường có một đầu quấn giấy vàng, người ta gọi đó là phần đầu lọc.

-*Cách dùng thuốc lá:* Người ta thường đốt cháy phần đầu trắng để nhằm mục đích tạo khói. Dòng khói này sẽ theo thân thuốc được hút vào ở đầu đối diện.

2. Bàn luận: Vì sao hút thuốc lá có hại cho sức khỏe?

-Đối với bản thân: Thuốc lá có chứa hơn 7000 chất hóa học, trong đó phần lớn là chất độc hại, 69 chất người ta nghiên cứu được là chất gây ung thư (theo thạc sỹ, bác sỹ Nguyễn Tuấn Lâm - Đại diện của Tổ chức Y tế thế giới (WHO) tại Việt Nam), đặc biệt phải kể đến là nicotin. Chất này rất dễ dàng xâm nhập vào cơ thể thông qua đường hô hấp, đường miệng, thậm chí là cả qua da. Thuốc lá là nguyên nhân gây nên rất nhiều bệnh ở con người như bệnh về tim, đường hô hấp.

-Dẫn chứng: Theo thống kê của Tổ chức Y tế Thế giới (WHO), Việt Nam có hơn 15 triệu người hút thuốc lá, mỗi năm thuốc lá cướp đi sinh mạng của hơn 40.000 người. Và con số này có thể tăng lên 70.000 người vào những năm tới. Tại Việt Nam, một nghiên cứu được tiến hành tại Bệnh viện K cho thấy những người hút thuốc trong vòng 6 tháng có khả năng bị ung thư phổi cao gấp 6,5 lần so với người không hút. Họ cũng tử vong sớm hơn người không hút đến 20 năm.... Bệnh tim mạch chiếm hàng đầu trong các bệnh bị gây ra bởi thuốc lá; sau là đến bệnh ung thư, chủ yếu là ung thư phổi, vòm họng... Ngoài ra đối với nam giới có thể dẫn đến vô sinh do giảm chất lượng tinh trùng...

-Đối với người xung quanh, gia đình: Hút thuốc không chỉ có hại với sức khỏe của riêng bản thân người hút mà còn gây hại cho những người ở xung quanh nữa. Người ta tính rằng, một người không hút thuốc lá những hít phải khói thuốc thì còn độc hại hơn so với người hút. Cứ 10 giờ hít khói thuốc lá thì bằng với hút 10 điếu thuốc. Chính việc hít khói thuốc lá phụ này đã gây ra các bệnh về đường hô hấp và ung thư lớn hơn cho họ, đặc biệt lên phụ nữ mang thai và trẻ em lại càng thêm nghiêm trọng hơn.

-Dẫn chứng: Theo báo cáo mới nhất của Trung tâm Nghiên cứu ung thư quốc tế thuộc WHO, thuốc lá đã giết chết khoảng 100 triệu người trong thế kỷ XX và con số này không ngừng gia tăng theo đà tăng dân số toàn cầu. Người ta tính rằng, cứ trung bình 1 ngày là trên thế giới có khoảng 6 người chết vì hít phải khói thuốc lá...

-Đối với xã hội: Khói thuốc gây ô nhiễm cho môi trường, từ đó làm giảm chất lượng không khí và cuộc sống của con người. Sức khỏe cả xã hội từ đó bị ảnh hưởng và suy giảm, gây nên hậu quả cho cộng đồng, sự phát triển của kinh tế và nhiều vấn đề khác nữa.

-Dẫn chứng: Người ta ước tính rằng hàng năm có tới 4500 tỷ đầu lọc thuốc lá thải ra ngoài môi trường, trở thành một trong những chất gây ô nhiễm nghiêm trọng. Không chỉ thế, để phục vụ nhu cầu về thuốc lá của con người, hàng năm có 1,4% diện tích rừng bị phá để lấy gỗ làm chất sấy thuốc lá, bao bì, lò sấy... Chính những điều ấy đã gián tiếp làm hại đến sức khỏe xã hội con người.

3.Mở rộng và rút ra bài học

-Nguyên nhân do đâu mà người ta hút thuốc? → Trên thế giới, dù rất rõ tác hại của thuốc lá nhưng nhiều người vẫn hút. Qua một cuộc điều tra và khảo sát, tiến sỹ Scott Leischow của bệnh viện khẳng định rằng những người kiếm được ít tiền nhất lại là người hút thuốc lá nhiều nhất. Nghèo đói, khó khăn và stress đã trở thành nguyên nhân tác động họ hút thuốc. Ngoài ra, còn do không có sự giáo dục ổn định và toàn diện ở trẻ em, hay do đã quá nghiện mà không thể bỏ được....

-Biện pháp khắc phục: Không nên hút thuốc lá quá nhiều, đồng thời tránh hút thuốc nơi công cộng, nơi có người già, phụ nữ, trẻ em... Người ta đã nghiên cứu ra được rằng những người nghiện thuốc lá nếu ngưng thuốc trước 30 tuổi có thể giảm 97% nguy cơ bị các bệnh mà người hút suốt đời có thể mắc phải. Không chỉ vậy, các trường học và địa phương nên tổ chức các buổi tuyên truyền và giáo dục về thuốc lá để người dân, đặc biệt là trẻ em có cái nhìn toàn diện về thứ gây bệnh này cho con người.

C. KẾT BÀI

-Khẳng định và nhấn mạnh về vấn đề nghị luận đã cho. Từ đó nêu suy nghĩ của bản thân.

-Ví dụ: Đừng hút thuốc nữa nếu bạn trân trọng sinh mạng và sức khỏe của mình. Món quà ấy mà cha mẹ và Thượng đế ban cho bạn, đừng đánh mất nó chỉ vì làn khói sâu cay từ những điếu thuốc.

MỘT SỐ BÀI VIẾT THAM KHẢO

Bài viết số 1

Viết một văn bản nghị luận (không quá một trang giấy thi) trình bày suy nghĩ về đức hi sinh.

Gợi ý

Bản về phẩm chất của con người thì đức hi sinh là biểu hiện cao nhất của lòng nhân ái, tình yêu thương giữa con người với con người. Bởi đức hi sinh bao gồm trong đó lòng nhân ái và tình yêu thương, tinh thần nhân đạo của con người. Nhưng đức hi sinh đòi hỏi con người phải biết san sẻ cuộc sống tinh thần và vật chất của mình cho người khác, cho đồng loại để họ có thể vượt qua khó khăn trong cuộc sống.

Lịch sử của mọi tôn giáo trên thế giới, từ Gia tô giáo, Ki tô giáo, đạo Islam...đạo Phật đều khuyên con người hãy sống nhân hậu, giữ gìn lòng nhân ái. Đạo Phật đề cao đức tính “ từ bi hỷ xả” là đề cao đức hi sinh của con người. Con người sẵn sàng xả thân vì người khác. Xả thân vì người khác là một cách tự nguyện và lấy đó làm niềm vui không một tính toán vụ lợi. Hi sinh vì người khác, xả thân vì người khác cũng có khi là một hành động không vô tư mà có tính vụ lợi, vị kỉ tức là nhằm cầu lợi cho mình. Đạo Nho cũng đề cao tinh thần vị tha, tức là hi sinh vì người khác, đề cao đức hi sinh vì người khác.

CỘNG ĐỒNG ÔN THI - TUYỂN SINH VÀO 10 - TÀI LIỆU ÔN THI TUYỂN SINH

Ngày nay, nói đến đức hi sinh, không phải chỉ nói tới một hành động hi sinh cụ thể nào vì một con người cụ thể nào mà là nói tới phẩm chất đạo đức của con người. Phải xây dựng đức hi sinh thành một thái độ sống, luôn quan tâm, sẻ chia, thậm chí xả thân vì người khác. Xây dựng đức hi sinh thành một quan niệm sống, lẽ sống của con người. Xây dựng đức hi sinh ở mỗi con người phải là cả một quá trình lâu dài từ lúc tấm bé đến lúc lớn lên, trưởng thành, từ việc nhỏ thường ngày đến việc lớn trong cuộc sống, từ một hành vi nhường nhịn bạn bè đến việc hi sinh bản thân mình cho đất nước, nhân dân..

Nếu trong xã hội ai cũng biết sống nhân ái, có đức hi sinh thì cuộc đời sẽ đẹp biết bao!

Bài văn số 2

Mùa hè là mùa thú vị nhất đối với lứa tuổi học trò. Em sẽ làm gì để có được một mùa hè thực sự vui tươi bổ ích. (Viết thành một đoạn văn hoặc một bài văn ngắn không quá 20 dòng)

Gợi ý

Người học trò nào cũng náo nức đợi mùa hè đến từ khi những bông phượng đỏ mới thấp thoáng thấp lửa trên vòm xanh của cây lá và bầu trời, đây đó có tiếng chim chuyền riu rít như mời gọi. Sau tiếng trống tan trường cuối cùng của một năm học, trên khắp đất nước, hàng triệu học trò đủ mọi cấp học, lớp học, như những cánh chim được sổ lồng tung bay. Tất cả như muốn cất lên tiếng hát thật to, thật vang, thật vui “ bài ca mùa hè ”. Mùa hè đem đến cho tuổi học trò bao điều thú vị, nhưng chính học trò cũng làm cho mùa hè thêm tươi vui, rộn rã, nồng nhiệt hơn, tung bừng hơn. Đối với tôi, một học sinh lớp 9, mùa hè này vừa thú vị, vừa có những biến đổi quan trọng. Các bạn học sinh khác có thể nghỉ ngơi, đi thăm quan, đi thăm ông bà nội ngoại, tham gia các câu lạc bộ... Còn trước mắt , những ngày mới vào hè này, chúng tôi đang phải dồn sức lực và tâm trí vào kì thi “ vượt vũ môn” nho nhỏ trong đời của mình, kì kiểm tra xét tốt nghiệp Trung học cơ sở vừa qua thì kì thi tuyển sinh vào Trung học phổ thông lại tới. Gác lại mọi dự định, với tôi trước mắt là kì thi. Tôi tin là mình sẽ vượt qua kì thi một cách tốt đẹp. Đó sẽ là món quà mà tôi tặng các thầy cô đã hết lòng dạy dỗ tôi trong suốt những năm học Trung học cơ sở. Món quà tặng bố mẹ, ông bà những người thân yêu nhất đã nuôi nấng, dạy dỗ và kì vọng vào tôi.

Bài viết số 3

Viết một văn bản ngắn trình bày suy nghĩ của em về việc thanh niên chuẩn bị hành trang bước vào thế kỉ mới, trong đó có câu chứa thành phần phụ chú.

Gợi ý

Một năm khởi đầu từ mùa xuân. Một đời khởi đầu từ tuổi trẻ. Tuổi trẻ là mùa xuân vĩnh cửu của nhân loại và tuổi trẻ bao giờ cũng hướng tới tương lai. Tương lai - đó là những gì chưa có trong hôm nay, nhưng chính vì thế mà nó lại có sức hấp dẫn ghê gớm đối với con người, nếu không nói rằng nhờ có niềm hi vọng vào tương lai mà con người có thể vượt qua mọi khó khăn trở ngại để tiếp tục sống một cách có ích hơn. Con người ta, nhất là thanh niên không thể thụ động chờ đợi tương lai, càng không thể đi tới tương lai với hai bàn tay trắng, nghĩa là phải chuẩn bị cho mình một hành trang cần thiết, đặc biệt là hành trang tinh thần để có thể vững bước tới tương lai. Hành trang - **đó là tri thức, kỹ năng, thói quen**, được coi là điều kiện cần và đủ để thanh niên có thể tự tin trước sự phát triển của khoa học kỹ thuật, của sự hội nhập kinh tế thế giới với tính kỉ luật và cường độ lao động cao.

Muốn có hành trang như vậy để bước vào thế kỉ mới, thì hơn bao giờ hết thanh niên phải là những người đi tiên phong trong học tập, học tập có hiệu quả. Nhanh chóng nắm vững tri thức và kịp thời vận dụng các tri thức ấy vào sự nghiệp công hoá, hiện đại hoá đất nước. Chỉ có như vậy thì đất nước chúng ta mới nhanh chóng thoát khỏi tình trạng đói nghèo, lạc hậu để hội nhập với kinh tế khu vực và thế giới một cách bình đẳng, phát triển đất nước một cách bền vững. Và cũng chỉ có như vậy, thanh niên mới xứng đáng là những người chủ tương lai của đất nước.

Bài viết số 4

Viết một văn bản ngắn nội dung nói về hậu quả xấu của việc gia tăng nhanh dân số của nước ta

Gợi ý

Trong mấy thập kỉ qua, dân số thế giới đã tăng một cách kinh khủng. Việt Nam của chúng ta cũng nằm trong số đó.

Năm 1976, dân số nước ta chỉ có trên 30 triệu người. Hai mươi năm sau, dân số nước ta đã đã lên tới 74 triệu người. Nhiều gia đình ở miền núi và nông thôn có từ 4 đến 5 con. Sự bùng nổ về dân số là một trong những nguyên nhân chủ yếu gây ra khủng hoảng về kinh tế và xã hội của nước ta trong nhiều năm qua. Việt Nam thuộc diện những nước nghèo và kém phát triển. Thu nhập quốc dân tính theo đầu người còn rất thấp. Thiếu trường học, nhất là ở miền núi và nông thôn trẻ em phải học “ca ba”, phải học trong những phòng học dột nát thiếu an toàn. Bệnh viện xuống cấp, thiếu thuốc điều trị, thiếu giường bệnh nên gặp khó khăn trong việc chăm sóc sức khỏe cho nhân dân. Sức khoẻ bà mẹ và trẻ sơ sinh chưa được đảm bảo nhất là ở vùng sâu vùng xa, vùng đồng bào dân tộc. Đất đai canh tác bị thu hẹp dần để làm nhà ở. Hàng triệu thanh niên trong độ tuổi lao động thiếu việc làm, gây nên nhiều hậu quả xấu về mặt an ninh xã hội.

Sự gia tăng dân số ở nước ta có nhiều nguyên nhân. Nhận thức của người dân trong công tác dân số còn hạn chế. Đặc biệt là ở miền núi người dân còn chưa hiểu thế nào là kế hoạch hoá gia đình. Đất nước ta còn nghèo, công tác vận động tuyên truyền dân số của các cấp các ngành chưa được thường xuyên cụ thể, thiếu các hình thức tuyên truyền sinh động lôi cuốn. Các qui định của pháp luật chưa đủ mạnh để giáo dục và răn đe.

Hơn bao giờ hết, mọi người, mọi nhà và toàn xã hội phải tự giác thực hiện công tác kế hoạch hoá gia đình một cách nghiêm túc. Có như thế thì mục tiêu “ dân giàu nước mạnh, xã hội công bằng văn minh” mới sớm trở thành hiện thực.

Bài viết số 5

Sách là tài sản quý giá, là bạn tốt của con người. Em hãy viết một văn bản ngắn để nói lên vai trò quan trọng của sách trong cuộc sống.

Gợi ý

***Yêu cầu về hình thức:** Bài viết cần kết hợp nghị luận giải thích với bình luận, chứng minh để tăng thêm tính thuyết phục. Lí lẽ, lập luận cần chặt chẽ, dẫn chứng cụ thể, tiêu biểu.

***Nội dung:** Cần vận dụng những hiểu biết của mình về tác dụng của sách đối với đời sống con người để lập luận.

- Sách là sản phẩm trí tuệ của con người, do con người sáng tạo ra từ xa xưa.
- Sách là tài sản vô cùng quý giá:
 - + Lưu giữ kiến thức phong phú.
 - + Giúp con người cập nhật thông tin một cách đơn giản, nhanh nhất và hiệu quả nhất.
 - + Sách đưa ta đến những chân trời kiến thức vô tận, mở rộng tầm hiểu biết của ta ở mọi lĩnh vực khác nhau trong đời sống, là chìa khoá mở ra cánh cửa tri thức.
 - + Đưa ta đến những cảm xúc lãng mạn, những tình cảm tốt đẹp, giáo dục ta thành người tốt.
- Dẫn chứng: nhiều người thành đạt nổi tiếng trên thế giới đều đạt nhiều thành công trong sự nghiệp nhờ đọc sách: Êđixon, Bác Hồ, Lê nin...
- Sách là người bạn tốt, luôn cần thiết cho mọi người dù cho khoa học kĩ thuật có phát triển cao. Phải biết nâng niu, giữ gìn để sách mãi mãi là người bạn quý.

CỘNG ĐỒNG ÔN THI - TUYỂN SINH VÀO 10 - TÀI LIỆU ÔN THI TUYỂN SINH

Trong cuộc sống của con người sách có vai trò và ý nghĩa vô cùng quan trọng. Sách là tài sản quý giá, là bạn tốt của con người trong suốt cuộc hành trình dài rộng để chiếm lĩnh tri thức, làm cho tâm hồn con người phong phú hơn.

Sách là sản phẩm trí tuệ của con người, do con người sáng tạo từ rất xa xưa. Sách là tài sản vô cùng quý giá, nơi lưu giữ kiến thức phong phú của nhân loại từ xưa tới nay. Giúp con người cập nhật thông tin một cách đơn giản, nhanh chóng và hiệu quả nhất. Sách đưa ta đến những chân trời kiến thức vô tận, mở rộng tầm hiểu biết của ta ở mọi lĩnh vực khác nhau trong đời sống, là chìa khoá mở ra cánh cửa tri thức. Đưa ta đến những cảm xúc lãng mạn, những tình cảm tốt đẹp, giáo dục ta thành người tốt. Sách mở ra trước mắt chúng ta những chân trời mới lạ. Có tập thơ bồi đắp tâm hồn ta, cho chúng ta cảm xúc đẹp về tình yêu và lẽ sống. Có quyển sách dẫn chúng ta đi cùng các nhân vật phiêu lưu, ru hồn ta lạc vào bao mộng tưởng kì diệu. Sách giáo khoa là người bạn thân thiết của lứa tuổi học trò. Cuộc đời sẽ vô vị biết bao nếu thiếu hoa thơm và thiếu sách, nhưng sách phải hay, phải đẹp và tốt mới có giá trị và bổ ích. Nhà văn M.Gorki đã từng nói : “ *Sách làm cho tôi gắn bó với thế giới, cuộc đời càng trở nên rực rỡ, có ý nghĩa hơn...sách làm cho khắp trái đất tràn ngập nỗi buồn nhớ cái tốt đẹp hơn* ”

Trong cuộc sống, nhiều bậc vĩ nhân, nhiều người thành đạt nổi tiếng trên thế giới đã thành công trong sự nghiệp một phần là nhờ đọc sách: nhà bác học vĩ đại Êđixon, Bác Hồ kính yêu, lãnh tụ Cộng sản quốc tế và của nhân dân Liên Xô - Lên nin...

Hãy yêu sách! Nó là nguồn kiến thức. Chỉ có kiến thức mới là con đường sống, chỉ có nó mới có thể làm cho chúng ta trở thành những người cương nghị, chính trực, khôn ngoan, có khả năng thành thật yêu mến con người, tôn trọng lao động của con người và thành tâm khâm phục những thành quả tuyệt vời do công trình lao động vĩ đại, liên tục của con người làm nên.

Trong tất cả những gì mà con người đã và đang làm ra, trong mỗi đồ vật đều chứa đựng tâm hồn con người, cái tâm hồn thuần khiết và cao quý ấy có nhiều trong khoa học, nghệ thuật, nó lên tiếng hùng hồn nhất và dễ hiểu nhất, trong sách.

Bài văn số 6

Hiện nay có một số học sinh học qua loa, đối phó, không học thật sự. Em hãy viết một văn bản ngắn phân tích bản chất của lối học đối phó để nêu lên những tác hại của nó.

Gợi ý

1.Thế nào là học qua loa, đối phó?

CỘNG ĐỒNG ÔN THI - TUYỂN SINH VÀO 10 - TÀI LIỆU ÔN THI TUYỂN SINH

a.Học qua loa có các biểu hiện sau: Học không có đầu có đuôi, không đến nơi đến chốn, cái gì cũng biết một tí nhưng không có kiến thức cơ bản, hệ thống sâu sắc. Học cốt là để khoe mẽ có bằng nọ bằng kia, nhưng thực ra đầu óc trống rỗng, chỉ quen “ nghe lỏm, học mót, nói dựa, ăn theo ” người khác, không dám bày tỏ chính kiến của mình về các vấn đề có liên quan đến học thuật.

b.Học đối phó có những biểu hiện sau: Học chỉ cốt để thầy cô không quở trách, cha mẹ không rầy la, chỉ lo giải quyết việc trước mắt như thi cử, kiểm tra không bị điểm kém. Học đối phó thì kiến thức nông cạn, hời hợt. Nếu cứ lặp đi lặp lại kiểu học này thì người học ngày càng trở nên dốt nát, trí trá, hư hỏng, vừa lừa dối người khác, vừa tự huyễn hoặc mình. Đây là một trong những nguyên nhân gây ra hiện tượng “ tiến sĩ giấy” đang bị xã hội lên án gay gắt.

2.Tác hại của lối học qua loa, đối phó.

- Đối với xã hội: những kẻ học đối phó sẽ trở thành gánh nặng lâu dài cho xã hội về nhiều mặt như kinh tế, tư tưởng, đạo đức, lối sống...

- Đối với bản thân: những kẻ học đối phó sẽ không có hứng thú trong học tập và do đó hiệu quả học tập ngày càng thấp.

Bài văn số 7

Dựa vào văn bản Phong cách Hồ Chí Minh của Lê Anh Trà hãy viết một văn bản ngắn nêu những suy nghĩ của em về cuộc đời và sự nghiệp của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Gợi ý

***Nội dung cần đạt được:**

- Cuộc đời và sự nghiệp của Bác có gì đặc biệt? Về đẹp và ý nghĩa của cuộc đời , sự nghiệp ấy là gì ?
- Cuộc đời và sự nghiệp của Bác gợi cho em những suy nghĩ sâu sắc gì về lí tưởng, đạo đức, lối sống, ...?
- Bài học cho bản thân em nói riêng và thế hệ trẻ nói chung từ cuộc đời và sự nghiệp của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

***Dàn ý chi tiết.**

Có một con người mà khi nhắc đến tên, những người Việt Nam đều vô cùng kính yêu và ngưỡng mộ, đó là Hồ Chí Minh: vị lãnh tụ vĩ đại của nhân dân Việt Nam, anh hùng giải phóng dân tộc, danh nhân văn hoá thế giới .

Trước hết ta thấy Bác Hồ là vị lãnh tụ vĩ đại, anh hùng giải phóng dân tộc của nhân dân Việt Nam. Người bôn ba khắp năm châu bốn bể tìm đường đi và tương lai cho đất nước, giải phóng dân tộc thoát khỏi ách thống trị của

thực dân Pháp và đế quốc Mỹ. Người đã dẫn dắt dân tộc ta thoát khỏi đói nghèo, đi lên xây dựng chế độ xã hội tốt đẹp. Tư tưởng của Người có giá trị vô cùng to lớn đối với cách mạng Việt Nam, nhân dân Việt Nam. Người đã hy sinh cả cuộc đời vì nền độc lập tự do của dân tộc, Người yêu nước thương dân sâu sắc, bởi vậy triệu triệu người dân Việt Nam đều là con cháu của Người. Ở cương vị lãnh đạo cao nhất của Đảng và Nhà nước nhưng cách đối xử của Bác đối với cá nhân từng người vô cùng thân mật và gần gũi:

“Bác ơi tim Bác mênh mông thế

Ôm cả non sông mọi kiếp người.”

(Tố Hữu)

Chưa bao giờ trong lịch sử dân tộc Việt Nam lại có một vị lãnh tụ giản dị và gần gũi với mọi người như thế: Sống trong ngôi nhà sàn nhỏ, ăn những món ăn dân dã, mặc áo bà ba nâu và tư trang chỉ là một chiếc rương nhỏ và mấy bộ quần áo bạc màu ... Có lẽ bởi vậy mà với người Việt Nam, Bác Hồ không chỉ là anh hùng giải phóng dân tộc mà còn là vị lãnh tụ vĩ đại được mọi người dân Việt Nam kính yêu và ngưỡng vọng.

Bác Hồ còn được biết đến ở cương vị một danh nhân văn hoá thế giới. Bác đã từng là chủ bút tờ báo “*Người cùng khổ*” ở Pháp, đã từng viết “*Bản án chế độ thực dân Pháp*” gây tiếng vang lớn. Người còn là nhà văn, nhà thơ lớn của dân tộc Việt Nam với những tập truyện ký bằng tiếng Pháp, “*Tuyên ngôn độc lập*” và “*Nhật ký trong tù*” cùng rất nhiều những vần thơ khác nữa... Bác Hồ đã từng đi khắp các châu lục trên thế giới, thông thạo nhiều thứ tiếng, am hiểu nền văn hoá của nhiều dân tộc. Bác đã rèn giũa và tạo dựng cho mình một phong cách riêng, kết hợp hài hoà giữa truyền thống và hiện đại, thanh cao và giản dị, giữa tinh hoa văn hoá nhân loại và tinh hoa văn hoá Việt Nam.

Mặc dù Bác đã đi xa nhưng trong lòng mọi người dân Việt Nam Bác vẫn là người đẹp nhất:

Tháp Mười đẹp nhất bông sen

Việt Nam đẹp nhất có tên Bác Hồ.

Càng tìm hiểu về cuộc đời vĩ đại và cao đẹp của Bác, em càng kính yêu và tự hào về Bác hơn. Điều đó khơi dậy trong em mong muốn học tập, phấn đấu, tu dưỡng và rèn luyện để trở thành con người có ích cho xã hội.

Bác là tinh hoa khí phách của dân tộc, cuộc đời của Bác là một tấm gương sáng. Bởi vậy mà chúng ta cần “*Sống, chiến đấu, lao động và học tập theo gương Bác Hồ vĩ đại*”.

Bài viết số 8

Suy nghĩ của em về tấm gương một người không chịu khuất phục số phận

Gợi ý

A.Mở bài: Giới thiệu nhân vật chính của bài văn. (Đó là ai ? Người ấy có gì đặc biệt về nghị lực vượt khó ?...)

B.Thân bài:

Nêu những suy nghĩ của em về con người không chịu thua số phận được giới thiệu khái quát ở phần mở bài

- Nêu những sự việc thể hiện phẩm chất và nghị lực phi thường vượt lên trên hoàn cảnh khó khăn của con người đó.

- Nêu suy nghĩ của em về những phẩm chất và nghị lực của con người được giới thiệu.

- Nêu những bài học rút ra từ tấm gương con người vượt lên số phận.

C.Kết bài: Nêu khái quát ý nghĩa và tác động của những tấm gương quyết tâm vượt lên số phận đối với cuộc sống, con người và bản thân em.

“ *Mỗi trang đời đều là một điều kỳ diệu* ” M.Gorki đã từng nói như thế và điều đó thật sự khiến chúng ta cảm động khi lật giở những trang đời của những con người không chịu thua số phận như anh Nguyễn Ngọc Ký, Trần Văn Thước, Nguyễn Công Hùng ...

Trước hết ta phải hiểu thế nào là “ *không chịu thua số phận* ”? Đó là những con người không chấp nhận mình mãi là người tàn phế, vô dụng, không học tập, không đóng góp gì cho xã hội .

Vào năm 2005 cả nước biết đến một Nguyễn Công Hùng (xã Nghi Diên, huyện Nghi Lộc, Nghệ An). Từ khi sinh ra đã mắc chứng bại liệt. Anh còn bị căn bệnh viêm phổi hành hạ làm cho sức khỏe suy kiệt. Vậy mà anh đã không gục ngã. Chàng trai 23 tuổi bại liệt, chân tay teo tóp, trọng lượng chỉ 12kg và gần như mất hoàn toàn khả năng vận động đã trở thành một chuyên gia tin học và được tôn vinh là Hiệp sỹ công nghệ thông tin năm 2005 vì những đóng góp không vụ lợi của mình cho cộng đồng. Tháng 5 -2005 anh được trung tâm sách kỷ lục Việt Nam đưa vào “ *Danh mục kỷ lục Việt Nam* ” về người khuyết tật bị bại liệt toàn thân đầu tiên làm giám đốc cơ sở đào tạo tin học và ngoại ngữ nhân đạo...

Điều gì khiến những con người tật nguyền ấy có thể vượt qua bệnh tật và khẳng định được bản thân mình? Họ đã tạo dựng cuộc sống từ muôn vàn khó khăn, gian khổ, thử thách bằng sự kiên trì, nhẫn nại và quyết tâm chiến thắng số phận của mình. Họ đã không mất đi niềm tin yêu vào cuộc sống, không gục ngã trước những đau đớn, họ dũng cảm, tự tin đứng lên để sống bằng nghị lực, ý chí , khát vọng và sức sống tinh thần mạnh mẽ của họ.

Song bên cạnh đó còn có những nguyên nhân khác. Đó chính là sự động viên, khích lệ, giúp đỡ của bạn bè, của người thân, là khát khao không muốn người thân của mình đau khổ, thất vọng và còn nhờ dòng máu kiên cường và truyền thống anh hùng của dân tộc Việt Nam.

Những con người vượt lên số phận đứng lên bằng nghị lực, khát vọng và ý chí của mình khiến em vô cùng khâm phục. Chính những tấm gương về họ đã xây đắp những ước mơ, hoài bão trong em, dạy em phải biết vượt qua những khó khăn trong cuộc sống để thực hiện những khát khao của mình.

Những người không chịu thua số phận, những con người tàn mà không phế thực sự là những tấm gương cho lứa tuổi học sinh chúng em, khích lệ bản thân mỗi người cố gắng phấn đấu học tập, rèn luyện để trở thành những con người có ích cho xã hội.

Bài viết số 9

Chất độc màu da cam mà đế quốc Mỹ đã rải xuống các cánh

rừng miền Nam thời chiến tranh đã để lại di họa nặng nề cho hàng chục vạn gia đình. Hàng chục vạn người đã chết. Hàng vạn trẻ em chịu tật nguyền suốt đời. Cả nước lập quỹ giúp đỡ các nạn nhân nhằm phần nào cải thiện cuộc sống và xoa dịu nỗi đau của họ. Em hãy nêu suy nghĩ của mình về các sự kiện đó

Gợi ý

Chiến tranh đã lùi xa nhưng di họa mà nó để lại vẫn hàng ngày hàng giờ làm bao người Việt Nam đau đớn. Trước tình hình ấy, cả nước đã lập quỹ giúp đỡ các nạn nhân chất độc màu da cam nhằm phần nào cải thiện cuộc sống và xoa dịu nỗi đau của họ.

Chất độc màu da cam mà Đế quốc Mỹ đã rải xuống các cánh rừng miền Nam thời chiến tranh đã tạo nên nỗi kinh hoàng cho thế hệ sau của những người đã từng sống ở những khu vực đó. Những đứa trẻ vô tội, tật nguyền, dị dạng, vừa chào đời đã phải lìa đời hoặc nếu sống được thì sức khỏe, trí tuệ thậm chí cả hình hài đều không bình thường... Những sinh linh vô tội ấy trở thành nỗi ám ảnh, đau đớn đến tê tái của người thân, gia đình và của toàn xã hội

Trước tình hình đó nhiều chương trình ủng hộ những nạn nhân chất độc màu da cam đã được tổ chức. Biết bao người đã khóc thương cho những số phận bất hạnh, biết bao chữ ký đã được thu thập để ủng hộ cuộc đấu tranh đòi bồi thường cho các nạn nhân chiến tranh.

Ngày đầu tiên Mỹ rải chất độc chết người này xuống Việt Nam: 10-8-1961 đã trở thành ngày “ *Vì nạn nhân chất độc màu da cam*”. Cả nước Việt Nam đã lập quỹ giúp đỡ các nạn nhân khôn khổ. Đó là việc làm cần thiết để giúp đỡ họ phần nào cải thiện cuộc sống và xoa dịu nỗi đau. Nhiều em bé tật nguyền, côi cút đã được chăm sóc,

hiều tổ chức chính quyền, doanh nghiệp, cá nhân đã xây dựng nhà tình nghĩa, tặng xe lăn, tiền, quà, thăm hỏi và giúp đỡ các nạn nhân. Nhiều nhóm tình nguyện viên được thành lập để làm việc tại các trung tâm bảo trợ nạn nhân chất độc màu da cam... Dẫu biết rằng tất cả những giúp đỡ đó không thể bù đắp được những mất mát đau đớn của họ song đó thực sự là hành động đền ơn đáp nghĩa, phù hợp với truyền thống “tương thân tương ái”, “uống nước nhớ nguồn” của dân tộc Việt Nam ta.

Việt Nam đã cố gắng để xoa dịu nỗi đau chiến tranh, song “*ơn phải trả, oán phải đền*”. Chính phủ Mỹ và 37 công ty hoá chất đã cung cấp chất độc này cho quân đội Mỹ cũng phải chịu trách nhiệm về sự vô nhân đạo của mình.

Nỗi đau của những nạn nhân da cam là một nỗi ám ảnh dai dẳng, việc giúp đỡ họ cần phải làm thường xuyên và liên tục. Bởi vậy mỗi chúng ta cần nhận thức sâu sắc về vấn đề và, tích cực học tập, phấn đấu xây dựng xã hội tốt đẹp mà ở đó mọi người đều được đảm bảo quyền sống và quyền hạnh phúc.

Bài viết số 10

Trò chơi điện tử là món tiêu khiển hấp dẫn. Nhiều bạn vì mãi chơi mà sao nhãng học tập và còn vi phạm những sai lầm khác. Hãy nêu ý kiến của em về hiện tượng đó.

Gợi ý

1. Trò chơi điện tử đang là món tiêu khiển dẫn tới nhiều hậu quả khó lường

- Trò chơi điện tử có mặt ở mọi nơi từ thành phố đến thôn quê.
- Số lượng cửa hàng dịch vụ trò chơi điện tử rất nhiều.
- Học sinh ham chơi điện tử quên cả học hành, kết quả giảm sút.
- Mải chơi điện tử nên cần tiền sinh ra trộm cắp, quen với bạn xấu qua mạng bị rủ rê dễ mắc tệ nạn xã hội...

2. Nguyên nhân của những hiện tượng trên ?

- Bản thân trò chơi điện tử rất hấp dẫn, dễ bị mê mải đến quên thời gian.
- Ý thức tự giác của các bạn học sinh chưa cao, chưa nhận ra cái tích cực cũng như mặt trái của trò chơi này.
- Nhiều gia đình quản lý và giáo dục con chưa tốt.

3. Phương hướng giải quyết hiện tượng trên.

- Mỗi bạn học sinh phải tự giác thực hiện qui định của gia đình về thời gian dành cho việc vui chơi, không để ảnh hưởng đến học tập. Cần tránh những trò chơi xấu không phù hợp với lứa tuổi.

CỘNG ĐỒNG ÔN THI - TUYỂN SINH VÀO 10 - TÀI LIỆU ÔN THI TUYỂN SINH

- Chính quyền cần quản lí chặt chẽ hơn các điểm dịch vụ điện tử.
- Nhà trường, các tổ chức đoàn thể xã hội cần tổ chức nhiều sinh hoạt tập thể bổ ích cho các bạn trẻ.

Trò chơi điện tử vốn là một trò giải trí lành mạnh song hiện tượng đam mê trò chơi này mà sao nhãng học hành và gây nhiều hậu quả tai hại đã trở thành một vấn đề bức xúc ở lứa tuổi học sinh .

Có thể thấy ở khắp các phố phường và các nẻo đường thôn ngõ xóm những quán Internet. Học sinh đến đó không phải để truy cập thông tin phục vụ cho việc học mà để chơi điện tử. Nhiều bạn ngồi hàng giờ, hàng ngày trước màn hình vi tính, mê mẩn với những trò chơi trên máy, quên thời gian thậm chí bỏ học để chơi, trong đầu lúc nào cũng chỉ nghĩ đến các trò chơi và ham muốn chinh phục khám phá nó khiến gương mặt ngơ ngẩn như mất hồn...

Có nhiều nguyên nhân dẫn đến hiện tượng đó. Do bố mẹ không quan tâm , do buồn, do bạn bè rủ rê, do không tự chủ được bản thân ...Song dù lý do nào đi nữa, ham mê trò chơi điện tử cũng là một điều tai hại. Trước hết ngồi quá gần màn hình vi tính trong một thời gian dài có thể làm cho mắt bị cận thị, người mệt mỏi, sức khỏe bị tổn hại. Không chỉ có thế, ham mê trò chơi điện tử còn dẫn đến sao nhãng nhiệm vụ chính của người học sinh là học tập. Mải chơi, bỏ tiết, trốn học, không hiểu bài, không làm bài tập, học tập sút kém dẫn đến chán học . Như vậy vô tình sự ham chơi nhất thời có thể tự huỷ hoại tương lai của chính bản thân mình. Trò chơi điện tử còn khiến tâm hồn bị đầu độc bởi bạo lực, chém giết, bắn phá, cuốn con người vào một thế giới ảo đầy những mưu mô, thủ đoạn. Hơn nữa ham chơi điện tử còn tiêu tốn tiền bạc một cách vô ích, có khi còn làm thay đổi nhân cách con người. Để có tiền chơi điện tử nhiều thói hư tật xấu bắt đầu nảy sinh như dối trá, thủ đoạn, trộm cắp tiền bạc, tài sản của gia đình, bạn bè ...Và không ai có thể lường trước được những hậu quả tai hại khác nếu niềm đam mê kia vẫn còn tiếp diễn .

Trò chơi điện tử tai hại như vậy, làm thế nào để ngăn chặn nó? Đây thực sự là một việc khó song không phải là không làm được. Quan trọng nhất là bản thân phải xác định nhiệm vụ chính của mình là học tập, rèn luyện, tu dưỡng, không lãng phí thời gian, sức lực, tiền bạc vào những việc vô bổ, thậm chí là có hại. Chỉ coi trò chơi điện tử như một trò giải trí, tiếp xúc với nó có chừng mực, biết chế ngự và làm chủ bản thân, không để bản thân bị tác động bởi những trò chơi và sự rủ rê của những người bạn xấu. Bên cạnh đó cũng cần có sự quan tâm thường xuyên và sự quản lý chặt chẽ của gia đình nhằm giúp con em mình tránh xa những đam mê tai hại. Nhà trường và xã hội cũng cần có sự phối hợp giáo dục thế hệ trẻ, tạo ra những hoạt động bổ ích, những sân chơi vui tươi lành mạnh để mọi học sinh đều được tham gia. Có như vậy vấn nạn học sinh say mê trò chơi điện tử mới được giải quyết triệt để.

Ham chơi điện tử - ham muốn nhất thời mà tác hại không lường hết được. Bởi vậy vì tương lai của chính mình, chúng ta đừng để bản thân vướng vào đam mê chết người đó.

DẪN CHỨNG NGƯỜI NỔI TIẾNG NÊN ĐƯA VÀO TRONG VĂN NGHỊ LUẬN XÃ HỘI

Những Tấm Gương Về Ý Chí, Nghị Lực

1. Chu Văn An

Chu Văn An (1292- 1370)- nhà Nho, nhà hiền triết, nhà sư phạm mẫu mực cuối đời Trần, nổi tiếng cương trực không cầu danh lợi. Ra làm quan vào đời Trần Dụ Tông (đầu thế kỉ XIV), chính sự suy đồi, nịnh thần lũng đoạn, ông dâng sớ xin chém bảy nịnh thần (thất trăm sớ) nhưng không được chấp thuận. Ông treo ấn từ quan về quê dạy học, viết sách. Ông không vì trò làm quan to mà dựa dẫm, luôn thẳng thắn phê bình những trò thiếu lễ độ -> **TẤM GƯƠNG TRUNG THỰC, BẤT CHẤP KHÓ KHĂN VẪN CHIẾN ĐẤU VÌ LẼ PHẢI.**

2. Nguyễn Đình Chiểu

Nguyễn Đình Chiểu là nhà thơ mù yêu nước . Ông dùng ngòi bút của mình đánh giặc .Cuộc đời và sự nghiệp của ông là tấm gương tiêu biểu cho ý chí và nghị lực của con người vượt qua hoàn cảnh, số phận.Ở cương vị nào, một nhà thơ, một thầy giáo, một thầy thuốc,...ông cũng đều cống hiến hết mình =>**Ý CHÍ NGHỊ LỰC PHI THƯỜNG.**

3. Nguyễn Thị Ánh Viên

Nguyễn Thị Ánh Viên, 19 tuổi đến từ Cần Thơ là VĐV bơi lội. Cô nàng được nhiều người biết đến và dành tình cảm mến mộ tại SEA Games 28 vừa qua khi giành được 8 HCV và phá vỡ 8 kỷ lục bơi tại đại hội thể thao lớn nhất Đông Nam Á. Thành tích ấn tượng này khiến Ánh Viên trở thành thần tượng của giới trẻ. Cô nàng được gắn với nhiều nick name như “kình ngư vàng”, “tiểu tiên cá”, “siêu sao trên đường đua xanh”...Ánh Viên còn gây “choáng” khi trở thành Đại úy Quân nhân chuyên nghiệp trẻ tuổi nhất trong lực lượng Quân đội nhân dân Việt Nam ở tuổi 18 và được nhận Huân chương Lao động hạng nhì. Dù phải xa nhà từ lúc 12 tuổi, mỗi năm về thăm bố mẹ rất ít, suốt ngày chỉ có bơi lội và có một chế độ ăn uống nghiêm ngặt... nhưng Ánh Viên chưa bao giờ bỏ cuộc mà luôn cố gắng =>**BÀI HỌC VỀ NGHỊ LỰC NUÔI DƯỠNG ƯỚC MƠ,BÀI HỌC VỀ SỰ KHIÊM TỐN,KHÉO LÉO TRONG ỨNG XỬ,THẮNG KHÔNG KIÊU,BẠI KHÔNG NẢN, NỖ LỰC KHÔNG NGỪNG DÙ ĐÃ THÀNH CÔNG,KHÔNG NGỦ QUÊN TRONG CHIẾN THẮNG.**

4. Nhà soạn nhạc Beethoven

Beethoven (17/12/1770 – 26/3/1827) là nhà soạn nhạc cổ điển người Đức. Hồi nhỏ, ông bị khiếm thính, sau đó bị điếc hoàn toàn. Tuy vậy, vượt qua mọi trở ngại, ông vẫn trở thành một nhà soạn nhạc vĩ đại, nổi tiếng thế

giới. Ông là hình tượng âm nhạc quan trọng trong giai đoạn giao thời, từ thời kỳ âm nhạc cổ điển sang âm nhạc lãng mạn. Beethoven được coi là một trong những nhà soạn nhạc vĩ đại nhất và có ảnh hưởng tới rất nhiều nhà soạn nhạc, nhạc sỹ và khán giả về sau.

5. Liz Murray

Elizabeth Murray sinh năm 1980 trong một gia đình mà cả bố và mẹ đều dính căn bệnh thể kỷ AIDS. Năm 15 tuổi, mẹ qua đời vì bệnh tật, cha phải chuyển đến khu tạm trú cho những người vô gia cư. Không nhà cửa, không cha mẹ nhưng cô gái vượt lên số phận. Hàng đêm, cô vẫn tìm ra nơi có ánh sáng để đọc sách. Chăm chỉ làm việc cộng với tinh thần vượt khó, cuối cùng cô có tên trong danh sách nhập học của Đại học Harvard. Sau này cô trở thành giám đốc của một công ty.

6. Jessica Cox

Cô gái người Mỹ sinh năm 1983, Jessica Cox, là phi công đầu tiên trên thế giới chỉ dùng chân lái máy bay. Từ lúc sinh ra Jessica Cox đã thiệt thòi, không có tay. Tuy nhiên, sự thiếu may mắn ấy không cản nổi ý chí, quyết tâm đạt được khát vọng của mình. Từng tốt nghiệp ngành tâm lý học, biết võ Taekwondo, yêu lái xe tốc độ, Jessica còn gõ máy tính bằng chân rất nhanh: 25 từ/phút.

7. Niu- ton

Niu- ton nhà toán học, vật lý học, cơ học, thiên văn học vĩ đại người Anh. Sinh ra thiếu thốn là một đứa trẻ yếu ớt, thường phải tránh những trò chơi hiếu động của bạn bè. Do đó ông đã tự tạo ra những trò chơi cho mình và trở thành người tài năng -> **CÓ THỂ CHIẾN THẮNG CÁI KHÓ KHĂN THIẾU THÓN BẰNG NGHỊ LỰC CỦA BẢN THÂN.**

8. Andecxen

Sinh ra trong một gia đình nghèo ở thành phố Odense, cuộc sống nghèo khổ, không lúc nào có đủ bánh mì để ăn. Đi học lại luôn bị bạn bè chê cười vì ngoại hình xấu xí. Vượt qua tất cả với ước mơ trở thành nghệ sĩ, Andecxen đã lang thang lên thành phố Copenhagen, đóng những vai kịch tầm thường, làm quét dọn. Cuối cùng nghị lực và tình yêu nghệ thuật đã giúp ông thành công. Những câu chuyện của ông mãi mãi tồn tại trong tâm trí độc giả, mang lại cho trẻ thơ niềm hạnh phúc, thắp lên những ước mơ đẹp -> **NGHỊ LỰC VÀ ĐAM MÊ**

Những Tấm Gương Dũng Cảm Chiến Đấu Và Hi Sinh Trong Sự Nghiệp Bảo Vệ Dân Tộc.

1- Anh hùng Phùng Văn Khầu: sinh ra và lớn lên ở Trùng Khánh- Cao Bằng. Chàng thanh niên người Tày bỏ nhà tham gia quân đội khi chưa tròn 16 tuổi. Vào pháo binh, ông được biên chế vào Binh chủng Pháo binh E675. Những ngày tham gia chiến dịch Điện Biên Phủ, theo yêu cầu của nhiệm vụ, khẩu đội của Phùng Văn Khầu

phải vào trận địa trước. Chỉ với 9 người, ông và các đồng chí phải chiến đấu gấp ba bình thường. Đồng đội lần lượt hi sinh, chỉ còn mình ông, ông đã làm thay công việc của cả tám người. Trận đánh ấy, một mình ông tiêu diệt được 5 khẩu pháo 105 ly, 6 khẩu đại liên, 4 lô cốt, 1 kho đạn của địch.

2- Anh hùng La Văn Cầu: Khao khát được giải phóng đất nước, La Văn Cầu mới 16 tuổi khai tăng lên 18 tuổi để được vào bộ đội. Anh đã tham gia chiến đấu 29 trận trong các cương vị chiến sĩ và chỉ huy. Tấm gương La Văn Cầu cổ vũ phong trào thi đua giết giặc lập công và thành lá cờ đầu trong phong trào thi đua sử dụng bộc phá công đồn, một hình thức chiến thuật mới quân đội ta mở ra từ chiến dịch Biên giới 1950.

3- Anh hùng Thái Văn A: ông quê ở Quảng Bình. Trong kháng chiến chống Mỹ, là chiến sĩ trinh sát trên đảo Cồn Cỏ, nơi bị máy bay và tàu chiến đánh phá ác liệt. Chân dài quan sát bị gãy, người bị thương nhưng Thái Văn A vẫn không rời vị trí, tiếp tục quan sát, theo dõi xác định vị trí mục tiêu cho đơn vị bắn. Ông đã góp phần cùng đơn vị bắn rơi 20 máy bay Mỹ và xác định vị trí có bom chưa nổ để công binh xử lý.

4- La Thị Tám: vào bộ đội năm 1967. Chị luôn đứng trên một quả đồi cao, phía trái của ngã ba Đồng Lộc vào những lúc máy bay Mỹ ném bom để đếm số lượng bom. Suốt 200 ngày đêm ròng rã, chị đã đếm được và cắm tiêu 1205 quả bom.

5- Phùng Ngọc Liêm: Tham gia Cách mạng, anh được Ban chỉ huy Biệt động xã Bạc Liêu phân công nhiệm vụ vừa trinh sát vừa đánh địch. Năm 1968, khi bị địch tập trung vây bắt, anh đã dũng cảm giết kích mình để tiêu diệt địch và đã anh dũng hi sinh.

Những Tấm Gương Đồng Cảm, Sẻ Chia, Hy Sinh

1. Hồ Chí Minh

Bác Hồ tự nguyện nhịn một bữa ăn vào cuối tuần để dành gạo cứu đói nhân dân trong những ngày đầu cách mạng Tháng Tám (1945), từ đây đã đẩy lên phong trào hũ gạo cứu đói trong mọi gia đình người Việt Nam lúc bấy giờ.

2. Cậu bé Nhật và gói lương khô

Tối hôm động đất và sóng thần xảy ra trên đất nước Nhật (11/3/2011), một phóng viên thường trú tại Nhật được phái tới một trường tiểu học phụ giúp hội trợ ở đó phân phát thực phẩm cho người bị nạn. Trong số những người rồng rắn xếp hàng có một em nhỏ chừng 9 tuổi, trên người chỉ có chiếc áo thun và quần đùi. Trời rất lạnh

mà cậu lại xếp hàng cuối cùng, sợ đến phiên của em thì chẳng còn thức ăn, anh phóng viên chạy lại hỏi thăm. Nhìn thấy cậu bé bị lạnh, anh PV cởi áo khoác trùm lên người cậu. Vô tình bao lương khô, khẩu phần ăn tối của anh bị rơi ra ngoài. Anh nhặt lên đưa cho bé và nói: “Đợi tới phiên của con chắc hết thức ăn, khẩu phần của chú đó, chú ăn rồi, con ăn đi cho đỡ đói”.

Đứa bé nhận túi lương khô, khom người cảm ơn. Tưởng cậu sẽ ăn ngấu nghiến ngay lúc đó nhưng không phải, cậu ôm bao lương khô đi thẳng lên chỗ những người đang phát thực phẩm, để bao lương khô vào thùng thực phẩm đang phân phát rồi quay lại xếp hàng. Ngạc nhiên vô cùng, anh phóng viên hỏi: “Tại sao con không ăn mà lại đem đặt vào đó?” Bé trả lời: “Bởi vì còn có nhiều người chắc đói hơn con. Bỏ vào đó để các cô chú phát chung cho công bằng chú ạ...!”

3. Pie Curie và Marie Curie

Ông bà Pie và Marie rất nghèo. Họ miệt mài thí nghiệm, nghiên cứu ra phương pháp điều chế Radi. Nếu giữ lại phương pháp đó và bán bản quyền cho các công ty thì sẽ thu được rất nhiều tiền. Nhưng không, Ông bà Curie đã công bố cho toàn thế giới biết, để khoa học phát triển nhanh nhất có thể. Vì thế, ngày nay chúng ta mới có Điện nguyên tử để phục vụ thế giới này. Ông Pie chết năm 39 tuổi vì tai nạn xe ngựa. Còn bà Marie chết năm 65 tuổi vì bệnh viêm phổi. Người ta nói rằng bà ấy chết vì những năm tháng miệt mài với các thí nghiệm độc hại. Ông Pie và bà Marie đều được giải Noben về Hoá học và Vật lý.

4. Chương trình nghệ thuật kêu gọi mọi người hỗ trợ những người khuyết tật, những em nhỏ hoàn cảnh khó khăn,...

Tối ngày 14/5, tại Nhà hát Lớn Hà Nội, đêm nghệ thuật “Những trái tim đồng cảm” đã được tổ chức. Đây là chương trình thường niên của Tạp chí Gia đình và Trẻ em (Bộ LĐ,TB&XH) nhằm kêu gọi các tấm lòng hảo tâm hỗ trợ, giúp đỡ người khuyết tật, nạn nhân chất độc da cam/dioxin, trẻ em bị bệnh tim bẩm sinh và trẻ em có hoàn cảnh khó khăn vươn lên trong cuộc sống. ban tổ chức đã nỗ lực vận động, kêu gọi được 15 tỷ đồng, nhờ đó mà rất nhiều trẻ em đã được mổ tim nhân đạo, những ngôi nhà tình thương được xây dựng khang trang cho trẻ em mồ côi, học sinh nghèo được tiếp sức đến trường ...

Những tấm gương đương đại vượt khó thành công

1. Công Phượng

Công Phượng bắt đầu nổi tiếng khi thi đấu chính thức cho đội tuyển U19 Hoàng Anh Gia Lai và có những đường bóng kiến tạo đẹp mắt. Anh chàng bắt đầu được mệnh danh là “Messi của Việt Nam”. Tuy nhiên, để có được thành công này ít ai biết rằng Công Phượng đã nuôi đam mê từ nhỏ, từng bị đánh trượt tại lò luyện đào tạo

Sông Lam Nghệ An nhưng vẫn không bỏ cuộc. Từ khi trở thành người nổi tiếng, Công Phượng luôn được dư luận theo dõi và không ít lần bị săn soi về đời tư, chuyện tình cảm. Trước những áp lực này, Công Phượng đều từ tốn, chọn cách im lặng để sóng gió đi qua.

.-> THÀNH CÔNG NHỜ SỰ TỰ HỌC, NIỀM ĐAM MÊ VÀ SỰ QUYẾT TÂM THEO ĐUỔI ĐAM MÊ. QUYẾT ĐOÁN, DÁM NGHĨ DÁM LÀM. CÓ NGHỊ LỰC NUÔI DƯỠNG NIỀM ĐAM MÊ.

2. Dancer Lâm Vinh Hải

Với những ai yêu thích bộ môn nhảy không thể không biết đến Quán quân cuộc thi So you think you can dance Lâm Vinh Hải. Để có được thành công như hiện tại, Lâm Vinh Hải từng phải vượt qua nhiều khó khăn về bệnh tật, chiến đấu với nhiều chuyện để nuôi dưỡng đam mê.

Lâm Vinh Hải từng tuyệt vọng khi bị thoát vị đĩa đệm và được bác sĩ khuyên giải nghệ. Nhưng với đam mê với nghề anh đã vượt qua tất cả.

Hình ảnh của một dancer chuyên nghiệp này bạn có thể dẫn dắt trong bài Văn NLXH bàn về việc sống đúng với đam mê, không chịu từ bỏ ước mơ, nghị lực sống mạnh mẽ...

3. Nguyễn Thị Kim Anh – thủ khoa đại học Ngoại Thương vượt khó thành công.

Nguyễn Thị Kim Anh quê ở xã Chấn Hưng, huyện Vĩnh Tường, bởi em đã mồ côi mẹ từ khi mới 10 tuổi, bố em lại bị câm, điếc bẩm sinh, không có khả năng lao động. Là chị cả của 2 em nhỏ, Kim Anh luôn phải tự làm tất cả mọi việc trong gia đình và chăm sóc các em. Đi học về là em lại dành hết thời gian cho việc chăm sóc các em và lo nhà cửa, đồng ruộng. Còn phần thời gian ít ỏi vào buổi tối hoặc khuya em giành cho việc học để chuẩn bị bài ngày hôm sau. Những nỗ lực của Kim Anh đã được đền đáp xứng đáng khi em đạt 27 điểm trong kì thi đại học năm nay và trở thành thủ khoa Đại học Ngoại thương Hà Nội. “Em muốn trở thành một nhà kinh tế để sau này khi ra trường sẽ tự mình tìm việc dễ hơn và đây cũng là con đường thoát nghèo của gia đình”- Kim Anh tâm sự.

4. Nguyễn Văn Duy – một tấm gương vượt qua khó khăn điển hình.

Duy sinh ra vốn khỏe mạnh và khôi ngô. Khi chưa tròn 8 tháng tuổi, Duy bị sốt cao, lên cơn co giật rồi biến chứng sang teo cơ, dần dần bị liệt nửa người bên trái. Gia đình đưa em đi khắp nơi, hỏi nghe nơi nào có thuốc tốt là mẹ em lại lặn lội tìm đến, nhưng tất cả những nỗ lực của gia đình đều trở nên vô vọng. Nửa người bên trái của em đã bị liệt hoàn toàn, chân và tay phải cũng yếu đi.

Buổi đầu đến lớp, Duy gặp rất nhiều khó khăn và trở ngại, những ánh mắt tò mò, cười cợt của bạn bè khiến em bị tổn thương. Việc đi học và sinh hoạt của em cũng không dễ dàng. Tay em không cầm được ô hay tự lái

chiếc xe lăn đi học nên phải nhờ đến bố mẹ. Nhưng không vì thế mà Duy nản chí, em luôn tự nhủ với bản thân “mình không đứng được thì phải học được, chỉ có học mới khẳng định được bản thân, thay đổi số phận và không muốn là gánh nặng của gia đình, xã hội”.

Vượt qua sự nghiệt ngã của số phận với nửa người bị liệt, Duy trở thành một sinh viên khoa Công nghệ thông tin và truyền thông của trường ĐH Hồng Đức. Năm 2009, em được nhận bằng khen của Hội Bảo trợ người khuyết tật tỉnh Thanh Hóa trong chương trình “Biểu dương những tấm gương có hoàn cảnh khó khăn trong học tập – lao động – sản xuất giỏi”. Duy còn được nhận quà của UBND tỉnh Thanh Hóa trong chương trình “Những tấm lòng nhân ái” dành cho người khuyết tật vượt lên số phận”.

5. Osca Pistorius

Là một vận động viên khuyết tật, chạy bằng chân giả. Oscar Pistorius được vinh danh là “người không chân” chạy nhanh nhất hành tinh. Và không nằm ngoài mong đợi, Pistorius đã chạy thẳng vào vòng bán kết Olympic London sau khi đánh bại hàng chục vận động viên bình thường khác trước sự kinh ngạc của người hâm mộ toàn thế giới. Tạp chí Time đã bầu anh vào danh sách “100 người có ảnh hưởng nhất thế giới” cũng như có khoản thu nhập 4,7 triệu USD/năm.

MỘT SỐ ĐỀ, BÀI TẬP THAM KHẢO- LÀM

Câu 1:

MẸ NGHÈO

Quê mình mùa lũ, trời mưa nước ngập trắng đường. Hồi đó con chập chững vào lớp một, ngày ngày vượt hai cây số đến trường. Có bữa mưa giăng đầy trời, nước ngập đến gối. Con nhìn ra rom róm. Mẹ bảo:

- Thôi hôm nay để mẹ cõng.

Mẹ cắp chiếc nón lá, cõng con trên lưng vượt qua dòng nước.

Con đậu Đại học, ra trường lấy được cô vợ thành đạt. Cuối tuần con đưa mẹ đến siêu thị.

- Thôi đường ngược chiều rồi. Mẹ chịu khó tự vào. Tiền nè. Con có việc phải đi.

(Theo nguồn Internet)

Hãy trình bày suy nghĩ của em về câu chuyện trên.

Câu 2:

HAI BỨC ẢNH

Titanic là con tàu lớn nhất thế giới vào thời điểm nó ra đời (1912). Với kỹ thuật chế tạo hiện đại nhất thời ấy, Titanic được coi là con tàu “không thể chìm”. Tuy nhiên trong lần ra khơi đầu tiên, con tàu này đã va vào băng và bị chìm khiến hơn 1.500 người thiệt mạng.

Sau khi chiếc tàu Titanic bị đắm, một tờ báo xuất bản ở Anh đã đăng kèm nhau hai bức ảnh minh họa có nội dung như sau:

Trong bức ảnh thứ nhất, người ta thấy chiếc tàu bị vỡ khi va vào tảng băng, bên dưới có dòng chữ: Sự yếu đuối của con người và sức mạnh của thiên nhiên.

Còn bức ảnh thứ hai, người ta lại thấy có một người đàn ông nhường chiếc phao cứu sinh của mình cho người đàn bà đang bế con trên tay. Lần này, bức ảnh được chú thích bằng dòng chữ: Sự yếu đuối của thiên nhiên và sức mạnh của con người.

(Dựa theo sách Phép màu nhiệm của đời, tên chuyện do người ra đề đặt)

Em có suy nghĩ gì về những dòng chữ chú thích cho 2 bức ảnh nói trên?

Câu 3:

Như các buổi chiều, ông lão Cherokee ngồi kể chuyện cho lũ trẻ trong xóm. Câu chuyện hôm nay của ông kể về hai con sói:

“Một con sói xấu tính đúng như bản chất của chúng: hung dữ, hiếu chiến hiếu thắng, đố kỵ. Nó tham lam, ngạo mạn và tự kỷ, dối trá nhưng thực sự rất tự ti... Con sói kia thì trái ngược hẳn. Nó luôn luôn vui vẻ, hoà thuận, biết yêu thương, hi vọng, sống rất khiêm tốn. Nó biết chia sẻ, tốt bụng và biết cảm thông. Đó là con sói rất hào phóng nhưng đáng tin cậy vì luôn chân thật.

Hai con sói có quá nhiều mâu thuẫn và xung đột, giữa chúng đã xảy ra những trận chiến thật quyết liệt - Ông lão nói - đó chính là những trận chiến trong lòng ông, hai con sói như những bản chất đối lập, luôn có trong ông và mỗi con người”.

Ông lão kể đến đây thì ngừng lại và quan sát. Lũ trẻ ngồi thừ ra lắng nghe. Không đợi được, một đứa hỏi: “Vậy thì con nào sẽ thắng ?”

“Đó là con sói mà ông cho ăn và nuôi dưỡng !” - Ông lão kể chuyện từ tốn đáp.

(Nguồn: “Cửa sổ tâm hồn”, NXB Tuổi trẻ, 2008, tr. 310)

Hãy viết một bài văn khoảng ba trang giấy thi bày tỏ suy nghĩ của em về bài học cuộc sống từ câu chuyện trên.

Câu 4:

HÒN ĐÁ GIỮA ĐƯỜNG

Ngày xưa có một ông vua ra lệnh đặt một tảng đá giữa đường. Sau đó ông nấp kín để chờ xem liệu có ai dời hòn đá to ấy đi không. Một vài viên quan và những thương gia nhà giàu nhất vương quốc đi ngang, nhưng họ chỉ vòng qua tảng đá. Nhiều người lớn tiếng khiển trách đức vua không giữ cho đường sá quang quẻ, nhưng chẳng ai làm gì để hòn đá ra khỏi mặt đường. Sau đó một người nông dân đi tới, vai mang một bao rau củ nặng trĩu. Khi đến gần hòn đá, ông hạ cái bao xuống và cố đẩy hòn đá sang lề đường. Sau một hồi cố gắng hết sức, cuối cùng ông cũng làm được. Cùng lúc ấy ông nhìn thấy cái túi nằm trên đường, ngay chỗ hòn đá khi nãy. Cái túi đựng nhiều tiền vàng và một mảnh giấy ghi rõ số vàng trên sẽ thuộc về người nào đẩy hòn đá ra khỏi lối đi.

Người nông dân đã học được điều mà người khác không hiểu...

(Những tấm lòng cao cả - NXB trẻ, TP Hồ Chí Minh)

Theo em bài học mà những người khá không hiểu là bài học gì? Hãy viết một bài nghị luận (khoảng 300 từ) phát biểu suy nghĩ của bản thân về ý nghĩa của câu chuyện trên.

Câu 5:

CHIẾC LÁ

Chim sâu hỏi chiếc lá:

- Lá ơi! Hãy kể chuyện cuộc đời của bạn cho tôi nghe đi!
- Bình thường lắm, chẳng có gì đáng kể đâu.
- Bạn đừng có giầu! Nếu bình thường vậy, sao bông hoa kia lại có vẻ rất biết ơn bạn?

- Thật mà! Cuộc đời của tôi rất bình thường. Ngày nhỏ, tôi là một búp non. Tôi lớn dần lên thành một chiếc lá và cứ là chiếc lá như thế cho đến bây giờ.

(Trích Tuyển tập truyện ngắn Trần Hoài Dương)

Em hãy viết một đoạn văn nói về ý nghĩa tích cực của câu chuyện trên.

Câu 6: Nick Vujicic nhà diễn thuyết nổi tiếng người Úc từng nói: "Tìm ra mục đích sống của bạn là bước đầu tiên để sống một cuộc sống không giới hạn."

Từ câu nói trên, em hãy bàn luận về tầm quan trọng của việc xác định mục đích sống!

Câu 7: “Sống chậm lại, nghĩ khác đi và yêu thương nhiều hơn”.

Suy nghĩ của em về lời nhắn trên với tuổi trẻ ngày nay.

Câu 8: (Đề thi vào 10 Chuyên Trần Phú - Hải Phòng năm 2013).

Trong truyện ngắn “Lão Hạc” của Nam Cao, nhân vật ông giáo đã suy ngẫm:

“Chao ôi! Đối với những người ở quanh ta, nếu ta không cố tìm mà hiểu họ, thì ta chỉ thấy họ gàn dở, ngu ngốc, bần tiện, xấu xa, bỉ ổi... Toàn những cớ để cho ta tàn nhẫn, không bao giờ ta thấy họ là những người đáng thương, không bao giờ ta thương... Cái bản tính tốt của người ta bị những nỗi lo lắng, buồn đau, ích kỉ che lấp mất”.

Từ ý nghĩ của nhân vật ông giáo qua đoạn văn trên, em hãy viết thành một bài văn ngắn về cách nhìn nhận với cuộc sống và con người.

Câu 9: Viết một bài văn nghị luận ngắn (khoảng 1 trang giấy thi), trình bày suy nghĩ của em về quan niệm sống mà Nick Vujicic đã gửi gắm qua nhan đề một cuốn sách của mình: “Đừng từ bỏ khát vọng”.

Câu 10: Đọc câu chuyện sau:

ÔNG GIÀ VÀ THẦN CHẾT

Một hôm ông già đốn củi và gánh về nhà. Đường thì xa, gánh củi thì nặng, ông già kiệt sức, đặt bó củi xuống và nói:

- Chà, giá thần chết mang ta đi có phải hơn không!

Thần Chết đến và bảo:

- Ta đây, lão cần gì nào?

Ông già sợ hãi bảo:

- Lão muốn ngài nhắc hộ bó củi lên cho lão.

(Lep Tôn-xtôi, phỏng theo truyện ngụ ngôn của Ê-Dôp)

Em suy nghĩ gì về vấn đề chứa đựng trong câu chuyện trên?

Câu 11: Suy nghĩ của em về mấy câu cách ngôn sau đây của người Châu Phi:

"Mỗi sáng ở Châu Phi, một con linh dương thức dậy, nó biết rằng nó phải chạy nhanh hơn cả con sư tử nhanh nhất nếu không muốn bị giết.

Mỗi sáng một con sư tử thức dậy, nó biết nó phải chạy nhanh hơn con linh dương chậm nhất hoặc nó sẽ bị chết đói.

Điều quan trọng không phải ở chỗ bạn là sư tử hay linh dương. Khi mặt trời mọc, bạn nên bắt đầu chạy."

(Dẫn theo "Thế giới phẳng" - Friedman)

Câu 12: (Đề thi vào 10 Chuyên TP Hồ Chí Minh năm 2013).

“Ta hỏi một con chim: Người cần gì? Chim trả lời: Ta cần bay. Một con chim được ăn kê béo trong lồng sẽ trở thành một con gà bé bỏng tội nghiệp và vô dụng. Ta hỏi dòng sông: Người cần gì? Sông trả lời: Ta cần chảy. Nếu một dòng sông không chảy thì chỉ là một vũng nước, khô cạn dần và biến mất. Ta hỏi con tàu: Người cần gì? Con tàu trả lời: Ta cần ra khơi. Nếu con tàu không ra khơi, nó chỉ là một vật biết nổi trên mặt nước và sẽ chìm dần theo thời gian. Ta hỏi một bạn trẻ: Bạn cần gì? Bạn ấy trả lời:...”

(Nguyễn Quang Thiều - Những câu hỏi không lãng mạn)

Là một bạn trẻ, em sẽ trả lời câu hỏi cuối văn bản trên như thế nào?

Câu 13: (Đề thi vào 10 Chuyên Amsterdam – Hà Nội).

Một chàng trai đứng giữa thị trấn và tuyên bố trái tim mình đẹp nhất vì nó chẳng có tí vết hay rạn nứt nào. Đám đông cho rằng đó là trái tim đẹp nhất. Một cụ già xuất hiện và nói rằng trái tim mình đẹp hơn. Chàng trai và mọi người ngắm trái tim đang đập mạnh mẽ, đầy sẹo lồi chồm, rãnh khuyết,... Anh khẳng định trái tim mình hoàn hảo, còn của cụ chỉ là những mảnh chấp vá nhiều vết cắt. Cụ già nói:

- Mỗi vết cắt trong trái tim tôi tượng trưng cho một người tôi yêu... Tôi lấy một phần trái tim mình trao cho họ, thường họ cũng trao một phần tim của họ để tôi lấp vào. Nhưng những phần tim chẳng hoàn toàn giống nhau: cha mẹ trao cho tôi phần lớn hơn tôi trao cho họ, ngược lại với phần tim của tôi và con cái tôi. Không bằng nhau nên chúng tạo ra những nếp sần sùi mà tôi luôn yêu mến. Thỉnh thoảng tôi trao phần tim của mình nhưng không nhận được gì nên tim có vết khuyết. Dù đau đớn nhưng tôi luôn hy vọng ngày nào đó những rãnh khuyết sẽ được bù đắp...

Những giọt nước mắt lăn dài trên má, chàng trai bước tới, lấy một phần trái tim mình trao cho cụ. Cụ cũng lấy một phần trái tim đầy vết sẹo trao cho chàng trai. Chúng vừa nhưng không hoàn toàn khớp, tạo nên những đường lồi chồm trên trái tim chàng trai. Trái tim anh không còn hoàn hảo nhưng lại đẹp hơn bao giờ hết...

(Phỏng theo Quà tặng cuộc sống, báo Tuổi Trẻ - NXB Trẻ, 2004)

Trình bày suy nghĩ về ý nghĩa câu chuyện trên.

Câu 14: (Đề thi vào 10 chuyên Lam Sơn – Thanh Hóa năm 2013)

"... Tình yêu thương, kính trọng cha mẹ là tình cảm thiêng liêng hơn cả. Thật đáng xấu hổ và nhục nhã cho kẻ nào chà đạp lên tình yêu thương đó..."

(Trích "Mẹ tôi" của Et-môn-đô-đơ A-mi-xin, Ngữ văn 7, tập 1)

Hãy viết 1 bài văn nghị luận ngắn, trình bày suy nghĩ của em về ý kiến trên.

Câu 15: (Đề thi HSG quận Hoàn Kiếm - Hà Nội năm 2013)

Trình bày suy nghĩ của em về ý nghĩa câu chuyện dưới đây:

HOA THƠM VEN ĐƯỜNG

Từ năm 20 tuổi, chàng trai bắt đầu làm công việc đưa thư. Mỗi ngày, anh chạy đi, chạy lại 50km, gửi đến cho từng gia đình trong khu phố bao nhiêu tin buồn vui. Cứ thế, 20 năm trôi qua, con người, sự vật cũng trải qua mấy

lần thay đổi. Duy chỉ có con đường anh qua lại hàng ngày là không hề có một cành cây, cọng cỏ mà toàn là cát bụi mù mịt. Vì thế, có đôi lần anh khó chịu nghĩ: “Hừm, ngày nào cũng phải qua lại con đường buồn tẻ này!”.

Một hôm, sau khi làm xong công việc của mình, anh vô tình đi ngang qua một tiệm hoa. Nhìn thấy những bông hoa khoe sắc vui tươi qua khung cửa kính, anh chợt bừng tỉnh: “Đúng rồi, chính là đây”. Thế là anh chạy ngay vào tiệm đó, mua hạt giống hoa dại, và ngay ngày hôm sau đem rải khắp ven đường. Cứ như thế, một ngày trôi qua, hai ngày, một tháng, rồi hai tháng... anh kiên trì vun đắp cho “vườn hoa” của mình.

Giờ đây, con đường buồn tẻ ngày nào đã không còn mà thay vào đó là sắc hoa rực rỡ bốn mùa.

(Trích “Hạt giống tâm hồn”, NXB Tổng hợp TP Hồ Chí Minh, 2013)

Câu 16:

“Một định lí trong cuộc sống mà ai cũng đồng tình: Một ánh lửa sẻ chia là một ánh lửa lan tỏa, một đồng tiền kinh doanh là một đồng tiền sinh lợi. Đôi môi có hé mở mới thu nhận được nụ cười. Bàn tay có mở rộng trao ban, tâm hồn mới tràn ngập vui sướng. [...]”

(Trích “Hai biển hồ” trong “Quà tặng của cuộc sống”)

Viết bài văn (khoảng 1 trang giấy thi) trình bày suy nghĩ của em về sự sẻ chia trong cuộc sống được gợi lên qua đoạn trích trên.

Câu 17:

Thạc sĩ Nguyễn Minh Hà (Giảng viên tâm lý của trường Đại học Khoa học xã hội và Nhân văn) chia sẻ: “Tâm lý giới trẻ luôn mong muốn tiếp thu và bắt chước cái mới, lạ về mọi mặt, trong đó có các hành vi ứng xử, tuy nhiên, rất ít trong số đó có sự chọn lọc. Việc ứng xử như thế nào cho phù hợp thể hiện trình độ học vấn và nhận thức của mỗi học sinh, sinh viên”.

(Theo “Buồn vì văn hóa ứng xử của giới trẻ”, Thanh Lịch, khampha.vn ngày 12/11/2013)

Dựa vào lời chia sẻ trên, hãy viết một bài văn (khoảng 01 trang giấy thi) trình bày suy nghĩ của em về văn hóa ứng xử của giới trẻ (trong đó có học sinh) hiện nay.

Câu 18:

“Rất nhiều điều kì diệu đến từ facebook. Tuy nhiên, chính sức lan tỏa mạnh mẽ của mạng xã hội này đã khiến cho nhiều chuyện tưởng chừng chỉ là đùa tếu táo đã mang đến những hậu quả khôn lường. Những phát ngôn gây sốc, những bức hình phản cảm, những lời cười cợt thái quá... đã khiến cho không ít người bị tổn thương nghiêm trọng.” (Theo nguồn Internet)

Từ những hiểu biết về mạng xã hội facebook, em viết một đoạn văn (khoảng 01 trang giấy thi) bàn về: “Mặt tốt và mặt xấu của mạng xã hội.”

Câu 19:

Cho hai hình ảnh sau:

Thứ nhất, con ốc mượn hồn (một loài vật có vỏ ốc, thân cua) tuy mang vỏ ốc nhưng vẫn giữ được bản chất là một con cua.

Thứ hai, con chim nhại giọng tuy bản thân là một con chim nhưng giọng hót lại nhái mượn.

Hãy viết bài văn (khoảng 600 từ) trình bày suy nghĩ của em về lối sống của con người trong xã hội ngày nay qua hai hình ảnh trên.

